

Indholdsfortegnelse

Forord.....	4
1. Underinddelingerne af Tawhîd.....	9
Tawhîd ar-Rububiyyah (Opretholdelse af Allâhs enhed i Herredømmet)	12
Tawhîd al-Asmâ' was-Sifât (Opretholdelse af Allâhs enhed i navne og egenskaber)	16
Tawhîd al-'Ebâdah (Opretholdelse af Allâhs enhed i tilbedelse)	20
2. Underkategorierne af Shirk.....	29
Shirk i Rububiyyah	29
- (A) Shirk ved tilskrivelse af partnere	30
- (B) Shirk ved benægtelse	32
Shirk i al-Asmâ was-Sifât	34
- (A) Shirk ved menneskeliggørelse	34
- (B) Shirk ved guddommeliggørelse	34
Shirk i al-'Ebâdah	36
- (A) Ash-Shirk al-Akbar (stor shirk)	36
- (B) Ash-Shirk al-Asghar (mindre Shirk)	39
3. Allâhs pagt med Âdam.....	41
Barzakh	41
Før-skabelsen	42
Fitrah	45
Født som muslim	47
Pagten	48
4. Amuletter og varsler.....	51
Lykkeamuletter	52
Kendelse angående lykkeamuletter	55
Varsler	57
Fa'1 (godt varsel)	60

Den islâmiske kendelse angående varsler	61
5. Spådomme.....	65
I <i>djinn</i> -verdenen	66
Den islâmiske kendelse angående spådomme	72
- At besøge spåmagere	73
- At tro på spåmagere	74
6. Astrologi.....	77
"Muslimske" astrologers argumenter	80
Den islâmiske kendelse angående horoskoper	82
7. Magi.....	85
Magiens virkelighed	86
Den islâmiske kendelse angående magi	95
8. Allâhs Ophøjethed.....	99
Vigtighed	100
Det farlige ved konceptet om at Gud er iboende i mennesket	102
Tydelige beviser	103
Sammendrag	111
9. Dét at se Allâh	117
Allâhs billede	109
Profeten Mûsâ beder om at se Allâh	118
Så profeten Muhammad (saws) Allâh?	120
Shaytân påstår at være Allâh	120
Betydningen af Sûrah an-Najm	122
Visdommen bag ikke at se Allâh	123
At se Allâh i det næste liv	123
At se profeten Muhammad (saws)	125
10. Tilbedelse af helgener.....	129

Allåhs velsignelse	129
Taqwâ	131
<i>Al-Walî: "Helgenen"</i>	134
Fanâ: Menneskets forening med Gud	137
Guds forening med mennesket	141
Rûhullâh: Allåhs "Sjæl"	142
11. Gravtilbedelse.....	149
Bøn til de døde	150
Religionen som en udviklende model	150
Religionen som en degenererende model	156
Hvordan begyndte <i>Shirk</i>	157
Overdreven lovprisning af de retskafne	159
Begrænsninger vedr. besøg af grave	161
At gøre gravpladser til tilbedelsessteder	164
Moskéer med grave	166
Profetens grav	166
Salâh i profetens moské	168
12. Konklusion.....	169

Forord

Det er almen viden, at *Tawhîd* er grundlæggende for Islâm, og at det udtrykkes mest præcist i trosbekendelsen: "*Lâ ilâha il-lal-lâh*" (*Der findes ingen anden Gud end Allâh*), der erklærer, at der kun findes én sand Gud, og at Han alene fortjener at blive tilbedt. Denne umiddelbare og enkle sætning danner skillelinien mellem *Emân* (sand tro på Gud) og *Kufr* (vantro) i henhold til Islâms dogmer. På grund af dette princip i *Tawhîd* er den islâmiske tro på Gud unitær, og Islâm anses for at være blandt verdens monoteistiske religioner sammen med jødedommen og kristendommen. Dog klassificeres kristendommen som en polyteistisk religion ifølge det islâmiske enhedskoncept (*Tawhîd*), og jødedommen anses for at være en underfundig form for afgudsdyrkelse.

Dermed er princippet i *Tawhîd* ganske dybtgående, og der er et behov for yderligere oplysning selv blandt muslimerne. Denne pointe illustreres meget levende af dét faktum, at nogle muslimer som Ibn `Arabî<sup>1</sup>, forstod betydningen af *Tawhîd* som, at Allâh er alt, og alt er Allâh; at der kun findes én eksistens, som er Allâh. Sådanne forestillinger klassificeres af hovedparten af lærde i Islâm som panteisme og dermed som *Kufr*. Andre muslimer som gruppen *Mu`tazilah*² mente, at *Tawhîd* bestod i at fjerne alle Allâhs egenskaber og påstod, at Han er tilstede overalt og i alting. Disse ideer blev også afvist af den rene Islâm og anset for at være kætterske. De fleste kætterske og oprørske grupper, fra profetens tid til i dag, startede deres afvigelse fra hovedstrømmen i Islâm ved at bevæge sig væk fra de grundlæggende principper i *Tawhîd*. Alle de, der arbejdede for ødelæggelsen af Islâm og vildledelse af muslimerne, har prøvet at ophæve og fjerne princippet af *Tawhîd*, da dette repræsenterer hele essensen af

---

¹ Muhammad ibn `Alî ibn `Arabî blev født i Spanien i året 1165 CE og døde i Damaskus i året 1240 CE. Han påstod at indeholde indre lys og viden om Allâhs største navn og refererede til sig selv som værende seglet på helgenskabet, som ifølge ham var en status højere end profetskab. I århundrederne efter hans død, ophøjede hans følgere ham til status af en helgen og gav ham titlen *ash-Shaykh al-Akbar* (Den Største Mester), men majoriteten af de muslimske retslærde anså ham for at være en kætter. Hans hovedværker er *al-Futûhât al-Makkîyah* og *al-Fusûs al-Hikam* [H.A.R. Gibb og J.H. Kramers, *Shorter Encyclopedia of Islam*, s. 146-147 (Ithaca, New York: Cornell University Press, 1953)]

² En rationelt tænkende filosofisk retning, der blev grundlagt i umayyade-perioden (dvs. i den tidlige del af det 8. århundrede CE) af Wâsil ibn `Atâ og `Amr ibn Ubayd. Den fik vind i sejlene under den abbasidiske stat og fortsatte med at påvirke islamisk tænkning indtil det 12. århundrede [*Shorter Encyclopedia of Islam*, s. 421-426].

Islåms guddommelige budskab, som alle profeterne er blevet sendt med. De har introduceret koncepter og ideer om Allâh totalt fremmede for Islâm; ideer skabt for at fjerne mennesket fra dets tilbedelse af Allâh alene. Når mennesket først accepterer disse hedenske ideer om Gud, så er de let modtagelige overfor en lang række andre afvigende idéer, som alle tilsidst vil føre til en tilbedelse af skabte ting under dække af den ægte tilbedelse af Gud.

Profeten (saws) advarede selv muslimerne mod sådanne afvigelser, som var overgået nationerne før dem. Han opfordrede dem til at holde sig til den vej, som han havde lagt foran dem. En dag, da han sad sammen med sine ledsagere, trak han en lang lige streg i jorden. Derefter lavede han en række andre mindre streger, der afgik fra begge sider af den lange lige streg. Da hans ledsagere spurgte ham, hvad det betød, pegede han på de afgående små streger og fortalte dem, at disse repræsenterede de forskellige stier, der førte til vildledelse i dette liv. Han fortsatte ved at sige, at ved slutningen af hver af disse små stier sad en djævel og inviterede folk til sig. Dernæst pegede han på den lange lige streg i midten og fortalte dem, at denne repræsenterede Allâhs vej. Da hans ledsagere spurgte om nærmere forklaring, fortalte han dem, at dette var hans vej, og han reciterede følgende vers:

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ

"Og dette er Min vej, så følg den. Og følg ikke andre veje, ellers vil I blive separeret fra Hans (Allâhs) vej"^{1,2}

Det er derfor af yderste vigtighed, at *Tawhîd* skal forstås på dén måde, som profeten (saws) lærte os den, og som hans ledsagere³ forstod den; ellers kan

man let ende på én af de mange afvigende stier, selvom man påberåber sig *Tawhîd*, *Salâh*⁴, *Zakâh*⁵, faste og pilgrimsrejse. Allâh, Den Mest Vise, oplyste om dette punkt, da Han sagde i Al-Qur'ân,

---

¹ Sûrah al-An'âm, 6:153

² Berettet af Ibn Mas'ûd og samlet af an-Nasâ'î, Ahmad og ad-Dârimî.

³ *Sahâbi* (pl. *Sahâba* eller *Ashâb*) er et udtryk for profetens (saws) ledsager; mere herom vil følge senere [Oversætterens kommentar].

⁴ Den formelle bøn, som udføres fem gange dagligt [Oversætterens kommentar].

⁵ Årlig, obligatorisk almisse.

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ

"Og de fleste af dem påstår af tro på Allâh, men i virkeligheden begår de *Shirk*."¹

Men når en læser sammenligner det store materiale af bøger skrevet om *Salâh*, *Zakâh*, *Sawm* (faste) og *Hadj* eller indenfor islâmisk økonomi og politik i forhold til dén ene eller dé to foldere og hæfter skrevet om *Tawhîd*, så kan læseren kun konkludere, at *Tawhîd* er af lille betydning i Islâm. Denne forudindtagelse styrkes yderligere, hvis man ser på selv de mest omfattende islâmiske værker, hvori *Tawhîd* som regel kun er forklaret på en halv side, mens resten af bogen er tilegnet de andre søjler af Islâm.

Dette sker på trods af, at *Tawhîd* er den grundlæggende enhed i Islâm, af hvilken alle de andre søjler og principper er afhængige. Hvis en persons *Tawhîd* er korrump, så vil resten af personens handlinger som et resultat heraf ikke være andet end en række hedenske ritualer. Der er ingen tvivl om, at der er meget mere, som skal oversættes og skrives indenfor emnet *Tawhîd* for at udfylde tomrummet og for at korrigere de hurtigt-voksende afvigende forestillinger blandt både muslimer og ikke-muslimer.

Værket foran dig repræsenterer et ydmygt forsøg på at forsyne de ikke-arabisktalende læsere med en grundlæggende analyse af de store områder af *Tawhîd* indenfor den islâmiske videnskab. Skønt denne bog er baseret på fremgangsmåden af klassiske arabiske tekster indenfor videnskaben af *Tawhîd*, som f.eks. *al-`Aqîdah at-Tahâwîyah*², så har jeg bevidst undgået præsentationen af de teologiske emner, som der findes i disse klassiske værker, da de ingen eller kun lille relevans har for de vestlige læsere.

Størstedelen af materialet til denne bog er samlet fra *Tawhîd*-lektioner, som jeg forberedte og underviste syvende til tolvte klassetrin i ved *Manaret ar-Riyadh English Medium Islâmic School*; derfor er sproget bevidst ukompliceret. Mange af disse lektioner, såvel som andre lektioner indenfor *Fiqh* (Islâmisk lov), *hadîth*³(profetiske fortællinger) og *Tafsîr* (fortolkning og

¹ Sûrah Yûsuf, 12:106.

² Ibn Abil-`Ezz al-Hanafî, *Sharh al-`Aqîdah at-Tahâwîyah* (Beirut: al-Maktab al-Islâmî, 8 udg., 1984).

³ *Hadîth* (pl. *Ahadîth*) er den anden større kilde i Islâm næst efter al-Qur`ân og dækker over profetens sædvane i forskellige situationer, som inddeles i følgende tre underpunkter: *Sunnah Fi`liyyah* (dét profeten (saws) plejede at gøre), *Sunnah Qawliyyah* (dét profeten

forklaring), har været i omløb blandt de muslimske samfund i USA og i Vestindien.

Som følge af en positiv reaktion og et stort krav om mere af sådanne materialer besluttede jeg at sammensætte denne bog ved at revidere *Tawhîd*-lektionerne og ved at tilføje nogle andre relevante emner. Jeg beder til, at Allâh accepterer disse bestræbelser og får alle til at drage fordel af og virkelig gavne de, der læser bogen. I sidste ende er det kun Allâhs accept, der tæller, og succes opnås kun ved Hans vilje.

Abu Ameenah Bilâl Philips
Ramadân-måned, 1982
Riyadh, Saudi Arabien.¹

(saws) plejede at sige) samt *Sunnah Taqririyyah* (profetens (saws) stiltiende accept af visse situationer) [Oversætterens kommentar].

¹ Som følge af nogle socio-økonomiske grunde var det ikke muligt for mig at trykke dette værk indtil dette år 1989. Men i løbet af denne tid er der blevet foretaget yderligere ændringer og forbedringer, som – om Gud vil – vil øge værdien af dette værk.

1

Underinddelingerne af Tawhîd

Rent bogstaveligt betyder *Tawhîd* "samling" (at gøre noget til ét) eller at "hævde enhed", og det stammer fra det arabiske udsagnsord (*wahhada*), der i sig selv betyder at forene, samle eller at sammenslutte.¹ Men når termen *Tawhîd* bruges i reference til Allâh (dvs. *Tawhîdullâh*²), er betydningen at erkende og opretholde Allâhs enhed i enhver af menneskets handlinger, som direkte eller indirekte relaterer til Ham. Det er troen på, at Allâh er Een, uden partner i Sit Herredømme og Sin Gøren (*Rububiyyah*), Een uden lighed i Sin Essens og Attributter (*Asmâ was-Sifât*), og Een uden rivaler i Sin Guddommelighed og i tilbedelse (*Ulûhîyah/`Ebâdah*).

Disse tre aspekter danner grundlaget for kategorierne, hvormed videnskaben af *Tawhîd* traditionelt set inddeles. De tre overlapper hinanden og er uadskillelige i sådan en grad, at dén som undlader et af aspekterne har fejlet i at opfylde betingelserne for en klar og ren *Tawhîd*. Undladelsen af et hvilket som helst af ovennævnte tre punkter kaldes "*Shirk*" (bogstavelig betydning: at dele). Og *Shirk* er tildelingen af partnere med Allâh, hvilket indenfor islâmiske terminologi faktisk er afgudsdyrkelse.

De tre kategorier af *Tawhîd* har sædvanligvis følgende titler:

---

¹ J.M. Cowan, *The Hans Wehr Dictionary of Modern Written Arabic*, s. 1055 [Spoken Language Services Inc., New York, 3. udg., 1976].

² Ordet *Tawhîd* fremtræder ikke bogstaveligt i Al-Qur'ân eller i udtalelserne (*ahadîth*) af profeten (saws). Men da profeten (saws) sendte Mu'âdh ibn Djabal som guvernør til Yemen i det 9. år AH, blev han fortalt: "Du vil komme til de kristne og jøderne (*ahl ul-Kitâb*), så det første, du bør gøre, er at kalde dem til at udråbe enheden af Allâh (*yuwahhidû Allâh*)." Berettet af Ibn 'Abbâs og samlet af al-Bukhârî [Muhammad Muhsin Khan, *Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 9, s. 348-349, nr. 469 (Riyadh: Maktabah ar-Riyâd al-Hadîthah, 1981)] og Muslim [Abdul Hamid Siddiq, *Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 1, s. 14-15, nr. 27 (Lahore: Sh. Muhammad Ashraf Publishers, 1987)]. I denne *hadîth* blev nutidsformen af verbet, hvorfra navneordet *Tawhîd* blev afledt, brugt af profeten (saws).

1. *Tawhîd ar-Rububiyyah* (bogstavelig betydning: "at anerkende Allâhs Enhed i Herredømme")
2. *Tawhîd al-Asmâ was-Sifât* (bogstavelig betydning: "at anerkende Enheden af Allâhs navne og egenskaber")
3. *Tawhîd al-`Ebâdah* (bogstavelig betydning: "at anerkende Allâhs Enhed i tilbedelse")¹

Opdelingen af *Tawhîd* i de forskellige bestanddele blev ikke foretaget af profeten (saws) eller af hans *Sahâba*², idet der ikke var nogen nødvendighed for at analysere sådan et grundlæggende og elementært princip af troen på sådan en måde. Dog er de forskellige bestanddeles fundament at finde i Al-Qur'âns vers og i de forklarende udtalelser af profeten (saws) og hans ledsagere. Dette vil fremstå tydeligere for læseren i forbindelse med den mere uddybende gennemgang af hver kategori senere i dette kapitel.

Det blev nødvendigt at opdele og analysere principperne af *Tawhîd* på denne måde, efter at Islâm spredte sig til Ægypten, Byzantium, Persien og Indien, hvor kulturerne fra disse forskellige områder til en vis grad blev indlemmet. Det er kun naturligt at forvente, at når befolkningen fra disse regioner reverterede³ og blev muslimer, så ville de medtage nogle rester af deres tidligere ideologier. Da nogle af disse nye revertitter begyndte at udtrykke deres forskellige filosofiske opfattelser af Gud i skriftlige værker og diskussioner, opstod dén forvirring, der gjorde, at Islâms rene og klare unitære tro blev truet. Der var også andre mennesker, der udadtil havde accepteret Islâm, men som i al hemmelighed arbejdede for at ødelægge religionen indefra fordi, at de selvsamme mennesker ikke havde kunne modsætte sig Islâm med militær magt. Denne gruppe begyndte aktivt at sprede forvrængede idéer om Allâh blandt masserne for at nedbryde den første søjle af *Eemân* (Tro) og dermed også Islâm selv.

---

¹ Ibn Abil-`Ezz al-Hanafî, *Sharh al-`Aqîdah at-Tahâwîyah*, s. 78.

² En *Sahâbi* defineres som en person, der mødte profeten (saws), troede på hans budskab og døde som muslim. Er ér af betingelserne ikke opfyldt er der konsekvent ikke tale om en *Sahâbi* [Oversætterens kommentar].

³ Oversætteren har valgt at udskifte Sheikh Abu Ameenahs brug af ordet konvertering med revertering som følge af flg. anskuelse: Alle mennesker på tværs af skel, hudfarve, stamme, land og nation blev skabt som muslimer i den rene tilstand af *Fitrah*. Når ordet revertering i stedet for konvertering benyttes, så er det i betydningen, at alle mennesker oprindeligt fra fødselen var muslimer, men som følge af ydre årsager blev påvirket og *reverterede* så tilbage til Islâm. Mere herom i de senere kapitler [Oversætterens kommentar].

Underinddelingerne af Tawhîd

Ifølge muslimske historikere var den første, såkaldte muslim, der udtrykte, at mennesket havde en totalt, ubegrænset og fri vilje, hvor skæbnebegrebet (*Qadar*) ikke eksisterede, en irakisk person kaldet Sausan. Han var oprindelig kristen men var reverteret til Islâm. Sausan gik dog tilbage til kristendommen senere men først efter, at han havde forurennet sin elevs holdninger, Ma'bad ibn Khâlid al-Juhanî fra Basrah. Ma'bad fortsatte med at sprede sin læremesters forvrængede holdninger, indtil han blev pågrebet og henrettet af Ummayyade-khaliffen, `Abdul-Malik ibn Marwân (685-705), i året 700 CE.<sup>1</sup> De yngre *Sahâbah* (ledsagere af profeten [saws]), der stadigvæk levede i denne periode, f.eks. `Abdullah ibn `Umar (d. 694 CE) og `Abdullah ibn Abî Awfâ (d. 705 CE), rådede folket til ikke at hilse på de, der benægtede skæbnen, ej heller at foretage begravelsesbøn for dem, når de døde. Dermed blev skæbne-fornægttere opfattet som ikke-troende.² Dog fik de kristnes filosofiske argumenter for "total fri vilje" stadig nye tilhængere. Ghailân ibn Muslim fra Damaskus var én af Ma'bads elever og forsvarede ideen om "fri vilje", indtil han blev bragt foran khaliffen `Umar ibn `Abdul-`Azîz (717-720 CE). Han afsværgede og trak sine forestillinger officielt tilbage, men da khaliffen døde, fortsatte han med at proklamere og undervise om "total fri vilje". Den efterfølgende khalif, Hishâm ibn `Abdul-Malik (724-743 CE), arresterede ham, stillede ham for en domstol, og han blev efterfølgende henrettet.³

En anden fremtrædende person i denne henseende var al-Ja'd ibn Dirham, der ikke kun støttede filosofien om "total fri vilje" men også prøvede at genfortolke nogle af de vers fra Al-Qur'ân, der handlede om Allâhs Egenskaber og Attributter. Han forsøgte at gøre dette i henhold til den neoplatoniske filosofi. Al-Ja'd var på et tidspunkt læremester for Ummayyade-prinsen, Marwân ibn Muhammad, der senere blev den 14. khalif (744-750 CE). Al-Ja'd lektioners var fyldt med åbne benægtelser af nogle af Allâhs Egenskaber, som f.eks. at se, at høre etc., indtil Ummayyade-guvernøren udviste ham.⁴ Derefter flygtede han til Kufah, hvor han fortsatte med at fremsætte sine idéer og samlede tilhængere, indtil hans kætterske meninger blev vidt spredt, og Ummayyade-guvernøren Khâlid ibn `Abdillâh, henrettede ham offentligt i 736 CE.

---

¹ Ibn Hajar, *Tahdhîb at-Tahdhîb*, bind 10, s. 225 (Hydrabad, 1325-7).

² `Abdul-Qâhir ibn Tâhir al-Baghdâdî, *al-Farq bain al-Firâq*, s. 19-20 (Beirut: Dâr al-Ma'rifah).

³ Muhammad ibn `Abdul-Karîm ash-Sharastânî, *al-Milal wan-Nihal*, bind 1, s. 30 (Beirut: Dâr al-Ma'rifah, 2. udg., 1975).

⁴ Ahmad ibn Hanbal, *ar-Radd `alâ al-Jahmîyah*, s. 41-43 (Riyadh: Dâr al-Liwâ, 1. udg., 1977).

Dog fortsatte hans hovedstudent Jahm ibn Safwân med at forsvare sin læremesters doktriner i forskellige filosofiske cirkler i Tirmiz og Balakh. Da det blev kendt, at han fremførte sådan en vranglære, blev han henrettet af Ummayyade-guvernøren Nasr ibn Sawayh i 743 CE.¹ De tidlige khaliffer og deres guvernører havde mere viden om de islâmiske principper, og generelt var massernes bevidsthed større pga. tilstedeværelsen af profetens ledsagere og deres studenter. Derfor blev et krav om fjernelse af åbenlyse kættere mødt med en umiddelbar respons af herskerne. I modsætning hertil var de senere Ummayyade-khaliffer korrupte, og følgelig bekymrede de sig mindre om religiøse emner. Masserne var også mindre islâmisk bevidste og var derfor mere påvirkelige overfor afvigende idéer. I takt med at et større antal mennesker tilsluttede sig Islâms lære som følge af et stadigt stigende antal besejrede nationer, blev henrettelsen af frafaldne ikke længere brugt som løsning til at dæmme op for den stigende strøm af kætteri.

At modsætte sig denne strøm af kætteri blev en opgave, der kom til at ligge på daværende muslimske retslærdes skuldre. De rejste sig for at møde denne udfordring intellektuelt. Systematisk modsatte de sig de forskellige fremmede filosofier og doktriner ved at kategorisere dem og modsige disse med principper udledt fra Al-Qur'ân og Sunnah. Det var ud fra dette forsvar, at videnskaben af *Tawhîd* opstod med dets præcist definerede kategorier, termer, begreber og bestanddele.

Denne specialiserings-proces foregik samtidig indenfor alle de andre islâmisk viden, ligesom det er sket indenfor diverse, verdslige videnskaber i dag. Derfor bør det erindres, at når de forskellige kategorier af *Tawhîd* studeres separat og mere dybdegående, er de faktisk en del af en organisk helhed, der i sig selv er fundamentet af den større helhed, Islâm.

Tawhîd ar-Rububiyyah (Opretholdelse af Allâhs enhed i Herredømmet)

Denne kategori er baseret på det fundamentale koncept, at Allâh alene har skabt alle tings eksistens, da der ingenting var i begyndelsen; Han forsyner og opretholder skabelsen uden noget behov fra eller for denne; og Han er den Eneste Ene Herre af universet og dets indbyggere uden nogen som helst form for udfordring til Sin Suverænitæt. På arabisk bruges ordet

---

¹ Muhammad ibn 'Abdul-Karîm ash-Sharastânî, *al-Milal wan-Nihal*, bind 1, s. 46.

Underinddelingerne af Tawhîd

Rububiyah for at beskrive denne skaber-forsyner egenskab. Dette ord er afledt af roden "*Rabb*" (Herre). I henhold til denne kategori er det Gud, der gav alle ting evnen til at bevæge sig og til at ændres, eftersom Han er den eneste, faktiske Kraft, der eksisterer. Intet i skabelsen finder sted undtagen hvad, Han har tilladt at finde sted. I anerkendelsen af denne realitet plejede profeten Muhammad (saws) ofte at sige sætningen "*Lâ hawla wa lâ quwwata illâ billâh*" (Der er ingen bevægelse ej heller magt undtagen ved Allâhs Vilje).

Grundlaget for *Rububiyah*-konceptet kan findes i mange af Al-Qur'âns vers. F.eks siger Allâh (swt¹):

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ

"Allâh skabte alle ting og Han er Opretholderen af alle ting."²

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ

"Og Allâh skabte jer alle og alt, hvad I gør."³

وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ

"Det var ikke dig, som kastede, men det var Allâh, Som kastede."⁴

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ

"Ingen ulykker rammer undtagen ved Allâhs tilladelse."⁵

Profeten (saws) uddybede dette koncept yderligere ved at sige: "*Vid at hvis hele menneskeheden samledes for at gøre noget for at hjælpe jer, så ville de kun kunne gøre dét gode for jer, som Allâh allerede har nedskrevet for jer. Ligeledes hvis hele menneskeheden samledes for at gøre jer ondt, så ville de kun være istand til at*

¹ Swt er en forkortelse for den arabiske sætning *SubHânahu wa Ta`Âla*, hvis betydning er *Ophøjet være Han over alt og alle* [Oversætterens kommentar].

² Sûrah az-Zumar, 39:62.

³ Sûrah as-Sâffât, 37:96.

⁴ Sûrah al-Anfâl, 8:17. Dette er en reference til en mirakuløs begivenhed, som fandt sted ved Slaget ved Badr, da profeten (saws) samlede noget jord i sin hånd og kastede mod fjenden, der var opstillet i rækker flere hundrede meter væk. Allâh forårsagede, at støvet nåede fjendernes øjne på trods af den store afstand.

⁵ Sûrah at-Taghâbun, 64:11.

kunne gøre dét onde mod jer, som Allâh allerede har nedskrevet, at der vil ske for jer".¹

Dét, som mennesket opfatter som held eller uheld, er derfor udelukkende begivenheder, der er forudbestemt af Allâh som en del af de prøvelser, der vil finde sted i dette liv. Hændelserne følger de mønstre, der er sat af Allâh alene. Allâh (swt) har sagt i Al-Qur'ân,

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَرْوَاحِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ

"Oh I som tror! Sandelig, der er i jeres hustruer og børn en fjende for jer, så vær opmærksom på dem."²

Det vil sige, at indenfor de gode ting af dette liv er der store, alvorlige afprøvelser af ens tro på Gud. På samme måde er der prøvelser i de ulykkelige begivenheder af ens liv, som fortalt i verset:

وَلْتَبْلُوْنَكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالثَّمَرَاتِ

وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ

"Og sandelig, Vi vil prøve jer (af) med frygt, sult, tab af rigdom og af liv samt frugterne af jeres arbejde, så giv gode tidender til de tålmodige."³

Nogle gange er kan man genkende mønstrene som i tilfældet, hvor der er en årsag, der har en direkte effekt. Andre gange kan man ikke genkende mønstrene som i tilfældet, hvor noget tilsyneladende godt opstår fra noget ondt, eller noget ondt opstår fra noget godt. Gud har forklaret, at visdommen bag disse tilsyneladende uregelmæssigheder ofte er udover menneskets fatteevne som følge af dets begrænsede viden.

وَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَسَىٰ أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ

¹ Berettet af Ibn 'Abbâs og samlet af at-Tirmidhî. Se Ezzedin Ibrahim og Denys Johnson Davies, *An-Nawawis 40 hadîth* (engelsk oversættelse), s. 68, nr. 19 [Damascus, Syrien: The Holy Koran Publishing House, 1976].

² Sûrah at-Taghâbun, 64:14.

³ Sûrah al-Baqarah, 2:155.

Underinddelingerne af Tawhîd

وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

"Og det kan være, at I ikke bryder jer om noget, som i virkeligheden er godt for jer, og det kan være, at I kan lide noget, som i virkeligheden er dårligt for jer. Men Allâh ved (hvad, der er bedst for jer) og I ved ikke."¹

Tilsyneladende onde hændelser i et menneskes liv viser sig nogle gange at være til det bedste, og tilsyneladende gode ting, som mennesket ønsker, viser sig at være skadelige. Som en konsekvens heraf begrænses menneskets indflydelse på begivenheder, der påvirker dets liv, til det mentale valg mellem muligheder, som det præsenteres for og ikke selve resultaterne af valget. Sagt med andre ord "mennesket påtænker at gøre noget, men Gud råder"². Dét, der virker som "held" og "uheld" er begge fra Allâh (swt) og kan ikke komme fra lykkeamuletter, som f.eks. harefødder, firkløvere, ønskeben, lykketal, stjerne-tegn osv. Det stammer heller ikke fra såkaldte varsler om sort held som f.eks. fredag den 13., ødelæggelse af spejl, sorte katte etc. Faktisk så er troen på lykkeamuletter og varsler en tilkendegivelse af den alvorlige synd *Shirk* (associering) i *Tawhîd*. `Uqbah, en af profetens (saws) ledsagere, fortalte, at *der var engang en gruppe mænd, der henvendte sig til Allâhs budbringer for at give deres troskab til ham, og han accepterede eden fra ni af dem men afslog at acceptere den fra én. Da de spurgte ham, hvorfor han afslog deres ledsagers ed, svarede han, "Sandelig han bærer en amulet."*³ Manden, der bar amuletten, tog hånden ind under sin kappe, trak amuletten af og ødelagde den og sværgede derefter igen. Profeten (saws) sagde dernæst, "*Dén, som bærer en amulet, har begået Shirk.*"⁴

Nogle steder praktiseres det at bære Al-Qur'ân som et smykke eller en amulet eller at bære vers fra Al-Qur'ân i kæder eller i små punge for at afværge ondt eller for at bringe lykke. Der er dog praktisk talt ingen forskel mellem denne skik, og hvad hedningene plejede at gøre. Hverken profeten (saws) eller hans ledsagere plejede at bruge Al-Qur'ân på denne måde, og profeten (saws) har endda sagt, "*Dén, som fornyer noget i Islâm, som ikke hører til det (Islâm), vil få det afoist.*"⁵ Det er sandt, at kapitlerne, an-Nâs og al-

¹ Sûrah al-Baqarah, 2:216.

² På engelsk "Man proposes but God disposes" [Oversætterens kommentar].

³ Genstand eller smykke, der bæres for at bringe held og afværge uheld samt ulykker.

⁴ Samlet af Ahmad.

⁵ Berettet af `Â'ishah og samlet af al-Bukhâri (*Sahih al-Bukhari* (arabisk engelsk), bind 3, s. 535, nr. 861), Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 931, nr. 4266 og 4267) og Abu Dâwûd (Ahmad Hasan, *Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1294 [Lahore: Sh. Muhammad Ashraf Publishers, 1. udg., 1984]).

Falaq, fra Al-Qur'ân blev åbenbaret specifikt til eksorcisme (dvs. bl.a. til at fjerne onde besværgelser), men profeten (saws) demonstrerede den rigtige måde, hvorpå disse kapitler skulle anvendes. Ved en begivenhed hvor en besværgelse var blevet nedkastet over ham, fortalte han `Alî ibn Abî Tâlib, at han skulle recitere de to kapitler vers for vers, og når han blev syg, plejede han at recitere dem over sig selv.¹ Han skrev dem ikke ned og lod dem hænge omkring sin hals, bandt dem rundt om sin arm eller sin talje, ej heller fortalte han andre, at de skulle gøre sådan.

Tawhîd al-Asmâ' was-Sifât (Opretholdelse af Allâhs Enhed i navne og egenskaber)

Denne kategori af *Tawhîd* består af fem hovedaspekter:

1. For at Allâhs enhed i navne og egenskaber kan overholdes i det første aspekt, så skal man referere til Allâh i henhold til, hvordan Han har beskrevet Sig Selv, og hvordan Hans profet (saws) har beskrevet Ham uden at bortforklare Hans navne eller attributter ved at give dem andre meninger end den åbenbare. F.eks siger Allâh i Al-Qur'ân, at Han bliver vred på hyklerne og de ikke-troende:

وَيُعَذِّبُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِكِينَ وَالْمُشْرِكَاتِ الظَّالِمِينَ بِاللَّهِ ظَنَّ السَّوْءِ
عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَعَنَّهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ وَسَاءَتْ مَصِيرًا

"Så Han kan straffe hyklerne, mænd og kvinder, og hedningene, mænd og kvinder, der har en ond mening om Allâh. Et omrids af ondt er omkring dem; Allâh er vred på dem, forbander dem og har forberedt en slem slutning til dem."²

Dermed er vrede én af Allâhs egenskaber. Det er dog forkert at konkludere, at Hans vrede må betyde Hans straf fordi, at vrede i mennesket er et tegn på svaghed og som sådan ikke passende at benytte om Allâh. Hvad, Allâh har sagt, skal accepteres på den måde, at Hans vrede ikke er ligesom menneskets vrede. Dette er baseret på

¹ Berettet af `Â`ishah og samlet af al-Bukhâri (*Sahih al-Bukhari* (arabisk engelsk), bind 6, s. 495, nr. 535), Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1195, nr. 5439 og 5440).

² Sûrah al-Fath, 48:6.

Underinddelingerne af Tawhîd

Allâhs erklæring, "*Der er intet ligesom Ham*".¹ Processen af såkaldt logisk fortolkning resulterer i fornægtelsen af selve Guds eksistens, når man følger resultatet af den logiske fortolkning. For Allâh beskriver nemlig sig selv som levende, men mennesket lever også, og det vil betyde, ifølge den rationalistiske tankegang, at Gud hverken lever eller eksisterer. Faktum er, at ligheden mellem Guds egenskaber og menneskets egenskaber kun er af navn og ikke i grad². Når egenskaber benyttes i reference til Gud, skal de tages i deres absolutte forstand og perfektion, fri for menneskelige svagheder.

2. Det andet aspekt af *Tawhîd al-Asmâ was Sifât* går ud på at referere til Allâh, sådan som Han har refereret til Sig selv uden at give Ham nogle nye navne eller egenskaber. F.eks. må man ikke give Allâh navnet al-Ghâdib (Den Vrede) på trods af det faktum, at Han siger, at Han bliver vred. Dette er ikke tilladt, da hverken Allâh eller Hans budbringer brugte dette navn. Dette kan synes at være meget detaljeret, men ikke desto mindre skal det opretholdes for at undgå en falsk beskrivelse af Gud. Dvs. at det begrænsede menneske på ingen måde er i stand til at definere skabelsens Ubegrænsede Herre.
3. Det tredje aspekt af *Tawhîd al-Asmâ was Sifât* omhandler dét at referere til Allâh uden at tilskrive Ham egenskaber fra Sine skabninger. For eksempel påstås det i Bibelen og Toraen, at Allâh brugte de første seks dage på at skabe universet og sov derefter på den syvende dag.³ Som følge af dette tager jøderne og de kristne enten lørdag eller søndag som en hviledag, hvor dét at arbejde anses for at være en synd. Sådan en påstand tilskriver Gud Sine skabningers egenskaber. Det er dog mennesket, der bliver træt efter hårdt arbejde og har behov for hvile for at komme til kræfter.⁴ Andetsteds i Bibelen og Toraen portrætteres Gud som angrende for Sine dårlige tanker på samme måde, som mennesket angrer, når det indser sine fejl.⁵ Ligeledes vanhelliges dette område af

---

¹ Sûrah ash-Shûrâ, 42:11.

² Sammenligningen kan drages mellem myren og mennesket. Selv om begge arter har navnet på legemsdelen til fælles (nemlig ben) er myrens ben langt fra de samme som menneskets ben [Oversætterens kommentar].

³ Første Mosebog, 2:2, "På den syvende dag var Gud færdig med det arbejde, han havde udført, og på den syvende dag hvilede han efter alt det arbejde, han havde udført." (*Bibelen*, side 10, Det Danske Bibelselskab, 1992).

⁴ I modsætning hertil siger Allâh udtrykkeligt om Sig Selv i Al-Qur'ân: "**Ingen træthed overkommer Ham ej heller søvn...**" (Sûrah al-Baqarah, 2:255).

⁵ Anden Mosebog 32:14, "Da fortrød Herren den ulykke, han havde truet med at bringe over sit folk." (*Bibelen*, side 85, Det Danske Bibelselskab, 1992).

Tawhîd fuldstændigt af påstanden om, at Gud er en Helligånd eller har en sjæl. Allâh refererer ikke til Sig Selv som en sjæl eller ånd nogetsteds i Al-Qur'ân, ej heller har profeten (saws) udtrykt noget lignende i *hadîth*-samlingerne. Faktisk refererer Allâh til sjælen som en del af Sin skabelse.¹

Hovedprincippet, som bør følges, når man har med Allâhs egenskaber og attributter at gøre, kan udledes af følgende vers fra Al-Qur'ân,

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

"Der er intet ligesom Ham, og Han er Althørende og Altseende."²

Egenskaberne *at se* og *at høre* er også en del af de menneskelige egenskaber, men når de tilskrives Allâh, er de uden sammenligning i deres perfektion. Når disse egenskaber overføres på mennesket, nødvendiggør de dog ører og øjne, som ikke kan tilskrives Gud. Dét, som mennesket ved om Skaberen, er kun den smule, som han har fået fra Allâh via profeterne. Derfor er mennesket pålagt at holde sig indenfor disse snævre rammer. Når mennesket giver frit løb for sit intellekt og sin forstand for at kunne beskrive Gud, så fejler det ved at tilskrive Allâh egenskaber fra Hans Skabninger.

Med forkærlighed for billedlige repræsentationer har de kristne malet, afbildet, udhugget og formet utallige menneskelige ligheder og kaldt dem billeder af Gud. Disse har tjent til at bane vejen for den forkerte accept af Jesus's guddommelighed blandt masserne. Når først de accepterede konceptet af, at Skaberen lignede et menneske, så var dét at acceptere Jesus som en Gud intet rigtigt problem.

4. Det fjerde aspekt af *Tawhîd al-Asmâ was Sifât* kræver af os, at mennesket ikke tilskrives Allâhs egenskaber. For eksempel tager Paulus i det Nye Testamente skikkelsen af Melkisedek, konge af Salem, fra Toraen (Første Mosebog, 14:18-20) og giver både sig selv og Jesus de guddommelige egenskaber af at have hverken en begyndelse eller ende,

¹ Allâh fastslår tydeligt i det følgende vers: "De spørger dig (Muhammad) omkring sjælen. Fortæl (dem) at sjælen (eksisterer) ved min Herres Befaling." (Sûrah al-Isrâ, 17:85).

² Sûrah ash-Shûra, 42:11.

Underinddelingerne af Tawhîd

"v1 For denne Melkisedek, Salems konge og præst for Gud den Højeste det var ham, som gik Abraham i møde, da han vendte tilbage efter sejren over kongerne, og velsignede ham, v2 og som Abraham gav tiende af det alt sammen han er for det første, når hans navn oversættes, Retfærdighedskonge, dernæst er han Salems konge, det vil sige Fredskonge; v3 **han er uden far, uden mor og uden stamtræ, har hverken begyndelse på sine dage eller afslutning på sit liv, men er gjort til et billede på Guds søn og forbliver præst for bestandig.**"¹

"v5 Således gav heller ikke Kristus sig selv den ære at være ypperstepræst, men det gjorde Gud, som sagde til ham: Du er min søn, jeg har født dig i dag, v6 ligesom han også et andet sted siger: Du er præst for evigt på Melkisedeks vis."²

De fleste Shi'ite sekter (med undtagelse af *Zaidiyyah* fra Yemen) har givet deres "Imam'er" guddommelige egenskaber som absolut ufejlbarlighed³; viden om fortiden, fremtiden og det ukendte; evnen til at ændre skæbnen⁴ og kontrol over selv atomerne i skabelsen.⁵ Ved at gøre sådan sætter de rivaler op, der fejlagtigt får del i Guds enestående og unikke egenskaber, og som faktisk bliver anset som guder ved siden af Allâh.

5. At opretholde enheden i Allâhs navne betyder også, at Allâh's navne i bestemt form ikke kan tildeles Hans skabninger, undtaget hvis de er

---

¹ Hebræerbrevet 7:1-3, (*Bibelen*, side 1102, Det Danske Bibelselskab, 1992).

² Hebræerbrevet 5:5-6 (*Bibelen*, side 1101, Det Danske Bibelselskab, 1992).

³ Muhammad Rida al-Muzaffar skriver i sin bog *Faith of Shi'a Islam* (USA: Muhammadi Trust of Great Britain and Northern Ireland, 2. udgave, 1983): "Vi tror, at ligesom profeten, **så skal en Imam være ufejlbarlig, dvs. ikke i stand til at begå fejl eller handle forkert, både i sit indre og i sit ydre, fra fødsel til død, både intentionelt og uintentionelt**, fordi Imam'erne er Islams opretholdere, og det er under deres beskyttelse." (s. 32). Se også *Islam* (Teheran: A group of Muslim brothers, 1973), s. 35 af Sayed Saïd Akhtar Rizvi.

⁴ Al-Muzaffar erklærer videre: "Vi fastholder, at Imam'ernes evner til at modtage inspiration har opnået nye dimensioner af højeste grad og excellence, og vi siger, at det er en guddommelig givet evne. På denne måde **er Imam'en i stand til at forstå information om alt, alle steder og alle tidspunkter**, og han forstår ved hjælp af denne gudgivne evne med det samme uden at skulle vende sig til logisk ræsonnement eller vejledning fra en lærer.

⁵ Al-Khomeini erklærer: "Sandelig Imam'en har en værdig funktion, en ophøjet plads, et skabende khalifat og overlegenhed og kontrol af alle atomer i skabelsen." Se Âyatullah Musavi al-Khomeini, *al-Hukûmah al-Islâmîyah*, s. 52 (Beirut: at-Talî'ah Press, arabisk udgave, 1979).

forudgået af præfixet `Abd, der betyder "slave af" eller "tjener af". Mange af de guddommelige navne i deres ubestemte form som Ra`uf og Rahîm er tilladte navne for mænd, fordi at Allâh har benyttet nogle af disse i deres ubestemte form til at referere til profeten (saws),

لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ
بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ

"Der er sandelig kommet en budbringer til jer fra jeres egne; tungt er det for ham, at I besværes. Han er fuld af bekymring for jer og har medlidenhed (Ra`uf) med jer og er fuld af barmhjertighed (Rahîm)."¹

Men i bestemt form, ar-Ra`uf (Den Mest Medlidende) og ar-Rahîm (Den Mest Barmhjertige), kan disse kun bruges til at referere til mennesker, hvis de er forudgået af `Abd som i `Abdur-Ra`uf eller `Abdur-Rahîm. Dette skyldes, at i bestemt form repræsenterer de en grad af perfektion, som kun tilhører Gud. Ligeledes er navne som `Abdur-Rasûl (slave af budbringeren), `Abdun-Nabî (slave af profeten), `Abdul-Husayn (slave af Husayn) etc. forbudte, da disse folk benævner sig selv som værende slaver af andre end Allâh. Udfra dette princip forbød profeten (saws) muslimerne at referere til dem under sig som `Abdî (min slave) eller Amatî (min slavepige).²

Tawhîd al-`Ebâdah (Opretholdelse af Allâhs Enhed i tilbedelse)

På trods af de omfattende betydninger af de første to kategorier indenfor Tawhîd, så er en solid tro på disse ikke tilstrækkelig til at kunne opfylde de islâmiske krav for Tawhîd. Tawhîd ar-Rububiyyah og Tawhîd al-Asmâ was-Sifât skal ledsages af den tredje kategori Tawhîd al-`Ebâdah. Dette er nødvendigt for, at Tawhîd kan anses for at være komplet i henhold til Islâm. Dette punkt er understreget af dét faktum, at Allâh (swt) i klare vendinger sagde, at i profetens tid opfyldte Mushrikûn (afgudsdyrkere) mange facetter af de to første Tawhîd-emner. I Al-Qur`ân siger Allâh (swt), at profeten (saws) skal sige til hedningerne:

¹ Sûrah at-Tawbah, 9:128.

² Sunan Abu Dawud (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1385-1386, nr. 4957.

Underinddelingerne af Tawhîd

قُلْ مَنْ يُرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ
الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ

"Sig, hvem forsørger jer fra himlen og jorden, kontrollerer hørelse og syn, og hvem frembringer det levende af det døde og frembringer det døde af det levende? Og hvem leder alle ting?

De vil alle svare: 'Allâh'.¹

وَلَكِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ

"Og hvis du spurgte dem, hvem, der skabte dem, så vil de sandelig svare 'Allâh'.²

وَلَكِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ
مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا لَيَقُولُنَّ اللَّهُ

"Og hvis du spurgte dem, hvem, der bringer vand ned fra skyerne og med det giver liv til jorden efter, at det har været dødt, så vil de sandelig svare 'Allâh'.³

De hedenske folk fra Makkah vidste alle, at Allâh (swt) var deres Skaber, Forsyner, Herre og Mester, men denne viden gjorde dem ikke til muslimer, for Allâh (swt) siger:

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ

"De fleste af dem tror ikke på Allâh, undtaget når de sætter partnere op ved siden af Ham"⁴

Mujâhids¹ forklaring på dette vers var som følger: "Deres tro på Allâh repræsenteret ved deres udtalelse 'Allâh skabte os, giver os forsyninger og

¹ Sûrah Yûnus, 10:31.

² Sûrah az-Zukhruf, 43:87.

³ Sûrah al-'Ankabût, 29:63.

⁴ Sûrah Yûsuf, 12:106.

tager vore liv' afholdte dem ikke fra at tilbede andre guder samtidig med Allâh."² Udfra de tidligere nævnte vers er det klart, at *Kuffâr* (de vantro) havde viden om Allâhs (swt) Suveræniteten, Herredømme og Magt. Faktisk plejede de at hellige forskellige typer af tilbedelse til Ham som f.eks. *Hadj*, *Sadaqah* (velgørenhed), dyreofringer og troskabseder. Desuden rettede de deres bønner til Ham, når de oplevede ulykker eller katastrofer. De plejede endda at påstå, at de fulgte Abrahams religion. Som følge af dette åbenbarede Allâh (swt) verset:

مَا كَانَ إِبْرَاهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَكِنْ كَانَ حَنِيفًا مُّسْلِمًا وَمَا
كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

"Abraham var ikke en jøde, ej heller var han kristen, men (han) var en sand muslim og ikke blandt de, som sætter partnere op ved siden af Allâh."³

Nogle af de hedenske folk fra Makkah troede endda på Genopstandelsen og Dommedagen og andre på *Qadar* (skæbne, forudbestemmelse). Mange beviser på dette kan findes i den præislâmiske poesi. F.eks. har poeten Zuhayr sagt:

"Enten er det forsinket, placeret i en bog og gemt til Dommedagen eller fremskyndet og hævnnet."

Antarah er kendt for at have sagt:

"Oh 'Ebil, hvortil vil du flygte fra døden, hvis min Herre i Himlen har bestemt den?"⁴

På trods af Makkah-beboernes bekendelse af *Tawhîd* og deres viden om Allâh (swt), har Allâh (swt) klassificeret dem som *Kuffâr* (vantro) og

---

¹ Mujâhid ibn Jubayr al-Makkî (642-722) var Ibn 'Abbâs' bedste elev. Hans *Tafsîrs beretninger* (kommentering) af Al-Qur'ân er blevet samlet af 'Abdur-Rahmân at-Tâhir og udgivet i to bind under titlen, *Tafsîr Mujâhid* (Islamabad: Majma` al-Buhûth).

² Samlet af Ibn Jarîr at-Tabarî.

³ Sûrah Âl-Imrân, 3:67.

⁴ Citeret fra Sulaymân ibn 'Abdul-Wahhâb, *Taysîr al-'Azîz al-Hamîd*, s. 34 (Beirut: al-Maktab al-Islâmî, 2. udg., 1970).

Underinddelingerne af Tawhîd

Mushrikûn (afgudsdyrkere), fordi de tilbad andre guder, samtidig med at de tilbad Allâh (swt) og tilskrev Ham derved partnere.

Derfor er det vigtigste aspekt af *Tawhîd* dét, der opretholder enheden i Allâhs (swt) tilbedelse, kaldet *Tawhîd al-`Ebâdah*. Alle former for tilbedelse skal rettes mod Allâh (swt) alene og ingen andre, fordi Han alene fortjener tilbedelse, og Han alene kan skænke mennesket gavn som følge af tilbedelsen af Ham. Yderligere er der ikke noget behov for noget mellemed eller nogen formidler imellem mennesket og Gud. Allâh (swt) fremhævede vigtigheden af at tilbede kun Ham ved at påpege, at dette var hovedformålet med menneskets skabelse og kernen i de budskaber, som alle profeterne kom med. Allâh (swt) siger:

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

"Jeg skabte ikke *Djinn* og mennesket for andet end tilbedelse af mig"¹

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ

"Og sandelig, Vi har sendt hver en nation en budbringer sigende:
'Adlyd Allâh og undgå falske guder'.²

At kunne forstå formålet med skabelsen i dets fuldstændige betydning er noget, der rækker udover menneskets fatteevne. Mennesket er et begrænset, skabt væsen og kan ikke fornuftsmæssigt forstå eller begribe den Uendelige Skabers handlinger. Derved gjorde Gud det som en del af menneskets natur at tilbede Ham, og Han sendte profeter og bøger som guddommelige åbenbaringer for at vise os skabelsens formål, som er indenfor menneskets forstandsevne. Dette formål var, som tidligere nævnt: tilbedelse af Gud (*Ebâdah*) og profeternes hovedbudskab var at tilbede Gud alene, *Tawhîd al-`Ebâdah*. Som følge heraf er *Shirk* den alvorligste synd, man kan begå; dvs. tilbedelse af andre i stedet for Allâh (swt) eller samtidig med Allâh (swt). I *Sûrah al-Fâtihah*, som det er pålagt enhver muslim at recitere i sine bønner mindst 17 gange dagligt, lyder vers fire som følgende: "Dig alene tilbeder vi og fra Dig alene søger vi hjælp". Dette er et klart udsagn om, at alle former for tilbedelse skal rettes til Den Ene, som kan svare, Allâh (swt). Profeten Muhammad (saws) bekræftede konceptet om enhed i tilbedelse, da han sagde, "Hvis du spørger i bøn, spørg da kun Allâh, og

¹ *Sûrah adh-Dhâriyât*, 51:56

² *Sûrah an-Nahl*, 16:36.

hvis du søger hjælp, søg da kun hjælp fra Allâh."¹ Unødvendigheden af ethvert behov for mellemlid udtrykkes yderligere af de mange vers, der indikerer Hans nærhed til mennesket, f.eks.:

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي
وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ

"Og når Mine tjenere spørger dig (O Muhammad) om Mig (fortæl dem):
'Sandelig, jeg er tæt (på dem), jeg lytter til bønner af hver eneste en,
der kalder på mig. Så lad dem svare til Mig og tro på Mig for at de
kan blive retledede."²

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعَلَمَ مَا تُوَسَّوَسُ بِهِ نَفْسُهُ وَيَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ
مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ

"Og det er Os, der skabte mennesket, og Vi ved, hvad dets sjæl hvisker til
det, for Vi er tættere på det end dets eget halsvene."³

Bekræftelsen af *Tawhîd al-`Ebâdah* medfører, at man tager afstand fra ethvert mellemlid og fra enhver tilskrivning af partnere til Allâh (swt). Hvis nogle tilbeder de døde i håb om at få en effekt på deres eget jordiske liv eller på de døde sjæle, så har de sandelig tilskrevet Allâh (swt) en partner, fordi tilbedelse er noget, der kun foregår mellem Allâh (swt) og Hans skabninger. Profeten Muhammad (saws) sagde i utvetydige vendinger, at "Bøn (du`â) er tilbedelse."⁴ Og Allâh, Den Mest Høje og Glorværdige, sagde:

أَفْعَبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا يَضُرُّكُمْ

"Tilbed ikke (andet eller andre) ved siden af Allâh, for det kan hverken
hjælpe eller skade jer."⁵

¹ Berettet af Ibn `Abbâs og samlet af at-Tirmidhî. Se *an-Nawawis 40 hadith*, s. 68 (engelsk oversættelse).

² Sûrah al-Baqarah, 2:186.

³ Sûrah Qâf, 50:16.

⁴ *Sunan Abu Dawud*, bind 1, s. 387, nr. 1474.

⁵ Sûrah al-Anbiyâ, 21:66.

Underinddelingerne af Tawhîd

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَالِكُمْ

"Sandelig, de, som I påkalder ved siden af Allâh, er blot slaver
ligesom jer selv."¹

Hvis nogle beder til profeten (saws), til såkaldte helgener (*awliyâ*), *Djinner* eller engle og spørger dem om hjælp eller beder dem om at gå i forbøn for én og spørge Allâh (swt), så har de også begået *Shirk*. Begrebet "Ghaus-i-Azam" (*al-Ghawth al-A'dHam*), en titel givet af de ignorante til `Abdul-Qâdir al-Jîlânî,² er også et udtryk for *Shirk* i denne kategori af *Tawhîd*. Titlen betyder bogstaveligt talt "den største kilde til hjælp og frelse; den, der er mest i stand til at redde én fra farer" og sådan en beskrivelse tilhører kun Allâh (swt). Når ulykker og besværligheder indtræffer, påkalder nogle mennesker `Abdul-Qâdir ved denne titel og søger hans hjælp og beskyttelse, selvom Allâh (swt) allerede har sagt:

وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ

"Og hvis Allâh tillader kalamitet at rammer jer, så kan ingen fjerne
den undtagen Ham."³

Da beboerne fra Makkah blev spurgt om, hvorfor de rettede deres tilbedelse og bønner til deres afguder, svarede de:

مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى

"Vi tilbeder dem kun, så de kan bringe os tættere på Allâh."⁴

---

¹ Sûrah al-`Arâf, 7:194.

² `Abdul-Qâdir (1077-1166) var rektor for en Hanbali-lovskole og for et Ribât ("kloster") i Baghdad. Hans prædikener (samlet i *al-Fath ar-Rabbâni*, Kairo 1302) var stærkt ortodokse med nogle mystiker-fortolkninger af Al-Qur'ân. Ibn `Arabî (født 1165) deklarerede, at Abdul-Qâdir var den sande *Qutb* i sin tid og påstod, at han havde en placering, der var højt hævet over alle skabninger undtagen Gud. `Alî ibn Yûsuf ash-Shattanawfî (døde 1314 CE) skrev en bog med titlen *Bahjat al-Asrâr* (Kairo, 1304), hvori han tilskrev Abdul-Qâdir mange mirakler. *Qâdirîyah Sufî*-ordenen er navngivet efter ham, og dets spirituelle øvelser og regulationer påstås at være hentet fra ham. Se *Shorter Encyclopedia of Islam*, s. 5-7 og s. 202-205.

³ Sûrah al-An`âm, 6:17.

⁴ Sûrah az-Zumar, 39:3.

Afguderne blev "kun" brugt som mellemed. Dog kalder Allâh (swt) disse mennesker for hedninge som følge af denne handling. De blandt muslimerne, der insisterer på at tilbede andre ved siden af Allâh (swt), bør gøre klogt i at reflektere over dette faktum.

De kristne, der var påvirkede af Saulus' lære (Saulus fra Tarsus, som senere blev kaldt Paulus), gjorde profeten Jesus til Gud i deres øjne og rettede deres bønner mod ham og til hans moder. Blandt de kristne har katolikkerne helgener til enhver hændelse, og ved disse lejligheder retter de deres bønner mod dem i forestillingen om, at disse helgener direkte kan påvirke denne verdens begivenheder. Katolikkerne benytter også deres præster som mellemed mellem dem selv og Allâh (swt) i den falske tro, at præsterne er tættere på Allâh (swt) som følge af deres fromhed og cølibat (afholdenhed fra ægteskab). De fleste *Shi`ah*-sekter har gjort bestemte dage i ugen hellige og helliget bestemte timer af dagen til tilbedelse af `Alî, Fâtimah, Hasan og Husayn¹ også som følge af deres falske forestilling om mellemed.

Tilbedelse (*`Ebâdah*) set ud fra et islâmisk synspunkt handler om mere end blot at faste, at betale *Zakâh*, at udføre *Hadj* og at ofre dyr. Tilbedelse inkluderer også følelser som kærlighed, tillid og frygt, som i en bestemt grad kun bør rettes mod Allâh (swt). Allâh (swt) har beskrevet disse følelser og advaret mod overdrivelser af dem:

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّوهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ
وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ

"Og fra menneskeheden findes de folk, der gør andre udover Allâh som ligeværdige til Ham. De elsker dem, som de burde elske Allâh alene. Men de, som tror, har en meget større kærlighed til Allâh."²

أَلَا تَقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُمْ بَدُّوكُمْ
أَوَّلَ مَرَّةٍ اتَّخَشَوْهُمْ فَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ

¹ Fâtimah var profeten Muhammads yngste datter, der ægtede profetens fætter `Alî ibn Abî Tâlib. Hasan og Husayn var deres sønner.

² Sûrah al-Baqarah, 2:165.

Underinddelingerne af Tawhîd

"Vil I ikke kæmpe mod de mennesker, der brød deres ed, planlagde at uddrive budbringeren og var de første til (at angribe) jer? Frygter I dem? Allâh har en større ret til at blive frygtet, hvis I da er sande troende."¹

وَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلُوا إِن كُنتُمْ مُؤْمِنِينَ

"Så sæt jeres lid til Allâh, hvis I er sande troende."²

Eftersom ordet *ʿEbâdah* betyder total lydighed, og Allâh (swt) er den ultimative Lovgiver, så er implementeringen af verdslige lovsystemer, der ikke er baseret på guddommelig lov (*Sharîʿah*), en vantro handling i *Sharîʿah*. Sådant en tro udgør en slags tilbedelse af andre end Allâh (swt) (*Shirk*), da Han siger i Al-Qurʿân:

وَمَنْ لَّمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ

"Og de som ikke hersker ved dét, som Allâh har åbenbaret er vantroende (*Kâfirûn*)."³

Engang da profetens ledsager *ʿAdî ibn Hâtim*, som var en revertit omvendt fra kristendommen, hørte profeten (*saws*) recitere et vers fra Al-Qurʿân, "De har taget deres rabbinere og munke som guder ved siden af Allâh"⁴ sagde han: 'Vi tilbad dem sandelig ikke.' Profeten (*saws*) vendte sig mod ham og sagde 'Gjorde de ikke dét forbudt (*Harâm*), som som Allâh havde tilladt (*Halâl*)⁵, og alle I gjorde det derfor også *Harâm*, og gjorde de ikke dét *Halâl*, som Allâh har gjort *Harâm*⁶, og alle I gjorde det derfor også *Halâl*?' Han svarede, 'Jo det gjorde vi sandelig.' Profeten (*saws*) sagde derefter, 'Det var sådan, at I tilbad dem.'⁷

Derfor er det en vigtig del af *Tawhîd al-ʿEbâdah* at implementere *Sharîʿah*, specielt i de lande hvor muslimerne udgør størstedelen af befolkningen.

---

¹ Sûrah at-Tawbah, 9:13.

² Sûrah al-Mâ'idah, 5:23.

³ Sûrah al-Mâ'idah, 5:44.

⁴ Sûrah at-Tawbah, 9:31.

⁵ De kirkelige, gejstlige gjorde det *Harâm* at ægte mere end en kvinde og at gifte sig med ens kusiner af første grad. Den romerske katolicisme tillod ikke præster at gifte sig og forbød skilsmisse generelt.

⁶ Den kristne kirke gjorde det *Halâl* at indtage svinekød, blod og alkohol. Nogle tillod endda afbildninger og malerier af Gud som et menneske.

⁷ Samlet af at-Tirmidhî.

Den guddommelige lov skal genindføres i mange af de såkaldte muslimske lande, hvor regeringer nu styrer landene i henhold til udefrakommende kapitalistiske eller kommunistiske forfatninger, og hvor den islâmiske lov enten er helt uddød eller begrænset til nogle få områder af mindre betydning.

På samme måde skal de muslimske lande, hvor islâmisk lovgivning kun er på papir og de verdslige love fungerer, iværksætte indførelsen af *Sharî'ah*, da den omhandler alle aspekter af livet. At acceptere en ikke-islâmisk lovgivning i de muslimske lande er en *Shirk*-handling og dermed også en *Kufr*-handling. De, der er i stand til at ændre dette, skal gøre det. Og de, som ikke kan, skal gøre opmærksom på denne *Kufr*-handling og fortælle om implementeringen af *Sharî'ah*. Hvis selv dette synes umuligt, så bør den ikke-islâmiske regering oprigtigt ildeses og foragtes, for at man på denne måde kan søge at behage Gud og opretholde *Tawhîd*.

2

Underkategorierne af Shirk

Beskrivelsen af *Tawhîd* er ikke komplet uden en omhyggelig undersøgelse af dets modsætning, *Shirk*. *Shirk* er allerede blevet nævnt i det tidligere kapitel, og eksempler på det blev givet for at vise, hvordan *Tawhîd* forsømmes. I dette kapitel vil vi dog se på *Shirk* som et separat emne, hvis alvorlige konsekvens Allâh (swt) fortæller os om i Al-Qur'ân:

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ

"Sandelig, Allâh vil ikke tilgive dét, at Han tilskrives partnere (*Shirk*), men Han tilgiver (synder) mindre end dette for hvem som helst, Han vil."¹

Ved at begå denne synd, *Shirk*, så fornægtes hele formålet med menneskets skabelse, og derfor er det den alvorligste synd, man kan begå overfor Gud; en synd så stor at den er utilgivelig.

Shirk's bogstavelig betydning er "partnerskab", "at dele" eller "at associere"², men islâmisk set refererer det til handlingen, hvor man tilskriver Allâh (swt) partnere i en hvilken som helst form. Den følgende analyse af *Shirk* er i henhold til de tre omfattende kategorier, der blev udviklet i analysen af *Tawhîd*. Derfor vil vi først se på de væsentligste måder, hvormed *Shirk* kan opstå indenfor *Rububiyyah* (Herredømme), derefter *Asmâ' was-Sifât* (guddommelige Navne og Egenskaber) og sluttelig indenfor *`Ebâdah* (Tilbedelse).

Shirk i Rububiyyah

Shirk i Rububiyyah opstår enten ved forestillingen om, at andre har del i Allâhs (swt) Herredømme over skabelsen, dvs. som Hans ligeværdige eller næsten-ligeværdige. Det kan også opstå ved forestillingen om, at der ikke eksisterer nogen Gud over skabelsen overhovedet. De fleste religiøse

¹ Sûrah an-Nisâ, 4:48.

² *The Hans Wehr Dictionary of Modern Written Arabic*, s. 468.

systemer falder ind under det første aspekt af *Shirk* i *Rububiyyah*, mens filosoffer og deres selvskabte ideologier og filosofier hører typisk inde under det andet aspekt.

(A) *Shirk* ved tilskrivelse af partnere

Til denne kategori hører de forestillinger, hvori det accepteres, at der er en "hoved-Gud" eller et "øverste væsen", som hersker over skabelsen. Samtidig deles Hans Herredømme af andre mindre guder, ånder, dødelige, himmellegemer eller jordlige ting. Normalt benævner teologer og filosoffer disse trossystemer som værende monoteistiske (at have én Gud) eller polyteistiske (at have mere end én Gud). Ifølge Islâm er alle disse systemer polyteistiske og repræsenterer forskellige stadier i de guddommelige åbenbaringers forfald, der har fundet sted gennem tiden, og som alle oprindeligt byggede på *Tawhîd*.

I hinduismen findes en række guder. Det øverste væsen *Brahman* opfattes som altdominerende, uforanderlig og evig, det abstrakte upersonlige og absolutte, hvori alle ting har deres begyndelse og slutning. En anden "gud" *Brahma* er den personificerede skaber af universet, der danner en treenighed med opretholderen *Vishnu* og ødelæggeren *Shiva*.¹ Dermed udtrykkes *Shirk* i *Rububiyyah* ved at Guds skabende, nedbrydende og opretholdende kræfter tilskrives andre guder.

Den kristne tro siger, at den ene Gud viser sig i tre personer: Faderen, Sønnen (Jesus) og *Helligånden*. Disse tre personer anses alligevel som værende én enhed, delende én "substans".² Profeten Jesus ophøjes til guddommelighed, sidder på Guds højre hånd og bedømmer verden. I den hebræiske Bibel er *Helligånden* en måde, hvorpå Gud udøver sine skabende kræfter, hvorimod i den kristne tro er den en del af en guddom. Paulus gjorde *Helligånden* til Jesus' andet jeg og de kristnes vejleder og hjælp, der først viser sig på Penecost-dagen.³ *Shirk* i *Rububiyyah* forekommer således i den kristne tro ved, at Jesus og *Helligånden* er Guds partnere i Hans Herredømme. Desuden opstår denne form for *Shirk* også ved deres tro på, at Jesus alene kan dømme over hele verden, og at de kristne bliver hjulpet og vejledt af *Helligånden*.

¹ W.L. Reese, *Dictionary of Philosophy and Religion*, s. 66-67 og 586-587 (New Jersey: Humanities Press, 1980). Se også John Hinnels *Dictionary of Religions*, s. 67-68 (England: Penguin Books, 1984).

² *Dictionary of Religions*, s. 337.

³ *Dictionary of Philosophy and Religion*, s. 231.

Underkategorierne af Shirk

Zoroastreerne (fra Parsis) opfatter deres Gud *Ahura Mazda* som værende skaberen af alt, hvad der er godt og som den eneste, der fortjener at blive tilbedt. Ild er en af *Ahura Mazda*'s syv skabelser og anses for at være hans søn eller repræsentant. Men de begår også *Shirk* i *Rububiyyah* ved at opfatte ondskab, vold og død som en anden guds skabelser, nemlig kaldet *Angra Mainyu*, som repræsenteres vha. mørkesymbolet.¹ Derved deles Guds Herredømme over hele skabelsen (dvs. Hans *Rububiyyah*) med en ond ånd, der er ophøjet til en modarbejdende gud, fordi mennesket ikke ønsker at tilskrive Gud dårligdomme.

I Yoruba-religionen, der følges af mere end 10 millioner mennesker i Vest Afrika (hovedsageligt Nigeria), er der en højeste Gud *Olorius* (Herre over Himlen) eller *Olodumare*. Alligevel finder vi, at der i den moderne Yoruba-religion er en masse tilbedelse af *Orisha*, så at Yoruba-religionen fremstår som ren polyteisme.² Derved begår yorubaer *Shirk* i *Rububiyyah* ved at uddele alle Guds funktioner til mindre guder og ånder.

Zuluerne i Sydafrika tror på en Gud *Unkulunkulu*, hvis navn betyder "den ældgamle, den første, den mest ærbødige". De vigtigste specielle titler for Gud er: *Nkosi yaphenzulu* (Herre-af-Himlen) og *uMvelingqanqi* (den første til at opstå). Deres øverste Gud er en mand, der sammen med en jordlig kvinde frembringer den menneskelige verden. I Zulu-religionen er torden og lyn handlinger fra Gud, mens sygdom og andre besværligheder i livet kan være forårsaget af forfædrene, der kaldes "*idlozi*" eller "*abaphansi*" (dem under jorden). Forfædrene beskytter også de levende, forlanger mad, er fornøjede med ritualer og ofringer, straffer forsømmelse og tager besættelse i spåmænd (*inyanga*).³ På denne måde finder *Shirk* i *Rububiyyah* sin vej i Zulu-religionen ikke kun i deres opfattelse af skabelsen af den menneskelige verden, men også i forestillingen om at godhed og ondskab i livet skyldes slægtsåndernes værk.

Blandt nogle muslimer manifesteres *Shirk* i *Rububiyyah* sig i deres tro på, at helgeners ånd og andre retskafne mennesker kan påvirke denne verdens affærer selv efter deres død. De tror på, at sjælene kan opfylde ens behov, fjerne ulykker og hjælpe dem, som påkalder dem. Dette er grunden til, at

---

¹ *Dictionary of Religions*, s. 361-362.

² *Dictionary of Religions*, s. 358.

³ *Ibid*, s. 363.

gravtilbedere tillægger menneskesjæle den guddommelige evne at fremkalde begivenheder i dette liv, som faktisk kun Allâh (swt) kan skabe.

Troen på "*Rijâl al-Ghaib*"¹ er almindelig hos mange *sufier* (muslimske mystikere), hvis overhoved besidder dén plads, de kaldes "*Qutub*", hvorfra verdenens affærer kontrolleres og styres.²

(B) Shirk ved benægtelse

Denne underkategori repræsenterer de adskillige filosofier og ideologier, der enten direkte eller indirekte benægter Guds eksistens. Dvs. at i nogle tilfælde kan man finde ateisme (Guds eksistens fornægtes totalt) eller panteisme (Guds eksistens accepteres, men måden hvorpå han opfattes, fornægter hans eksistens).

Der er nogle enkelte gamle religiøse "systemer", hvori Gud ikke eksisterer. Det mest kendte af dem er systemet, der tilskrives Gautama Buddha. Buddhismen er en reformistisk bevægelse, der opstod ud fra hinduismen. Den blev dannet i det 6. århundrede BC i samme periode som jainismen. Buddhismen opstod, da hinduismens kastesystem ikke var forenelig med deres tankegang. I løbet af det 3. århundrede BC blev det en statsreligion. Med tiden blev buddhismen integreret i hinduismen, og Buddha selv blev en af *avatarerne* (inkarnationerne af Gud). Det forsvandt fra Indien, men blev dominerende i Kina og andre østlige lande. *Hinayana*- buddhisme (400-250 BC) er den tidlige og mere strikse fortolkning af buddhismen, der opstod efter Gautama Buddhas død. Denne gør det klart, at der ikke er nogen Gud, og derfor pålægger det individet selv at blive frelst.³ Derved er denne gamle gren af buddhismen et eksempel på *Shirk* i *Rububiyyah*, hvor Gud eksistens direkte benægtes.

Jainismens lære der blev struktureret af Vardhamana, og på samme måde er der ingen Gud, men derimod opnår frigjorte sjæle denne status, idet de påstås at have udødelighed og alvidenhed. Det religiøse samfund behandler de frigjorte sjæle, som om de var guddommelige, bygger templer til dem og ærer deres billeder.⁴

¹ Bogstaveligt talt "mænd fra den usete verden". Verden antages at eksistere som følge af et hierarki af "afbødende og afværgende" helgener, hvis antal er bestemt, hvor den ene efterfølger den andens død. Se *Shorter Encyclopedia of Islam*, s. 582.

² *Shorter Encyclopedia of Islam*, s. 55.

³ *Dictionary of Philosophy and Religion*, s. 72.

⁴ *Dictionary of Philosophy and Religion*, s. 262-263.

Underkategorierne af Shirk

Et andet gammelt eksempel er faraoen fra profeten Moses's tid. Allâh (swt) sagde i Al-Qur'ân, at faraoen benægtede Guds eksistens og påstod overfor Moses og Ægyptens folk, at han var den eneste sande herre over hele skabelsen. Allâh fortæller, at farao sagde til Moses, **"Hvis du vælger en Gud ved siden af mig, så vil jeg sandelig fængsle dig"**¹ og til folket, **"Han proklamerede, 'jeg er din Herre, den Mest Ophøjede'."**²

I det 19. og 20. århundrede kom en række europæiske filosoffer med påstanden om Guds manglende eksistens. Dette blev senere kendt som "Gud-er-død-filosofien". Den tyske filosof Philipp Mainlander (1841-1876) hævder i sit hovedværk, *The Philosophy of Redemption* (1876), at verden begynder med Guds død, eftersom at Gud er et princip om enhed, der er spredt i flertallet af verden. Gud skulle samtidigt også være et princip af lykke, der er benægtet i de lidelser, der finder sted og dominerer verden.³ I Prøjsen støttede Friedrich Nietzsche (1844-1900) ideen om "Gud-er-død" og foreslog, at Gud ikke var andet end en afbildning af menneskets ængstelige bevidsthed, og at dét menneske var broen til supermand.⁴ Jean Paul Sartre, en fransk filosof i det 20. århundrede, fulgte i de andres fodspor i filosofien "Gud-er-død". Han påstod, at Gud ikke kunne eksistere, fordi han var en modsætning. Ifølge ham er ideen om Gud en projektion, som mennesket må lave, fordi han er, hvad han er.⁵

Darwins (d. 1882) forslag, om at mennesket var en lovprist og forherliget abe, var vidt accepteret i de sociale videnskabsmænds teorier i det 19. århundrede, da det gav dem "et videnskabeligt grundlag" for Guds manglende eksistens. Ifølge disse udviklede religionen sig fra animisme til monoteisme samtidigt med menneskets påståede sociale udvikling fra et uafhængigt individ til en national stat og dets fysiske udvikling fra abe til menneske.

De forsøger at flygte fra spørgsmålene, der omgiver skabelsen ved at påstå, at der ingen skabelse har været og ved at tilskrive skabelsen Allâhs egenskab af at være uden begyndelse og ende. I dag har Karl Marx's følgere, kommunister og videnskabssociologer samme holdning. De påstår, at oprindelsen til alt, der eksisterer, er stof i bevægelse. De hævder

---

¹ Sûrah ash-Shûrâ, 26:29.

² Sûrah an-Nâzi'ât, 79:24.

³ *Dictionary of Philosophy and Religion*, s. 327.

⁴ *Ibid*, s. 391.

⁵ *Dictionary of Philosophy and Religion*, s. 508-509.

yderligere, at Gud er en indbildning i menneskets bevidsthed, der er blevet skabt af de herskende klasser for at retfærdiggøre deres nedarvede styre og for at aflede de undertrykte massers opmærksomhed fra de realiteter, som de lever i.

Et eksempel på denne form for *Shirk* blandt nogle muslimer er at finde blandt mange *sufier* som f.eks. Ibn `Arabî, der påstår, at kun Allâh (swt) eksisterer (alt er Allâh, og Allâh er alt). De benægter Allâhs (swt) separate eksistens og benægter således Hans eksistens. Denne ide blev også udtrykt i det 17. århundrede af den hollandske, jødiske filosof Baruch Spinoza, der sagde, at Gud udgøres af samtlige dele af universet inklusive mennesket.

Shirk i al-Asmâ' was-Sifât

Shirk i denne kategori inkluderer både den vantro handling, hvor Allâh tilskrives Sine skabningers egenskaber såvel som den handling, hvor skabningerne tilskrives Allâhs navne og egenskaber.

(A) Shirk ved menneskeliggørelse

I dette aspekt af *Shirk* af *al-Asmâ' was-Sifât* bliver Allâh (swt) tilskrevet skikkelse, former og egenskaber af mennesker og dyr. Pga. menneskets overlegenhed i forhold til dyr anvender afgudsdyrkere oftere den menneskelige skikkelse til at repræsentere Gud i skabelsen. Som følge heraf males, formes og udskæres repræsentationer og billeder af Skaberen i menneskeform med de samme fysiske træk som de, der tilbeder dem. F.eks. tilbeder hinduerne og buddhisterne utallige afguder, der har lighed med asiatiske mænd og anser disse for at være manifestationerne af Gud i skabelsen. Kristne tror i dag på, at profeten Jesus var Guds inkarnation; at Skaberen blev til en skabning er et andet eksempel på denne form for *Shirk*. Der har eksisteret mange kristne malere, som f.eks. Michaelangelo (d. 1565), der malede Gud som en gammel, nøgen, europæisk-udseende mand med langt, bølgende, hvidt hår og skæg. Disse malerier kan bl.a. ses på loftet af Sistine-kapellet i Vatikanet og har den største agtelse og ære i den kristne verden.

(B) Shirk ved guddommeliggørelse

Denne type *Shirk* i *al-Asmâ' was-Sifât* omhandler de tilfælde, hvor skabte væsener eller skabte elementer tildeles eller påstås at have Allâhs navne eller egenskaber. Det var f.eks. normalt på den præ-islâmiske Arabiske

Underkategorierne af Shirk

halvø at tilbede afguder, hvis navne var direkte afledte fra Allâhs (swt) navne. Deres tre hoved-idoler var: al-Lât taget fra Allâhs navn *al-Elâh*, al-`Uzza taget fra *al-`Azîz* og al-Manât taget fra *al-Mannân*. I løbet af Muhammads (saws) levetid var der også en falsk profet i et område af den arabiske halvø, der blev kaldt Yamâmah, men som tog navnet *Rahmân*, som kun tilhører Allâh (swt).

Blandt de forskellige *shi`ah*-sekter er der *Nusayrîyah* fra Syrien. De tror, at profeten Muhammads (saws) fætter og svigersøn, `Alî ibn Abî Tâlib, er en manifestation af Allâh (swt) og giver ham mange af Allâhs egenskaber. Der er også *ismailitterne* (også kaldet *agha khanere*), der anser deres leder Agha Khan for at være inkarneret af Gud. Det samme gør sig gældende for *druserne* fra Libanon, der tror, at kaliffen al-Hâkim bi Amrillâh var den sidste manifestation af Allâh (swt) blandt menneskeheden.

Påstande fra nogle *sufier*, f.eks. Al-Hallâj, er også et eksempel på *Shirk* i *al-Asmâ' was-Sifât*. Disse mener, at de er blevet ét med Gud og derved en manifestation af Skaberen indeni det skabte. Nutidige spiritualister og medier som f.eks. Shirley Maclaine, J.Z. Knight m.fl. påstår ofte, at de såvel som menneskeheden er guddommelige. Einsteins relativitetsteori ($E=mc^2$, energi er lig med massen ganget med kvadratet af lysets hastighed), der læres i alle skoler, er rent faktisk et udtryk for *Shirk* i *al-Asmâ' was-Sifât*. Teorien hævder, at energi hverken kan skabes eller ødelægges; det transformeres blot til materie og omvendt. Men både materier og energi er skabte enheder, og de vil begge blive ødelagt, da Allâh (swt) tydeligt siger:

اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ
"Allâh er Skaberen af alle ting..."¹

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ
"Alt i (verdenen) vil forsvinde..."²

Teorien antyder også, at masse og energi er evige; at de ikke har nogen begyndelse eller ende, eftersom de ikke er skabte og kan transformeres til

---

¹ Sûrah az-Zumar, 39:62

² Sûrah ar-Rahmân, 55:26.

hinanden. Men denne egenskab tilhører kun Allâh (swt), Som alene er uden begyndelse og uden slutning¹.

Darwins udviklingsteori er også et forsøg på at forklare livets udvikling og dets former ud fra en livløs masse. Derved benægtes helt Guds indgriben. En af dette århundredes førende Darwinister, Sir Aldous Huxley, udtrykker denne tanke som følgende:

"Darwinisme fjernede hele ideen om Gud som organismernes Skaber fra den nationale diskussions sfære."²

Shirk i al-`Ebâdah

I denne kategori af *Shirk* bliver tilbedelse rettet mod andre end Gud, og belønningen for denne tilbedelse søges også fra en simpel skabning og ikke fra Skaberen. Som i de tidligere kategorier har Shirk i al-`Ebâdah to hovedinddelinger.

(A) Ash-Shirk al-Akbar (stor shirk):

Denne form for *Shirk* optræder, når enhver form for tilbedelse rettes mod andre end Allâh (swt). Det repræsenterer den mest tydelige form for afgudsdyrkelse, som profeterne modsatte sig og specifikt blev sendt af Allâh for at kalde masserne væk fra. Dette princip er understøttet af Allâhs ord i Al-Qur'ân:

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ

"Og sandelig, Vi har sendt hver en nation en budbringer sigende: 'Adlyd Allâh og undgå *Taghût* (falske guder)'."³

Taghût betyder rent faktisk alt, som tilbedes i stedet for Allâh (swt) eller samtidig med Allâh (swt). F.eks. er kærlighed en form for tilbedelse, der i en bestemt form kun må rettes mod Allâh. I Islâm udtrykkes kærlighed til Gud ved total lydighed overfor ham. Det er ikke den samme type kærlighed, som et menneske normalt føler overfor skabninger; det være sig

¹ Det er netop kun i denne henseende, at teorien bør opfattes som et udtryk for *Shirk*, da der er nogle bestemte egenskaber, som kun tilhører Allâh alene [Oversætterens kommentar].

² Citeret fra Francis Hitchings, *The Neck of the Giraffe*, s. 254 (New York: Ticknor and Fields, 1982) fra Tax and Callender, 1960, bind III, s. 45.

³ Sûrah an-Nahl, 16:36.

Underkategorierne af Shirk

forældre, børn, mad, osv. At rette denne type kærlighed mod Gud vil svare til at sænke Ham til et niveau, hvor skabningerne befinder sig. Og dette er faktisk *Shirk* i *al Asmâ' was-Sifât*. Kærlighed som tilbedelse til Allâh (swt) er den totale overgivelse af ens vilje til Gud. Derfor fortalte Allâh (swt), at profeten (saws) skulle sige til de troende:

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ

" Sig (Oh Muhammad), hvis du elsker Allâh, så følg mig og Allâh vil elske dig (tilbage)."¹

Profeten (saws) fortalte også sine ledsagere, "*Ingen af jer tror oprigtigt, førend jeg er mere elsket af ham end hans barn, hans far og hele menneskeheden*".² Kærlighed til profeten (saws) er ikke baseret på hans medmenneskelighed men på den guddommelige baggrund for hans budskab. På denne måde udtrykkes kærlighed til profeten (saws) ligeledes ved totalt lydighed overfor hans påbud.

Allâh (swt) sagde i den sidste åbenbaring:

مَنْ يُطِعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ

"Den, der adlyder budbringeren, har adlydt Allâh..."³

og

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ

"Sig: Adlyd Allâh og adlyd profeten..."⁴

Hvis mennesket tillader kærligheden til noget komme imellem sig selv og Allâh (swt), så har det tilbedt denne ting/objekt. På denne måde kan penge blive ens gud, og selv ens lyster og begær kan blive ens gud. Profeten (saws) sagde, "*Tilbederen af dirham'en vil altid være fattig*"⁵, og Allâh (swt) siger i Al-Qur'ân:

¹ Sûrah Âl-Imrân, 3:31.

² Berettet af Anas og samlet af al-Bukhâri (*Sahih al-Bukhari* (engelsk-arabisk), bind 1, s. 20, nr. 13) og Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 1, s. 31, nr. 71).

³ Sûrah an-Nisâ, 4:80.

⁴ Sûrah Âl-Imrân, 3:32.

⁵ Berettet af al-Bukhâri (*Sahih al-Bukhari* (engelsk-arabisk), bind 8, s. 296, nr. 443).

أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ

"Har I ikke set dén, som gør sit begær til sin gud?"¹

Der er blevet lagt meget vægt på det farlige ved *Shirk* i `Ebâdah (tilbedelse), fordi det er i direkte modstrid med selve formålet med skabelsen, som Allâh (swt) udtrykker som følgende:

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

"Jeg skabte ikke *Djinn* og mennesket for andet end tilbedelse af mig"²

Ash-Shirk al-Akbar repræsenterer den største oprørshandling mod universets Herre og er dermed den ultimative synd. Det er en synd så stor, at den så godt som fjerner alle de gode handlinger, som et menneske har foretaget sig. Denne synd er så alvorlig, at den sikrer udøveren evig forbandelse i Helvede. Alle falske religioner er baseret på denne form for *Shirk*. Alle menneskeskabte systemer inviterer på den ene eller anden måde deres følgere til en tilbedelse af skabelsen.

De kristne kaldes til tilbedelsen af en mand, en af Guds profeter ved navn Jesus, som de tror er inkarneret af Gud. Katolikker tilbeder Maria som "Guds moder", og engle som Michael, der hyldest den 8. maj og 29. september (Michaelmas dag)³. Desuden tilbeder de også "menneskehelgener".

De muslimer, hvis handling også falder ind under denne kategori af *Shirk*, er dem, som tilbeder profeten Muhammad (saws) eller tilbeder mystikere fra *sufi*-hierakiet af helgener. Dette foregår i den tro, at deres bønner bliver hørt og opfyldt og sker på trods af, hvad Allâh (swt) siger:

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمْ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

¹ Sûrah al-Furqân, 25:43.

² Sûrah adh-Dhâriyât, 51:56.

³ William Halsey (ed.), *Colliers Encyclopedia*, bind 16, s. 110 (USA: Crowell-Collier Educational Foundation, 1970).

Underkategorierne af Shirk

"Sig: Tror I, at hvis Allâhs straf faldt over jer eller Timen kom til jer, at I ville kalde på andre end Allâh? (Svar) hvis I er sandfærdige."¹

(B) Ash-Shirk al-Asghar (mindre Shirk):

Mahmoud ibn Lubayd fortalte, at "Allâhs budbringer (saws) sagde: "Dét, som jeg frygter mest for jer, er *ash-Shirk al-Asghar* (mindre Shirk)." Hans ledsagere spurgte "Oh budbringer fra Allâh, hvad er mindre Shirk?" Han svarede "Ar-Riyâ (at prale), for på Genopstandelsens Dag, når folk modtager deres belønninger, vil Allâh sandelig sige, "Gå til dem, som du pralede overfor i den materielle verden og se, om du kan få nogen belønning fra dem."²

Mahmoud ibn Lubayd sagde også, "Profeten (saws) kom ud og fortalte, 'Oh mit folk, tag jer i agt for den *skjulte Shirk!*' Folket spurgte, 'Oh budbringer fra Allâh, hvad er *skjult Shirk?*' Han svarede, 'Når en mand står op for at bede og anstrenge sig for at gøre sin bøn smuk, fordi folk ser på ham; det er *skjult Shirk*'."³

Ar-Riyâ

Riyâ er at foretage enhver form for tilbedelseshandling, der udføres for at blive set og rost af mennesker. Denne synd ødelægger alt det gavn og nytte, der består i gode gerninger. Ydermere er der en alvorlig straf til dén, der begår dette. Det er specielt farligt, fordi det er naturligt for mennesket at længes efter og nyde, at ens medmennesker roser en. At foretage religiøse handlinger for at imponere folk eller for at blive rost af dem, er derfor et onde, der kræver menneskets yderste opmærksomhed. Denne fare er virkelig bemærkelsesværdig og nærværende hos de troende, hvis mål er at lave alle livets handlinger til religiøse handlinger, tilegnet Gud. Faktisk er sandsynligheden for, at velinformerede troende vil begå *ash-Shirk al-Akbar* lille, fordi dens faldgruber er så tydelige. Men for den oprigtigt troende og alle andre er risikoen for at begå *Riyâ* stor, fordi den er så skjult. Det sker ved den simple handling, at man ændrer sin *niyyah* (intention). De motiverende kræfter bag er også meget stærke, eftersom de kommer fra menneskets indre natur. Ibn `Abbâs hentydede til denne realitet, da han

---

¹ Sûrah al-An`âm, 6:40.

² Berettet af Ahmad, at-Tabarânî og al-Bayhaqî i *az-Zuhd*. Se *Taysîr al-Azîz al-Hamîd*, s. 118.

³ Samlet af Ibn Khuzaymah.

sagde, "Shirk er mere skjult end en sort myre, der sniger sig op af bagsiden af en sort sten på en måneløs nat."¹

Derfor skal man være meget varsom og forsigtig med hensyn til at sikre sig, at ens intentioner begynder rene og forbliver rene, hver gang man udfører en religiøs handling. For at sikre dette er det foreskrevet i Islâm, at nævne Allâhs navn før enhver vigtig handling. En række *Du`â* (uformelle bønner) er ligeledes blevet foreskrevet af profeten (saws) før og efter alle naturlige vaner, som f.eks. at spise, drikke, sove og have samleje med sin ægtefælle. Dette er for at gøre alle disse hverdagshandlinger til en slags tilbedelse og for at udvikle en dyb og stærk bevidsthed om Allâh (swt) hos den troende muslim. Det er denne form for bevidsthed, kaldet *Taqwâ*, der fundamentalt set sikrer, at ens intentioner forbliver rene.

Profeten (saws) forsynede os også med beskyttelse mod de uundgåelige handlinger af *Shirk* ved at lære os nogle specifikke bønner, som kan siges når som helst. Abû Mûsa sagde, "En dag gav Allâhs budbringer en prædiken og sagde: 'Oh mit folk, frygt *Shirk*, for det er mere skjult end en krybende myre.' De, som Allâh ønskede (skulle spørge), spurgte: 'Og hvordan skal vi undgå det, når det er mere skjult end en krybende myre, Oh budbringer fra Allâh?' Han svarede, 'Sig:

Allâhumma Innâ na`ûdhu bika an nushrika bika shay`an na`lamuh, wa nastaghfiruka limâ lâ na`lamuh.

(Oh Allâh vi søger tilflugt i dig fra bevidst at begå *Shirk* mod dig og vi beder om tilgivelse for, hvad vi ikke ved)."²

I de følgende kapitler gives der et mere detaljeret indblik i de mest fremtrædende områder, hvor *Shirk* i alle dets tre aspekter hyppigst begås.

---

¹ Berettet af Ibn Abî Hâtîm og citeret fra *Taysîr al-Azîz al-Hamîd*, s. 587.

² Samlet af Ahmad og at-Tabarânî.

3 Allâhs pagt med Âdam

Barzakh

I Islâm er der intet grundlag for den hinduistiske tankegang om reinkarnation eller sjælevandring, hvor sjæle vil bo i nye kroppe efter den foregående krops død.¹ Nogle af dem, der accepterer denne forestilling, tror yderligere på en princip kaldet *karma*²; dvs at de gerninger, som en person opsamler i løbet af dette liv, vil bestemme graden af, hvordan han genfødes. Hvis han har været en dårlig person, så vil han blive genfødt af en kvinde fra et lavt niveau i samfundet (kaste) og bliver nødt til at udføre gode gerninger, så han kan genfødes på et højere niveau. Hvis han derimod har været en god person, så vil han blive genfødt af en højerestillet kaste-kvinde i skikkelse af en from eller hellig mand. Han vil så fortsætte med at blive genfødt på et højere og højere niveau, indtil han opnår perfektion som et medlem af *Brahmin*-kysten. Når han bliver perfekt, vil denne cyklus af genfødsel ophøre, ved at hans sjæl opløses og genforenes med verdens sjæl, *Brahma*, i en proces kendt som "*Nirvana*". Ifølge Islâm og alle guddommeligt åbenbarede religioner vil en person ikke genfødes, når han dør på jorden undtagen på Genopstandelses-dagen. Efter verdens ødelæggelse vil alle mennesker blive vækket til live fra de døde for at blive bedømt af Allâh, den eneste Gud værdig af tilbede og den Største af alle dommere. Fra tidspunktet hvor et menneske dør, og indtil det genopstår, forbliver det i en slags dvaletilstand kendt på arabisk som "*Barzakh*".³ Tid

---

¹ Denne tro er blevet adopteret af nogle kætterske *isma'ilit shi'ah*-sekter, som f.eks. *druserne* fra Libanon og *Nusayrîyah* (Alevitter) fra Syrien. Se *Shorter Encyclopedia of Islâm*, s. 94-95 og 454-455.

² *Karma* betyder primært handling, arbejde eller gerning. I dets sekundære betydning angiver det "effekten" af en handling eller den totale sum af "effekter" fra de tidligere handlinger. Som det skrives i *Chandogya Upanishad (Veda)*, så vil de mennesker, hvis forgangne dyder har været gode, blive genfødt i skødet af en *Brahman*-kvinde, hvorimod de individer, hvis dyder har været slette, vil genfødes i skødet af en kvinde fra laveste kaste. Se *Dictionary of Religions*, s. 180.

³ Bogstavelig betydning "en grænse, en deling". Allâh sagde: "**De vil forblive i falskhed, indtil døden nærmer sig en af dem, og han vil sige: 'Oh min Herre, send mig tilbage, så jeg kan udføre de gode dyder, som jeg har forsømt.' På ingen måde! Det er kun**

er af en anden art her. En person, der døde for flere tusinde år siden, mærker ikke, at han venter flere tusinde år for så at blive vækket til live igen, fordi profeten (saws) sagde, at ethvert menneskes død er begyndelsen til dets opstandelse. Tid eksisterer kun for dem, der lever på jorden. Når en mand dør, forlader han tidszonen, og tusinde år passerer forbi som et øjeblik. Allâh (swt) illustrerer denne realitet i en historie, som Han fortæller i Sûrah al-Baqarah om en mand, der tvivlede på Allâhs evne til at genoplive en by. Han tvivlede på, at Allâh (swt) kunne få en hel by til at genopstå, efter den havde været død. Så Allâh (swt) fik ham til at dø og lod ham være død i 100 år, før han blev vækket til live igen. Da han blev spurgt, hvor lang tid, han havde "sovet", svarede manden "**en dag eller en del af en dag.**"¹ Ligeledes når folk vågner efter at have været koma, tror de at ingen eller kun lidt tid har passeret. Ofte kan man sove i flere timer, men når man vågner igen, føler man, at øjnene kun har været lukkede i et kort øjeblik. Så der er ingen grund til at forestille sig, at man skal vente i århundreder i "*Barzakh*", fordi tid i denne tilstand spiller ingen rolle.

Før-skabelsen

Selvom Islâm afviser ideen om en sjæls gentagne genfødsel, så anerkendes det, at ethvert barns sjæl blev dannet før dets fødsel på jorden.

Profeten (saws) fortalte, at da Allâh (swt) skabte Âdam, så lavede Han en pagt med Âdam ved et sted kaldet Na'mân på *Arafah*-dagen.² Derefter skabte Han alle Âdams efterkommere, der skulle fødes indtil verdens slutning. Generation efter generation blev frembragt og samlet foran deres Herre for, at de også skulle danne en pagt med Allâh (swt). Han talte til dem: "*Er Jeg ikke jeres Herre?*", og de svarede alle "*Ja, vi bevidner dette*". Allâh (swt) forklarede derefter, hvorfor Han havde frembragt hele menneskeheden for at bevidne, at Han var deres skaber og den eneste sande Gud, der var værd at tilbede. Han sagde, "*Det var i tilfælde af, at I (menneskeheden) på Genopstandelsens Dag ville sige: "Sandelig, vi var ikke klar over alt dette. Vi havde ingen ide om, at Du, Allâh, er vores Gud. Ingen fortalte os om, at vi kun skulle tilbede Dig."* Allâh (swt) forklarede videre, at det også var i tilfælde af, at de ville sige: "*Det var vores forfædre, der satte partnere op (ved siden af Allâh), og vi er kun deres efterkommere. Vil Du så ødelægge os for dét, som*

---

ord, som han siger. Bag dem er en grænse (*Barzakh*), indtil dén dag, hvor de vækkes til live." (Sûrah al-Mu'minûn, 23:99-100).

¹ Sûrah al-Baqarah, 2:259.

² Den niende dag i den 12. måned (efter månekalenderen) kendt som Dhul-Hijjah.

Allâhs pagt med Âdam

de løgnere gjorde?¹² Dette var profetens (saws) forklaring af Qur'an-versene, hvori Allâh (swt) siger:

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ
بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ
أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِّنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ الْمُبْطِلُونَ

"Da jeres Herre frembragte efterkommerne fra lænderne af Âdams børn og fik dem til at bevidne angående dem selv. 'Er Jeg ikke jeres Herre' De sagde: 'Sandelig, vi bevidner dette.' (Dette blev gjort) i tilfælde af, at I skulle sige på Dommedagen: 'Vi var ikke klar over dette', eller i tilfælde af at I skulle sige: 'Det var vores forfædre, der stillede partnere op (ved siden af Allâh), og vi er kun deres efterkommere. Vil Du da straffe os, for dét, de løgnere gjorde?'³

Dette vers og den profetiske forklaring bekræfter det faktum, at enhver er ansvarlig for sin tro på Gud, og at på Dommedagen vil ingen undskyldninger blive accepteret. Ethvert menneske har troen på Gud dybt forankret i sin sjæl, og Allâh (swt) vil vise alle afgudsdyrkere i løbet af deres liv, at deres afgud ikke er Gud. På denne måde kræves det af ethvert forstandigt menneske at tro på Gud, Som er udover og ophøjet over Sin skabelse og ikke en del af den.

Profeten (saws) fortsatte derefter med at sige, "Dernæst satte Allâh et lysglimt mellem øjnene på hvert eneste menneskes, der viste deres Eemân og fremviste dem alle til Âdam. Âdam blev fyldt med æresfrygt ved synet af alle disse utallige mennesker med lysglimt mellem deres øjne, så han spurgte Allâh, "Oh Herre, hvem er de?" Allâh fortalte ham, at de alle var hans efterkommere. Âdam begyndte derefter at se meget på en person, hvis lysglimt forbløffede ham. Derefter spurgte han, hvem denne var, og Allâh sagde, "Dette er en mand ved navn Dawûd fra den sidste nation af dine efterkommere." Âdam spurgte derefter, hvor gammel han var, og Allâh informerede ham, at han var 60. Han sagde, "Oh Herre, øg hans alder ved at tage 40 år fra min alder." Men da Âdams livstid var ved at være ovre, og

¹ Sûrah al-A`râf, 7:172-173.

² Dette er fra en *Sahih* (autentisk) beretning af Ibn `Abbâs samlet af Ahmad. Se al-Albânîs *Silsilah al-Ahâdîth as-Sahîhah*, bind 4, s. 158, nr. 1623 (Kuwait: ad-Dâr as-Salafîyah og Amman: al-Maktabah al-Islâmîyah, 2. udg., 1983).

³ Sûrah al-A`râf, 7:172-173.

Dødsenglen kom for at tage hans liv, sagde Âdam, "Er der ikke 40 år tilbage af mit liv?" Englen svarede, "Gav du dem ikke til din efterkommer Dawûd?" Âdam benægtede, at han havde gjort dette, og hans efterkommere benægtede deres løfte til Allâh. Âdam glemte senere sin pagt med Allâh, og det samme gjorde hans efterkommere, og de fejlede alle."¹ Âdam spiste fra det forbudte træ, fordi han glemte sit løfte til Allâh (swt), og fordi Satan lokkede ansprende til dette. Størstedelen af menneskeheden har glemt dets ansvar om at tro på Gud og tilbede Ham alene og er nedsunket til tilbedelse af skabelsen fremfor Skaberen.

Efterfølgende sagde profeten (saws), "Allâh pegede derpå hen imod nogle af efterkommerne, som Han havde frembragt fra Âdam og hans børn. Og Han sagde, "Jeg har skabt disse folk til Paradis, og de vil udføre handlinger, der kendetegner Paradisets folk." Derefter pegede Han hen imod resten og sagde, "Jeg har skabt disse folk til Helvedesilden, og de vil udføre gerninger, der kendetegner Helvedets beboere." Da profeten (saws) sagde dette, spurgte en af hans ledsagere, "Oh budbringer fra Allâh, hvad er så pointen i at foretage gode handlinger?" Profeten (saws) svarede, "Sandelig, hvis Allâh skabte én af Sine tjenere til at være i Paradis, så hjælper Han ham med at udføre gerninger, der kendetegner Paradisets folk, indtil han dør. Og han vil dø i færd med at udføre en af disse handlinger. Derefter placerer Han ham i Paradis på grund af dette. Men hvis Han skabte en mand til at være i Helvede, så hjælper Han ham med at udføre gerningerne af Helvedets folk, indtil han dør, mens han er i færd med at udføre en af disses handlinger. Derefter placerer Han ham i Ilden på grund af dette."² Denne udtalelse fra profeten (saws) betyder ikke, at mennesket intet valg eller ingen fri vilje har mellem godt og ondt. For hvis dette var tilfældet ville koncepter som Dommedagen, belønning og straf være meningsløse. Når Allâh (swt) skaber en person til at være i Paradiset, betyder det, at Allâh (swt) har hat *total Viden* om, at denne person vil blive en af Paradisets beboere på grund af personens valg af tro og forkastelse af vantro og valg af godt og forkastelse af ondt.

Hvis nogen oprigtigt tror på Allâh og forsøger at gøre gode gerninger, så vil Allâh (swt) give denne person mange muligheder for at forbedre sin tro og øge sine gode gerninger. Allâh (swt) vil aldrig forårsage at oprigtig tro

¹ Fra en autentisk beretning af Abu Hurayrah samlet af at-Tirmidhî (*Sahih*, se fodnote 221, side 241 i *al- 'Aqîdah at-Tahâwîyah*, 8. udgave, 1984).

² Fra en autentisk beretning af 'Umar ibn al-Khattâb samlet af Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1318, nr. 4686), at-Tirmidhî og Ahmad. Se fodnote 220, s. 240 af al-Albânîs kommentering på *al-Aqîdah at-Tahâwîyah* (8.udg., 1984).

Allâhs pagt med Âdam

mistes. Selvom den troende synder, vil Allâh (swt) hjælpe ham med at komme tilbage til den rette vej. Det kan være, at Allâh (swt) vil straffe ham i dette liv, når han kommer væk fra den rette vej for at minde synderen om de fejl, som er begået og vække ham til at gøre det godt igen. Faktisk vil Allâh (swt) være så barmhjertig, at Han tager livet fra den oprigtige troende, mens den troende er i færd med at gøre en god handling. Derved vil den troende blive sikret en plads blandt de lykkelige beboere i Paradis. Hvis nogen derimod benægter Allâhs eksistens og forkaster retfærdighed, så vil Allâh (swt) gøre dårlige handlinger nemme for ham. Allâh vil give ham succes, når han foretager onde og slette gerninger, og dette opfordrer ham til at gøre endnu flere dårlige ting. Dette vil foregå, indtil han dør i denne syndige tilstand og kastes ind i den evigtbrændende Ild som følge af sine egne onde gerninger.

Fitrah

Da Âdam blev skabt, fik Allâh (swt) alle mennesker til at bevidne Sin Gudommelighed, og derfor er denne ed indprintet i menneskesjælen. Dette sker endda, før sjælen træder ind i fosteret i graviditetens femte måned. Når et barn efterfølgende bliver født, har det en *naturlig tro* på Allâh (swt), og det er denne *naturlige tro*, der på arabisk benævnes "*Fitrah*"¹ Hvis barnet var overladt til sig selv, ville det vokse op med en bevidsthed om Allâh (swt) som Den Eneste Herre. Dog påvirkes alle børn af presset fra omgivelserne, enten direkte eller indirekte. Profeten (saws) fortæller, at Allâh (swt) har sagt, "*Jeg har skabt Mine tjenere i den rigtige Dîn, men djævolene fik dem til at blive vildledt.*"² Det er blevet berettet, at profeten (saws) også sagde, "*Ethvert barn fødes i en tilstand af Fitrah, men dets forældre gør det til en kristen eller en jøde. Det er ligesom dyret, der giver fødsel til et normalt afkom. Har du bemærket nogle (unge dyr) født lemlæstede, før I lemlæster dem?*"³

Barnets krop underkaster sig de fysiske love, som Allâh (swt) har gjort gældende i naturen, og på samme måde underkaster barnets sjæl sig også naturligt dét faktum, at Allâh er dets Herre og Skaber. Men barnets forældre forsøger at få det til at følge deres egne veje, og barnet er ikke skabt stærkt nok i de tidlige stadier af sit liv til at modstå eller modsætte sig forældrene. Den religion, som barnet følger på dette tidspunkt, er en religion af skik, vane og opdragelse, og Allâh (swt) vil derfor ikke holde

¹ *Al-Aqîdah at-Tahâwîyah*, s. 245 (8.udg., 1984).

² *Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 4, s. 1488, nr. 6853.

³ Samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 4, s. 1398, nr. 6423) og al-Bukhârî (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk, bind 8, s. 389-390, nr. 597).

barnet ansvarligt for dette eller straffe det for denne religion. Når barnet modnes i ungdommens stadier, og klare beviser på religionens falskhed, så må den modne person nu skifte retning og følge den sande religion ud fra viden og fornuft.¹ På dette tidspunkt vil djævlene gøre deres yderste for at holde ham væk fra sandheden. Onde gerninger gøres tillokkende for ham, og han må nu leve i midten af en kamp, der finder sted mellem sin *Fitrah* og sit begær for at finde den rigtige vej. Hvis han vælger sin *Fitrah*, da vil Allâh (swt) hjælpe den søgende med at overvinde sit begær, selvom det kan tage det meste af hans liv at gøre sådan. Mange mennesker omfavner Islâm i deres alderdom, dog plejer størstedelen af gøre det inden dette.

Fordi vi besidder alle disse kraftige elementer, der modarbejder *Fitrah*, så har Allâh (swt) udvalgt bestemte mænd og tydeligt åbenbaret den sande vej i livet for dem. Disse mennesker, benævnt profeter, blev sendt for at hjælpe vores *Fitrah* med at bekæmpe dets fjender. Alle de sandheder og gode gerninger, der er tilstede i de forskellige samfund omkring i verden, udspringer fra profeternes lære. Hvis ikke det havde været for deres lære, ville der ikke være nogen fred eller sikkerhed i verden overhovedet. F.eks. er de fleste af vestens love baseret på "De ti Mosebud" fra profeten Moses. Sætninger som "Du må ej stjæle", "Du må ej dræbe" etc. er tydelige, selvom regeringerne påstår at være "verdslige" og fri for enhver påvirkning fra religion.

Men det er menneskets pligt at følge den vej, som profeterne har vist os, eftersom det er den eneste vej, der er i sand harmoni med menneskets natur. Det bør også være meget opmærksom på ikke at gøre ting, "blot" fordi dets forældre og deres forældre har gjort sådan. Det er især vigtigt, hvis han eller hun får viden om, at de pågældende ting og handlinger er forkerte. Hvis ikke det følger sandheden, vil det være ligesom de vildledte mennesker, om hvilke Allâh (swt) siger i Qur`ânen:

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلِ تَّبِعُوا مَا آفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا
أُولَئِكَ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ

¹ *Al-Aqîdah at-Tahâwîyah*, s. 273 (5.udg., 1972).

Allâhs pagt med Âdam

"Og hvis de bliver fortalt, at de skal følge dét, som Allâh har åbenbaret, siger de: 'Nej, vi vil fortsætte med at følge dét, som vore forfædre gjorde!' Selvom deres forfædre intet forstod ej heller var retledede."¹

Allâh forbyder os at adlyde vore forældre, hvis de ønsker, at vi trodser Allâh og går mod den klare vej, som profeterne har vist os. Han siger også i Qur`ânen:

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا وَإِنْ جَاهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ
بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا

"Og Vi råder mennesket til at være gode mod sine forældre, men hvis de forsøger at få jer til at gøre i Mit Navn dét, som I ved er forkert, da adlyd dem ikke."²

Født som muslim

De, som er velsignede ved at være født ind i muslimske familier, skal være opmærksomme på, at alle sådanne "muslimere" ikke automatisk er sikrede Paradis. Profeten (saws) advarede os om, at en stor del af den muslimske nation ville følge jøderne og de kristne så meget, at hvis de kravlede ned i en øgles tilflugtssted, så ville muslimerne kravle ned efter dem.³ Han sagde også, at før den Sidste Dag ville nogle muslimer rent faktisk tilbede afguder.⁴ Alle disse mennesker ville have muslimske navne og anse dem selv for at være muslimer, men det ville ikke være dem til nogen nytte på Dommedagen. I dag er der muslimer rundt omkring i verden, der beder til de døde, bygger gravkamre og moskéer ovenpå gravpladser og udfører forskellige tilbedelsesritualer omkring dem. Der er endda nogle, der påstår at være muslimer og tilbeder `Alî ibn Abî Tâlib som Allâh (swt).<sup>5</sup> Nogle har gjort Al-Qur`ân til en lykkeamulet, som de hænger i kæder omkring deres hals, i deres biler eller benytter dem som nøgleringe etc. Derfor bør de, som er født ind i den muslimske verden, og som blindt følger, hvad deres

¹ Sûrah al-Baqarah, 2:170.

² Sûrah al-`Ankabût, 29:8.

³ Samlet af al-Bukhâri (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 9, s. 314-315, nr. 422) og Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 4, s. 1403, nr. 6448).

⁴ Berettet af Abu Hurayrah og samlet af både al-Bukhâri og Muslim. *Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 9, s. 178, nr. 232 og *Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 4, s. 1506, nr. 6944.

⁵ *Nusayrîyah* fra Syrien og druserne fra Palæstina og Libanon.

forældre gjorde eller troede på, stoppe op og reflektere over om de blot er muslimer ved en tilfældighed eller ved et valg? Er Islâm ensbetydende med, hvad deres forældre, stamme, land eller nation gør eller gjorde, eller er det hvad Al-Qur'ân lærer os, og hvad profeten (saws) og hans ledsagere gjorde?

Pagten

Den pagt, som ethvert menneske har lavet med Allâh (swt) i præ-Skabelsens tid, var, at det ville acceptere Allâh som sin Herre og ikke rette nogen som helst form for tilbedelse mod andre end Ham. Dette er den grundlæggende betydning af "*Shahâdah*" (trosbekendelsen i Islâm), som enhver må sige for at blive en muslim fuldt ud. *Lâ ilâha illallâh* (Der er ingen anden gud end Allâh, der fortjener at blive tilbedt) er erklæringen på accept af Allâhs Enhed. At bevidne Guds Enhed i dette liv er kun en bekræftelse af den oprindelige erklæring fremsat i den åndelige fase. Men spørgsmålet, der vedbliver, er: Hvordan opfyldes denne pagt?

Pagten opfyldes ved oprigtigt at tro på *Tawhîd* og ved at praktisere denne tro i det daglige liv. *Tawhîd* omdannes til handling ved at undgå alle former for *Shirk* (at sætte partnere op ved siden af Gud) og ved at følge den sidste budbringer så meget som muligt. Allâh sendte den sidste budbringer som et praktisk og levende eksempel på, hvordan et liv, baseret på *Tawhîds* princip, burde leves. Fordi mennesket har erklæret, at Allâh (swt) er dets Herre, så må mennesket også anse de retskafne gerninger og dyder som dem, der er defineret af Allâh (swt) og Hans profet (saws) og ligeledes med de dårlige gerninger og dyder. Ved at gøre dette sættes *Tawhîds* principper mentalt i handling. Denne metode er vigtig, da en gerning kan synes god, mens den rent faktisk er dårlig. F.eks. siges det, at hvis en fattig mand vil bede en konge om noget, så skal den fattige mand finde en prins eller en anden person tæt på kongen, der kan tale på den fattiges vegne. Baseret på dette siges det yderligere, at hvis man gerne vil have, at Allâh (swt) skal besvare ens bønner, så skal man bede til profeten (saws) eller en såkaldt helgen, der kan gå i forbøn for den trængende (som ikke er værdig nok, da han har alt for mange synder på sig). Dette kan synes logisk, men både Allâh (swt) og profeten (saws) har tydeligt fortalt og beordret mennesket til at bede direkte til Allâh uden nogle former for mellemlid.¹

¹ Allâh sagde i Al-Qur'ân:

"Og Jeres Herre sagde: 'Kald på Mig; Jeg vil svare jeres bøn.'"

Allâhs pagt med Âdam

På samme måde kan en handling synes at være dårlig, selvom den faktisk er god. For eksempel kan nogle mennesker påpege, at afhugge en tyvs hånd for røveri er barbarisk og at piske nogen for at have drukket alkohol er umenneskeligt. Men Allâh og Hans profet (saws) har fastsat disse straffe, og det gode resultat af straffenes håndhævelse taler sit eget tydelige sprog.

Derfor kan pagten med Allâh (swt) kun opfyldes af en muslim ved et valg, uanset om hans egen forældre var muslimer eller ej. Og opretholdelsen af pagten er faktisk implementeringen af Islâms principper i sig selv. Menneskets *Fitrah* er fundamentet af Islâm, så når Islâm praktiseres fuldt ud, så vil menneskets ydre handlinger og dyder falde i en naturlig harmoni med den selvsamme *Fitrah*, som Allâh (swt) har skabt i menneskets indre. Når dette finder sted, forener mennesket sit indre med sit ydre, hvilket er et hovedelement af *Tawhîd*. Når dette aspekt af *Tawhîd* opnås, er resultatet dannelsen af et menneske, der er fromt og gudsfrygtigt som af Âdams støbning. Dên Âdam, som Allâh (swt) beordrede englene at bøje sig for; dên Âdam, som Allâh (swt) udvalgte til at herske på verden. Fordi kun mennesket, der lever med *Tawhîd* fast forankret i sit hjerte kan dømme og herske på jorden med sand retfærdighed.

Og profeten (saws) sagde: "Hvis I spørger i bøn, spørg da kun Allâh; og hvis I søger hjælp, søg den da kun fra Allâh." Berettet af Ibn 'Abbâs og samlet af at-Tirmidhî. Se *an-Nawawis 40 hadîth*, s. 68 (engelsk oversættelse).

4 Amuletter og varsler

I det første kapitel om *Tawhîd* blev *Tawhîd ar-Rububiyyah* defineret som erkendelsen af, at Allâh (swt) er Skaberen og Forsyneren af universet i alle af menneskets forhold. Skabelsen, opretholdelsen og den efterfølgende ødelæggelse af universet, og hvad det end indeholder, finder kun sted på Allâhs befaling. Og både held og uheld finder kun sted i henhold til Allâhs Vilje.

I løbet af tiderne har mennesket dog altid spurgt: "Er der nogen måde, hvorpå man kan komme til at vide, om der er gode eller dårlige tider på vej?" For hvis der skulle være nogen måde, hvorpå man kunne komme til at kende fremtiden, ville man kunne undgå ulykker og sikre sig selv succes. Siden tidernes morgen har enkelte individer fejlagtigt og vildledende påstået at have adgang til denne gemte viden om den kommende dag. Og de ignorante masser af menneskeheden har samlet sig omkring dem og betalt dem store summer for at få små brudstykker af denne information. Nogle af de udtænkte metoder med at forhindre ulykker på blev hvermandsviden; og derved opstod der et hav af såkaldte lykke-amuletter i de fleste samfund. Viden om nogle af de indbildte, hemmelige måder at kende ens lykke på blev også tilgængelig for mange andre, og derfor kan man i dag finde denne form for overtro i de fleste samfund og civilisationer. Men der er dog en del af denne viden, der er forblevet en hemmelighed, overleveret fra generation til generation, i alle dets adskillige former for okkulte områder af spåmageri og magi.

Det er meget vigtigt, at det islâmiske synspunkt ang. disse handlinger belyses på grund af deres meget udbredte forekomst i de forskellige samfund. Måske endnu vigtigere er, at hvis man som muslim ikke har den rette og korrekte opfattelse af overtro, så kan man nemt komme til at begå den store synd af *Shirk (ash-Shirk al-Akbar)*, som er roden til disse handlinger. I de følgende fire kapitler vil der blive fokuseret nærmere på Islâms forhold til sådanne påstande, der modsiger Allâhs Unikke Egenskaber (*Sifât*) og fremmer tilbedelse ('*Ebâdah*) af skabelsen. Hver påstand vil blive analyseret og baseret på Al-Qur'ân og profetens (*saws*)

Sunnah. Og et islâmisk dekret vil blive givet for hvert af dem som en vejledning til de, der oprigtigt søger virkeligheden i *Tawhîd*.

Lykkeamuletter

Det var almindelig skik hos araberne i profeten Muhammads (saws) tid at bære armbånd, armringe, perlehalskæder, skaller etc. som amuletter, der skulle afværge ondt og bringe lykke. Talismaner og amuletter findes i alle regioner og områder af verden i forskellige udformninger. Som nævnt i de foregående kapitler modstrider troen på talismaner og lykkeamuletter den sande tro på Allâhs Herredømme (*Rububiyyah*), idet skabte objekter tilskrives evnen til at afværge ondt og bringe lykke. Sådanne forestillinger manifestationer forekom også i Arabien i løbet af den sidste profets tid. Islâm modsatte sig alle disse former for overtro for at etablere et fundament, på hvis grundlag lignende forestillinger og handlinger også ville blive fordømt og forbudt, hvor og hvornår de end måtte fremkomme. Disse forestillinger udgør faktisk det ideologiske grundlag for afgudsdyrkelse i de fleste hedenske samfund, og lykkeamuletterne repræsenterer i sig selv en gren af afgudsdyrkelsen. Dette aspekt er tydeligt at se i den katolske gren af kristendommen, hvori profeten Jesus er guddommeliggjort, hans moder Maria og helgener tilbedes; og billeder, statuer samt medaljoner med deres fiktive udseende bæres og bevares for at bringe lykke.

Da folk accepterede Islâm i løbet af profetens (saws) tid, medbragte de ofte troen på lykkeamuletter og lignende (kendt som *Tamâ'im* på arabisk, ental *Tamîmah*). Efterfølgende er der mange nedskrevne udtalelser fra profeten (saws), hvori han udtrykkeligt har forbudt sådanne handlinger. Nedenstående er blot et par enkelte eksempler:

Imrân ibn Husayn berettede, at da profeten (saws) så en kobberarmring på en mands overarm, sagde han til ham, "Må du være forbandet! Hvad er dette?" Manden svarede, at det var for at beskytte ham fra en sygdom kaldet al-Wâhina¹. Profeten (saws) sagde derefter, "Fjern den, for sandelig den vil kun øge din svaghed. Og hvis du døde med den på, ville du aldrig være succesfuld (i Det Hinsides)."²

Dermed er det strengt forbudt, hvis den syge eller raske person bærer armringe, armbånd eller ringe af kobber, messing eller jern i den tro, at

¹ Bogstaveligt *svaghed*. Muligvis er der tale om ledgigt.

² Samlet af Ahmed, Ibn Mâjah og Ibn Hibbân.

Amuletter og varsler

disse kan afværge eller helbrede deres sygdomme. Sådanne skikke hører også inde under forbudet om af at behandle sygdomme med *harâm* (forbudte) ting. Profeten (saws) har sagt "Behandl hinandens sygdomme men behandl ikke sygdomme med forbudte ting".¹

Abu Wâqid al-Laythî har også berettet, at da Allâhs budbringer (saws) tog afsted mod Hunayn², passerede de et træ ved navn Dhâtu Anwât³. Afgudsdyrkerne plejede at hænge deres våben på dets grene for held. Nogle af de Sahâbah (profetens ledsagere), som var nye i Islâm spurgte profeten (saws) om at få tildelt et lignende træ. Profeten (saws) svarede, "SubhânAllâh!⁴ Dette er lige, hvad Moses folk sagde til ham: "Lav en gud til os ligesom deres guder!"⁵ Ved Ham i Hvis Hånd min sjæl hviler, I alle vil følge vejen af de, der kom før jer."⁶

I denne *hadîth* forkastede profeten (saws) ikke blot konceptet af lykkeamuletter, men han forudsagde også, at muslimerne ville efterligne de kristnes og jødernes handlinger. *Dhikr*-kæder er i almindelig brug blandt muslimerne, hvilket er en imitation af katolikkernes rosenkrans; *Mawlid* (fejring af profetens fødsel) er en efterlignelse af julen; og nogle muslimers tro på helgener og deres forbøn er ikke forskellig fra dét, man kan finde i kristendommen. Profetien er allerede blevet opfyldt!

Profeten (saws) understregede yderligere alvorligheden i at bære amuletter ved at påkalde Allâhs forbandelse over disse personer. *Uqbah ibn `Âmir berettede, at profeten (saws) engang sagde: "Må Allâh give nederlag og uro til dén, der bærer en talisman eller sætter den på andre"*⁷

Profetens (saws) ledsagere fulgte nøje profetens påbud mod amuletter og lignende. Der eksisterer derfor mange nedskrevne begivenheder, hvor de åbent modsatte sig sådanne skikke i samfundet såvel som blandt deres familier, når de end forekom. `Urwah berettede, at da Hudhayfah (en *sahâbi*) besøgte en syg mand og så et armbånd på mandens overarm, trak han den af og knækkede den. Hudhayfah reciterede derefter verset "De

---

¹ Samlet af Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud*, (engelsk oversættelse) bind 3, s.1087, nr. 3865) og al-Bayhaqî.

² Stedet, hvor det sidste store slag mellem profeten (saws) og de arabiske hedenske stammer fandt sted i det 10. år efter Hijrah.

³ Bogstaveligt "Dét, som har ting hængende på sig".

⁴ Betydningen af *SubhânAllâh* kan oversættes som flg.: Hvor Perfekt og Ophøjet er Allâh over alt og alle! [Oversætterens kommentar].

⁵ Sûrah al-A`raf, 7:138

⁶ Samlet af at-Tirmidhî, an-Nasâ'î og Ahmad.

⁷ Samlet af Ahmad og al-Hâkim.

fleste af dem, som tror på Allâh begår Shirk.¹”². Ved en anden lejlighed berørte han en syg mands overarm og opdagede en *khayt* (armbånd af stof) omkring armen. Da han spurgte manden, hvad det var, svarede manden: ”Det er noget, der indeholder en trylleformular lavet specielt til mig”. Hudhayfah rev den af mandens arm og sagde, ”Hvis du døde og havde denne på, ville jeg aldrig have bedt begravelsesbøn for dig!”³. `Abdullâh ibn Mas`ûds kone, Zaynab, berettede, at engang havde Ibn Mas`ûd set et halsbånd af stof omkring hendes hals og havde spurgt, hvad det var. Hun svarede: ”Det er noget stof, hvori en formular er blevet lagt for at hjælpe mig.” Han hev den af hendes hals, knækkede den og sagde: ”Sandelig, `Abdullâhs familie har ikke behov for *Shirk*! Jeg har hørt Allâhs budbringer (saws) sige ’Sandelig trylleformularer, talismaner og amuletter er *Shirk*’”. Zaynab svarede: ”Hvorfor siger du dette? Det plejede at rykke i mit øje, og da jeg gik til dén og dén person, jøden, forheksede han den, og det stoppede med at rykke (i øjet)!” Ibn Mas`ûd svarede: ”Sandelig det var en djævel, der prikkede til det med sin hånd, så da du fik det forhekset, forlod han det. Det ville have været tilstrækkeligt for dig at sige, sådan som profeten (saws) plejede at sige:

*Idh-habil-ba’s Rabban-nâs wasfî antash-Shâfi. Lâ shifâ’ illâ shifâ’uk
shiffâ’an lâ yughâdiruhu saqamâ.*

(Fjern lidelsen, Oh Herre af menneskeheden og helbred det helt, da Du er Den Sande Helbreder. Der findes ingen helbredelse undtagen Din Helbredelse; en helbredelse, der ikke efterfølges af sygdom!)⁴⁵

Kendelse angående lykkeamuletter

Som tidligere nævnt er forbuddet mod amuletter, talismaner og lykkeamuletter ikke kun begrænset til de arabiske udformninger, som profeten (saws) modsatte sig. Hvor objekter end benyttes til samme formål, gælder forbuddet også. Brugen af en række forskellige amuletter er vidtspredt i det vestlige samfund i dag på trods af dets teknologiske fremskridt og dets videnskabelige bedrifter. Mange talismaner er blevet så integreret i dagligdagen, at kun ganske få mennesker stopper op for at

¹ Sûrah Yûsuf, 12:106.

² Samlet af Ibn Abî Hâtim.

³ Samlet af Ibn Wakîf.

⁴ Denne *du`â* er også berettet både af `Â`ishah og Anas og samlet af al-Bukhâri (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 7, s. 427-428, nr. 638-639) og Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1195, nr. 5434).

⁵ Samlet af Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1089, nr. 3874) Ahmad, Ibn Mâjah og Ibn Hibbân.

Amuletter og varsler

tænke over dem. Men når talismanernes oprindelse afsløres, bliver dén *Shirk*, som det hele er bygget på, ganske tydelig. Følgende er blot to eksempler på populære amuletter/talismaner i det vestlige samfund:

Harefod: Kaniner eller harers bagpoter eller guld- og sølv-eftersligninger af disse bæres i en kæde eller som en lykkeamulet af millioner af mennesker i vesten. Denne forestilling stammer fra harens vane med at stampe bagbenene ned i jorden. Fra gammel tid troede man, at harer snakkede med underverdenens ånder, når de stampe i jorden. Derfor gemte og bevarede man deres poter, så ens ønsker kunne overbringes til ånderne, og også for at de skulle bringe held.

Hestesko: Mange hjem i vesten har hestesko naglet fast til deres døre eller over disse. Hestesko i miniatureversioner bæres også i halskæder og nøgleringe i troen på, at disse kan bringe én held. Denne forestilling har rod i den gamle græske mytologi. Heste blev opfattet som hellige dyr i det gamle Grækenland, og hvis en hestesko var hængt over døren til et hjem, troede man, at det bragte held. Den åbne ende af hestekoens skulle pege opad, så heldet blev bevaret. Hvis denne side af hestekoens pegede nedad, ville heldet blive spildt ud.

Troen på amuletter tilskriver de skabte ting guddommelige kræfter til at afværge uheld, og dermed påstår de, som underlægger sig sådanne forestillinger påstå, at Allâhs Herredømme (*Rububiyyah*) er begrænset af Hans skabelse. Faktisk anser de amuletterne som mere mægtige end Allâh, idet dét, som Allâh har forudbestemt, kan forhindres af disse amuletter. Derfor er troen på amuletter en tydelig form for *Shirk*, som Ibn Mas`ûd havde sagt i den førnævnte *hadîth*. Denne kendelse styrkes yderligere af følgende *hadîth*:

*`Uqbah ibn `Âmir berettede, at da en gruppe på ti mænd kom til profeten (saws), accepterede han kun troskabseden fra ni. De spurgte: "Oh budbringer fra Allâh, hvorfor modtog du eden fra ni af os og afviste denne mand?" Profeten (saws) svarede: "Sandelig, han har en talisman på sig." Manden tog derefter sin hånd ind under kappen, trak talismanen ud og knækkede den. Da profeten (saws) havde modtaget eden fra ham, vendte han sig og sagde: "Dén, som bærer en talisman, har begået **Shirk!**"¹*

---

¹ Samlet af at-Tirmidhî og Ahmad.

"Qur`ân-amuletter":** *Sahâbah* som Ibn Mas`ûd, Ibn `Abbâs og Hudhayfah modsatte sig alle dét at bære "Qur`ân-amuletter". Nogle lærde fra *Tâbi`ûn* (følgere af profetens ledsagere) tillod det, men stort set størstedelen var imod. Dog skelner *hadîth*-teksterne vedørende talismaner ikke mellem amuletter, der indeholder vers fra Qur`ânen og de, som ikke indeholder det. Og vi har ikke nogen beretning om, at profeten (saws) bar Qur`ân-vers eller tillod nogle andre at bære dem. Dét at bære "Qur`ân-amuletter" modstrider også profetens måde at bryde trylleformularer og afværge ondt på. *Sunnah* er at recitere bestemte *Sûrah`er* (nr. 113 og 114) og vers (*Âyatul-Kursî*, 2:255)<sup>1</sup>, når ondt synes at komme nærmere. Den eneste foreskrevne måde, at opnå gode ting fra Al-Qur`ân på, er ved dets recitation og dets implementering. Profeten (saws) sagde: "Dén, som reciterer et bogstav fra Allâhs Bog gør en god handling, og hver god handling er ti gange værd dets værdi. Jeg siger ikke, at **Alif Lâm Mîm er et bogstav, men at **Alif** er et bogstav, **Lâm** er et bogstav, og **Mîm** er et bogstav."² At bære Al-Qur`ân i en amulet er ligesom en syg mand, der har fået en recept fra sin læge. I stedet for at læse recepten og få medicinen folder han recepten sammen til en lille kugle, putter det i en lille stoflomme og hænger den rundt om halsen i den tro, at dette vil gøre ham rask.

Så længe man tror, at hvis man bærer en Qur`ân-amulet, så kan det afværge onde ting og frembringe held, så tilskriver man en del af skabelsen magten til at annullere dét, som Allâh allerede har bestemt. Følgelig vil man være afhængig af amuletten i stedet for Allâh. Dette er kernen og hovedindholdet af *Shirk*, der involverer amuletter, som det fremgår af følgende beretning:

Îsâ ibn Hamzah sagde, "Engang kom jeg for at besøge `Abdullâh ibn `Ukaym og fandt Hamzah sammen med ham. Jeg spurgte `Abdullâh: "Bærer du ikke en **Tamîmah** (amulet)?" Han svarede: "Må Allâh beskytte os fra det!" Ved du ikke, at Allâhs budbringer (saws) sagde: 'Dén, som bærer en halskæde eller et armbånd er afhængig af den/det'."³

Ofte produceres miniature-Qur`âner med det formål, at de kan blive båret i medaljoner, men de er så små, at de er ulæselige med det blotte øje. Denne skik indbyder til *Shirk*. Lignende smykker med *âyatul-Kursî* skrevet med praktisk talt ulæselige bogstaver og båret som hængesmykke opfordrer også til *Shirk*. Hvis man dog udelukkende bærer disse smykker til pynt, så

¹ Berettet af Abu Hurayrah og samlet af al-Bukhâri (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 6, s. 491, nr. 530).

² Samlet af Ahmad og al-Hâkim.

³ Berettet af Ibn Mas`ûd og samlet af Ahmad, at-Tirmidhî og al-Hâkim.

Amuletter og varsler

begår man ikke *Shirk*. De fleste gør det for beskyttelse mod ondt og falder derved ind i et aspekt af *Shirk* i det grundlæggende, islâmiske *Tawhîd*-princip.

Muslimere må være påpasselige med at undgå brugen af Al-Qur'ân som en lykkeamulet. Hvis de hænger den op i deres biler, på nøgleringe, armbånd og halskæder på samme måde som ikke-muslimere benytter sig af forskellige amuletter og talismaner, åbner de døren til *Shirk*. Derfor skal der en bevidst bestræbelse til for at rense ens tro på alt dét, som vil trække én væk fra *Tawhîd*'s rene koncept.

Varsler

De præ-islâmiske arabere plejede at anse fugles og dyrs bevægelsesretning som tegn, der kunne betyde held eller uheld. Derfor ville de planlægge deres liv på baggrund af disse tegn. Denne skik med at læse gode og dårlige varsler ud fra fugle- og dyrebevægelser blev kaldt *Tiyarah*, der stammer fra verbet *Târa*, hvilket betyder "at lette". Hvis f.eks. en person tog afsted på en rejse, og en fugl fløj over ham og drejede mod venstre, så ville den rejsende se det som et tegn på uheld og ulykker. Han ville så stoppe op og vende hjem. Islâm ugyldiggjorde alle disse skikke og vaner, idet de undergraver grundlaget for *Tawhîd al-`Ebâdah* og *Tawhîd al-Asmâ' was-Sifât* i følgende to henseender:

1. Ved at rette *Tawakkul* (den form for tilbedelse kendt som tiltro) mod andre end Allâh. Og
2. Ved at tilskrive mennesket evnen til forudsige gode eller dårlige hændelser og evnen til at undgå Allâhs bestemmelser.

Forbuddet mod *Tiyarah* er bygget på *hadîth'en* af profetens dattersøn al-Husain, hvori han fortæller, at profeten (saws) sagde: "*Dén, som praktiserer Tiyarah eller har benyttet dette til sig selv, som har fået sin fremtid spået eller har fået nogen forhekset, er ikke fra os.*"¹ I denne sammenhæng hentyder "os" til den islâmiske nation. Derfor anses *Tiyarah* som en af de handlinger, der sætter udøveren udenfor Islâms grænser. Profeten (saws) ophævede også effekterne af *Tiyarah* i en anden *hadîth* berettet af Mu`âwiyah bin al-Hakam. Mu`âwiyah fortalte profeten (saws): "*Der er nogle blandt os, der følger varsler fra fugle.*" Profeten (saws) svarede: "*Det er kun noget, som I har fundet på af jer*

---

¹ Samlet af at-Tirmidhî.

selv, så lad det ikke stoppe jer."¹ Dvs. lad det ikke stoppe jer fra at gøre, hvad I var i gang med eftersom, at sådanne varsler alle er fiktive påfund fra menneskets hjerne uden nogen virkelighed. Således forklarede Allâhs profet (saws) tydeligt, at Allâh, Den Mest Ophøjede, ikke har gjort fuglenes flyveretning et tegn på noget som helst. Der finder ingen succes eller katastrofer sted, som er forårsaget af deres flyveretning og kan heller ikke forudsiges ud fra dette. Selvom nogle begivenheder falder sammen med dette præ-islâmiske koncept om fuglenes bevægelser, vil det ikke være andet end tilfældigheder.

Sahâbah (profetens ledsagere) forkastede alle former for manifestationer af tro på fuglevarsler, når de fandt dem blandt deres egne ledsagere og studenter. F.eks. sagde `Ikrimah: "Engang da vi sad med Ibn `Abbâs, fløj en fugl over os og skreg. En mand fra gruppen udråbte derefter: 'Godt! Godt!' Ibn `Abbâs irettesatte ham og sagde: 'Der er hverken godt eller dårligt i det'."<sup>2</sup> På samme måde modsatte *Tâbi`ûn* (*Sahâbahs* studenter) sig alle former for varsler, som deres egne elever fra den tredje generation af muslimer måtte have. F.eks. skreg en krage engang, mens Tâwûs var på en rejse med en af sine venner, og hans ledsager udbrød: "Godt!" Tâwûs svarede: "Hvad er der godt i det? Ledsag mig ikke længere."³

Der er dog en bemærkning tilskrevet profeten (saws) i *Sahih al-Bukhârî*⁴, hvis mening kan opfattes forkert: "Dårlige varsler findes i tre ting: kvinder, ridedyr og hjem."⁵ `Â'ishah forkastede denne beretning og sagde: "Ved Ham, som åbenbarede *Furqân* (Qur`ân) til Abul-Qâsim⁶; dén, som har berettet dette har løjet. Allâhs budbringer (saws) sagde, at de uvidende mennesker plejede at sige: 'Sandelig der er *Tiyarah* (dårlige varsler) i kvinder, hjem og pakdyr.' Derefter reciterede hun verset:

مَا أَصَابَ مِنْ مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ
مَنْ قَبْلَ أَنْ نَبْرَأَهَا

"Ingen lidelser rammer på jorden eller tilfalder jer

¹ *Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 4, s.1209, nr. 5532.

² Citeret fra *Taysîr al-`Azîz al-Hamîd*, s. 428.

³ *Ibid*

⁴ Den mest autentiske samling af *ahadîth* (profetens sædvane) [Oversætterens kommentar].

⁵ *Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 7, s. 447-478, nr. 666.

⁶ Abul-Qâsim var en af profetens navne. Eden hér betyder "Ved Allâh".

Amuletter og varsler

undtagen i henhold til dét, som var nedskrevet før.”¹

Den førnævnte *hadîth* er dog sand, men den skal fortolkes i henhold til en anden af dens beretninger, som er mere specifik: ”*Hvis der var noget som dårlige varsler, ville de have været i heste, kvinder og bosteder.*”² Profeten (saws) bekræftede ikke eksistensen af dårlige varsler. Han bemærkede blot de områder, hvor det var mest sandsynligt, at de kunne finde sted, hvis de var sande. Årsagen, til hvorfor disse tre blev påpeget, var som følge af den store hyppighed, hvormed uheld forekom på lige netop disse tre steder. Dette skal dog ses i lyset af, at de var de tre vigtigste ting i en mands liv. Som følge af dette foreskrev profeten (saws) bestemte *du`â* (uformelle bønner), der kunne fremsiges ved sådanne situationer. Profeten (saws) sagde: ”*Hvis nogle af jer ægter en kvinde eller ansætter en tjener, bør han holde om hendes pandehår, nævne Allâhs navn, Den Mest Ærefulde, bede for velsignelse og derefter sige:*

Allâhumma innî as-aluka khayrahâ wa khayra mâ jabaltahâ `alayh wa a`ûdhû bika min sharrihâ wa sharri mâ jabaltahâ `alayh.

Oh Allâh, jeg beder Dig om det bedste i hende og det bedste af, hvad Du har gjort til en del af hendes natur. Og jeg søger beskyttelse i Dig fra hendes ondskab og det ondskab, som Du har gjort til en del af hendes natur.

Hvis han køber en kamel lad ham da holde fast i den øverste del af dens pukkel og sige ligeledes.”³ Det er også berettet, at profeten (saws) sagde, at når vi træder ind i et hjem, bør vi sige:

A`ûdhû bi kalimâtillâh at-tâmmâti min sharri mâ khalaq.

Jeg søger tilflugt i Allâhs Perfekte Ord fra det onde, som Han har skabt.⁴

Følgende er en anden beretning, der tilsyneladende synes at understøtte varsler. Anas ibn Mâlik citerede Yahyâ ibn Sa`îd i at sige, at der engang kom en kvinde til Allâhs budbringer og sagde: ”*Oh budbringer fra Allâh (saws), der er et hus, hvis indbyggere var mange, og deres rigdom var overvældende. Derefter svandt deres antal ind, og deres rigdom forsvandt. Må vi*

---

¹ Sûrah al-Hadîd, 57:22.

² Samlet af Ahmad, al-Hâkim og Ibn Khuzamah.

³ Berettet af `Amr ibn Shu`aib og samlet af Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 2, s. 579, nr. 2155) og Ibn Mâjah.

⁴ Berettet af Khawlah bint Hâkim og samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 4, s. 1421, nr. 6521).

forlade det?" Profeten (saws) svarede: "Forlad det, for det er forbandet af Allâh."¹ Profeten (saws) fortalte dem, at dét at forlade huset ikke var en form for *Tiyarah* eftersom, at stedet nu var blevet en psykisk byrde for dem pga. uheldene og ensomheden. Dette er en naturlig følelse, som Allâh har sat i mennesket. Når et menneske oplever ondskab eller uheld i eller fra en ting, har han en tendens til at føle ubehag ved denne ting og vil gerne så langt væk som muligt, selvom denne ting rent faktisk ikke skabte eller forårsagede uheldet. Det bør også bemærkes, at denne forespørgsel rent faktisk fandt sted, efter at selve uheldet var indtrådt og ikke før. Det er korrekt at referere til steder eller folk som "forbandet af Allâh" som følge af de uheld og ulykker, der overgår dem. De er forbandet i den betydning, at Allâh har straffet dem for noget ondt, som de har begået. På samme måde kan mennesket lide de ting, der øjensynligt giver det lykke og succes. Og han eller hun har et ønske om at være tæt på disse ting. Denne følelse i sig selv er ikke *Tiyarah*, selvom den kan lede til *Tiyarah* og *Shirk*, hvis den er malplaceret. Overgangen finder sted, hvis man forsøger at undgå ting og steder, som er forbundet med uheld pga. andre menneskers erfaring, eller hvis man søger efter disse elementer, fordi andre har haft held med dem. Man begynder at tilskrive held og uheld til selve stederne og tingene, og med tiden kan man endda komme til at udføre forskellige former for tilbedelse dér.

Fa'1 (godt varsel)

Anas berettede, at profeten (saws) sagde: "Der er ingen smitte² ej heller *Tiyarah*, men jeg kan lide Fa'1." Hans ledsagere spurgte derefter: "Hvad er Fa'1 da?" Han svarede: "Et godt ord."³ At acceptere dårlige varsler fra ting antyder at have slette tanker om Allâh, og tilstedeværelsen af idéer fyldt med *Shirk*.

¹ Samlet af Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1099-1100, nr. 3913) og Mâlik (Muhammad Rahimuddin, *Muwatta Imam Malik* (engelsk oversættelse, Lahore: Sh. Muhammad Ashraf, 1980), side 413, nr. 1758).

² I en anden version berettet af Abu Hurayrah og samlet af al-Bukhâri og Muslim dementerede profeten (saws) eksistensen af smitte. *En beduin spurgte: "Oh budbringer fra Allâh, hvad med tilfældet hvor der er en flok raske kameler i ørkenen, og en syg kamel bringes til dem, og de alle bliver syge af den?" Profeten svarede: "Så hvem smittede den første?"* (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 7, s. 411-412, nr. 612) og *Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 4, s.1206, nr.5507. Se også *Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1097, nr. 3907). Det er dog vigtigt at bemærke, at den form for smitte, der hér forkastes er den, som er baseret på den præ-islâmiske tankegang, hvor man troede, at smitte var forårsaget af ånder og guder udover Allâh [Oversætterens kommentar].

³ Samlet af al-Bukhâri (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 7, s. 436, nr. 651) og Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 4, s.1208, nr.5519. Se også *Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1098, nr. 3906).

Amuletter og varsler

Selvom troen på gode varsler synes at være mere positiv i dets tilgang til Allâh, så involverer det stadigvæk *Shirk* ved at tilskrive skabte elementer guddommelige kræfter. Det er derfor, at *Sahâbah* blev meget overraskede, da profeten (saws) udtrykte, at han kunne lide *Fa' l*, et godt varsel. Profeten (saws) definerede dog ordet *Fa' l* som brug af optimistiske ord og termer. F.eks. dét at kalde en syg person for "*Sâlim*" (rask); eller én, der har mistet noget for "*Wâjid*" (finder). Brug af disse og lignende ord genskaber håb og optimisme hos den ulyksalige og giver følelser af velvære. Troende bør opretholde optimismen og troen på Allâh i alle situationer.¹

Den islâmiske kendelse angående varsler

Fra de foregående *ahadîth* kan det tydeligt ses, at *Tiyarah* refererer til den generelle tro på varsler. At udlede forudsigelser om lykke ud fra fugles bevægelser er blevet forkastet i deres helhed af profetens (saws) *Sunnah* (sædvane). Arabere fra gammel tid tog deres varsler fra fugle, og andre nationer tager deres varsler og forudsigelser fra andet sted, men princippet er det samme. Når oprindelsen til disse kendes, er deres *Shirk* ganske tydelig. Følgende er blot et par eksempler på de utallige varsler, der den dag i dag findes i det vestlige samfund:

Bank under bordet: Når nogen er taknemmelig for noget og håber på, at hans held ikke ændrer sig, siger han: "Bank under bordet" og ser sig om efter noget træ at banke på. Oprindelsen til denne tro går tilbage til den tid, hvor folk i Europa troede, at guderne levede inde i træerne. Når de ville spørge en trægud om en tjeneste, ville de røre træet. Hvis deres ønske blev opfyldt, ville de røre træet igen for at takke guden.

At spilde salt: Hvis salt spildes, tror mange, at uheld snart vil følge. Derfor kastes det over den venstre skulder for at modvirke dette. Denne tankegang har grobund i saltets evne til at holde ting friske. Fra gammel tid troede man, at dette skyldtes dets magiske evner. Hvis man så kom til at spilde salt, var det en advarsel om kommende ondt. Eftersom man troede, at onde ånder boede på ens venstre side, så havde man den forestilling, at dét at kaste salt over venstre skulder ville tilfredsstille de onde ånder.

At slå et spejl i stykker: Mange mennesker tror, at hvis et spejl ved et uheld slås i stykker, da er det tegn på syv års ulykke. Fra gammel tid troede man, at spejlbilleder i vandet var sjæle. Så hvis deres

---

¹ *Taysîr al-'Azîz al-Hamîd*, s. 434-435.

spejlbilleder blev spredt (f.eks. hvis nogen smed en sten i vandet), så blev deres sjæle også delt og spredt. Da spejlene kom til, overførtes denne tankegang til disse.

Sorte katte: Hvis en sort kat krydser ens vej, er det et tegn på, at uheld vil ramme mange. Denne tro stammer fra Middelalderen, hvor folk troede, at sorte katte var hekses kæledyr. Man troede, at hekse sammenkogte magiske brygge ved at blande sorte kattes hjerner med dele fra frøer, slanger og insekter. Hvis heksens sorte kat overlevede i syv år og havde undgået at ende som en del af en heksebryg, så ville den åbenbart blive en heks selv.

Tallet 13: I vesten anses tallet 13 som et tal, der i sig selv bringer uheld. Følgelig kan man eksempelvis i Amerika finde mange boligkomplekser, hvor den 13. etage kaldes den 14. Fredag den 13. anses for at være en ekstra uheldig dag, og mange mennesker undgår at rejse eller afholde arrangementer denne dag. Og hvis noget dårligt skulle ske for dem den dag, tilskrives det straks selve dagen. Dette fænomen er ikke kun forbeholdt hverdagens almindelige mennesker, som nogle fejlagtigt tror. Eksempelvis da rumskibet Apollo tog af sted mod månen i 1970 og var nær ved at blive en katastrofe, sagde flyvelederen, at han burde have vidst, at sådan noget som dette ville ske. Da han blev udspurgt hvordan, svarede han, at rumskibet lettede på en fredag den 13., kl. 1300, og flyets navn var Apollo den 13.

Denne tro har sin oprindelse i Jesus's sidste måltid som fortalt i Bibelen. Ved den sidste nadver (sidste måltid) var der 13 mennesker tilstede. Én af de 13 var Judas, manden som angiveligt forrædte Jesus. Fredag den 13. anses for at ekstra skæbnesvanger som følge af to grunde mindst. Først er fredag den dag, hvor det påstås, at Jesus blev korsfæstet. Og ifølge middelalderlig tro holdt hekse deres møder om fredagen.

Ved alle disse ovenstående eksempler tilskrives skabelsen Allâhs evne og magt til at forårsage gode og dårlige hændelser. Herudover også frygten for uheld og håbet på gode tider, som også bør rettes mod Allâh alene. Der påstås også kendskab til fremtiden og det ukendte, og denne egenskab tilhører kun Allâh. Allâh tydeliggjorde dette i en af Sine egenskaber *ʿĀlim al-Ghayb* (Kenderen af det Ukendte). Allâh har endda fået profeten (saws) til at sige i Al-Qur'ân, at hvis han havde kendt fremtiden, så ville han have undgået alle de dårlige hændelser.¹

---

¹ Sûrah al-A'raf, 7:188.

Amuletter og varsler

Derfor kan troen på varsler klart klassificeres som en *Shirk*-handling i alle hovedområder af *Tawhîd*. Denne kendelse er yderligere styrket af en *hadîth* berettet af Ibn Mas`ûd, hvori profeten (saws) sagde: "*Tiyarah er Shirk! Tiyarah er Shirk! Tiyarah er Shirk!*"<sup>1</sup> `Abdullâh ibn `Amr al-`Âs har også berettet, at profeten (saws) sagde: "*Dén, som forhindres i at foretage sig noget pga. Tiyarah, har begået Shirk.*" *Sahâbah* spurgte, "*Hvad er tilgivelsen for dette?*" Han svarede: "*Sig:*

Allâhumma lâ khayra illâ khayruk wa lâ Tayra illâ Tayruk, wa lâ ilâha ghayruk.
(Oh Allâh, der er ingen godhed undtagen Din godhed, ej heller nogle tegn undtagen Dine tegn, og der er ingen anden gud undtagen Dig)"²

Ud fra de fornævnte *ahadîth* ses det tydeligt, at *Tiyarah* på ingen måde kun var begrænset til fugle. Det inkluderer enhver form for tro på varsler. Disse idéer varierer i indhold fra sted til sted og tid til tid, men de indeholder alle den samme fællesnævner, nemlig *Shirk*.

Derfor er muslimerne forpligtede til at undgå alle følelser, der skulle stamme fra sådanne ovebevisninger. Hvis de skulle opdage, at de ubevidst handler ud fra fundamentet af disse forestillinger, bør de søge tilflugt i Allâh og sige den ovennævnte *du`â* (bøn). Det kan synes, at dette emne er for ubetydeligt til, at der skal snakkes så meget om det. Islâm gør dog op med disse forestillinger, da de repræsenterer kimen til dét, som kan føre til *ash-Shirk al-Akbar*. Tilbedelse af statuer, mennesker, stjerner osv. opstod ikke ud af intet. Sådanne former for afgudsdyrkelse udvikledes over lang tid, hvor menneskets tro på Allâhs enhed langsomt blev undergravet, samtidig med at frøet til *ash-Shirk al-Akbar* blev lagt, slog rod og voksede. Islâm forsyner os med vejledning i alle aspekter af menneskets liv og udraderer de onde kim, før disse kan slå rod og ødelægge det grundlæggende i en muslims tro.

---

¹ Samlet af Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1097-1097, nr. 3901), at-Tirmidhî og Ibn Mâjah.

² Samlet af Ahmad og at-Tabarânî.

5 Spådomme

Som nævnt i det foregående kapitel findes der nogle mennesker, der påstår, at de har viden om det useete og fremtiden. De er kendt under forskellige navne, bl.a. spåmænd, spåkoner, sandsigere, fremtidsséere, tryllekunstnere, varsler, orakler, kiromanter¹ (folk, der spår fremtiden ud fra linier i hånden) osv. Spåmænd benytter sig af forskellige måder og medier, hvorfra de påstår at opnå information. Dette drejer sig bl.a. om at tyde teblade, tegne streger, opskrive tal, læse hænder, lave horoskoper, kigge i krystal-kugler, rasle med knogler, smide pinde, osv. Dette kapitel vil handle om de forskellige former for spådomskunster, med magien som undtagelse, idet denne vil blive behandlet i næste kapitel.

Mennesker, der udøver okkulte kunster, hævder, at de kan afsløre det useete og forudsige fremtiden. Generelt kan de opdeles i to hovedkategorier:

1. De, som ingen rigtig viden eller hemmeligheder har men er afhængige af at fortælle deres kunder om generelle hændelser, som sker for de fleste mennesker. De gennemfører ofte en række meningsløse ritualer og foretager derefter nogle beregnede, generelle gæt. Nogle af deres gæt, grundet deres generelle karakter, bliver sandsynligvis sande. Mange mennesker har tilbøjelighed til at huske de få forudsigelser, som bliver opfyldt og glemmer hurtigt de mange, som ikke blev det. Denne tendens er et resultat af det faktum, at efter et stykke tid vil alle forudsigelser blive tilbøjelige til at blive til halvt glemte tanker i underbevidstheden. Så sker der pludselig noget, der udløser erindringen om dem. Eksempelvis er det blevet normal praksis hvert år i Nordamerika at offentliggøre berømte spåmageres forskellige forudsigelser. Da en undersøgelse blev iværksat af de forskellige forudsigelser i 1980, viste det sig, at den mest præcise spåmager kun var 24% sandfærdig i sine forudsigelser.

---

¹ Folk, der spår fremtiden ud fra furer og linier i hånden.

2. Den anden gruppe er de, som har haft kontakt med *djinn*. Denne gruppe er af største vigtighed, fordi mennesker, der er involverede med *djinn*, begår den alvorlige synd *Shirk*, og de involverede har ofte tilbøjelighed til at være meget præcise i deres information og fremlægger derfor en reel *Fitnah* (fristelse) for både muslimer såvel som ikke-muslimer.

I *djinn*-verdenen

Nogle mennesker har forsøgt at benægte virkeligheden om *djinn*, som Al-Qur'ân har brugt et helt kapitel på, Sûrah al-Djinn (72). Ved at se på den bogstavelige betydning af ordet *djinn*, som stammer fra *Janna*, *Yajannu*: "at dække, gemme eller skjule, påstår de, at ordet *djinn* i virkeligheden henviser til "kloge udlændinge". Andre har sågar sagt, at en *djinn* i virkeligheden ikke er andet end et menneske, der er mentalt forstyrret og har et hidsigt temperament. Men realiteten er, at *djinn* repræsenterer endnu én af Allâhs skabninger, som lever sammen med mennesket på jorden. Allâh skabte *djinn*, før Han skabte menneskeheden, og Han brugte også nogle andre elementer og materialer end de, som blev brugt til menneskeheden. Allâh siger:

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ
وَالجَّانَ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَّارِ السَّمُومِ

"Sandelig, Vi skabte mennesket fra tørt ler, fra råddent mudder. Og Vi skabte *djinn* af en brændende vinds ild."¹

De blev kaldt *djinn*, fordi de er skjult for menneskehedens øjne. Iblîs (Satan) er fra *djinnernes* verden, selvom han var i englenes selskab. Men da han blev beordret af Allâh til at prostere overfor Âdam, nægtede han at bøje sig. Allâh fortæller os, at Iblîs sagde:

قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِنْ نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِنْ طِينٍ

"Han sagde: 'Jeg er bedre end ham. Du (Allâh) skabte mig af ild, og Du skabte ham af ler!'"²

¹ Sûrah al-Hijr, 15:26-27.

² Sûrah Sâd, 38:76.

Spådomme

ʿÂ'ishah har fortalt, at profeten (saws) sagde, "Englene blev skabt af lys, og djinnerne blev skabt af en røgløs ild."¹

Allâh sagde også,

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ

"Og da Vi fortalte englene, at de skulle prostre sig overfor Âdam, kastede de sig alle ned undtagen Iblîs. Han var en af djinnerne."²

Derfor er det forkert at se ham som en falden engel eller lignende.

Djinn kan opdeles i tre hovedkategorier, ud fra hvordan og hvor de lever. Profeten (saws) sagde: "Der er tre typer af djinn: En type flyver altid i luften, en anden type, der eksisterer som slanger og hunde og en jordbunden type, som bor et sted eller vandrer omkring."³

Djinn kan blive opdelt i yderligere to kategorier ud fra deres tro: Muslimer (troende) og *Kuffâr* (ikke-troende). Allâh henviser til de troende *djinn* i Sûrah al-Djinn som følgende:

قُلْ أَوْحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ سَمِعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ
فَأَمَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا وَأَنَّهُ تَعَالَى جَدُّ رَبِّنَا مَا اتَّخَذَ صَاحِبَةً وَلَا وَلَدًا
وَأَنَّهُ كَانَ يَقُولُ سَفِيهًا عَلَى اللَّهِ شَطَطًا

"Sig: det er blevet åbenbaret mig, at en skare af *djinner* lyttede og sagde: Sandelig, vi har hørt en forunderlig Qur'ân. Den fører til retfærdighed, så vi tror på den, og vi sætter ikke nogen ved siden af vor Herre. (Sandheden er at) vor Herres Majestæt er ophøjet, Han har hverken taget Sig nogen hustru eller nogen søn. Hvad, tåberne blandt os plejede at sige om Allâh, er en forfærdelig løgn."⁴

¹ Samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 4, s. 1540, nr. 7134).

² Sûrah al-Kahf, 18:50.

³ Samlet af at-Tabarî og al-Hâkim.

⁴ Sûrah al-Djinn, 72:1-4.

وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَمِنَ الْقَاسِطِينَ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُولَئِكَ تَحَرَّوْا رَشَدًا
وَأَمَّا الْقَاسِطُونَ فَكَانُوا لِجَهَنَّمَ حَطَبًا

"Og nogle af os er muslimer (har underkastet os Gud), og nogle er uretfærdige. Og dén, som underkaster sig, har søgt den rigtige vej. Og hvad angår de uretfærdige, så vil de blive brændsel til Helvede."¹

De ikke-troende blandt *djinn* er kendt under forskellige navne både på arabisk og dansk: *Ifrît*, *Shaytân*, *Qarîn*, dæmoner, djævle, ånder, spøgelse osv. De prøver på at vildlede mennesket på forskellig vis. Enhver, der lytter til dem og arbejder for dem, bliver kaldt en menneske-*Shaytân* (djævel). Allâh siger:

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا شَيَاطِينَ الْإِنْسِ

"Og således har Vi gjort satanerne blandt mennesker og *djinnerne* til enhver profets fjende."²

Ethvert menneske har en individuel *djinn*, som gør ham følgeskab og bliver kaldt en *Qarîn* (dvs. en ledsager). Den er en del af menneskets prøvelser i dette liv. *Djinn* opildner hans lavere lyster og prøver konstant på at lede ham bort fra retskaffenhed. Profeten (saws) henviste til dette forhold: "Enhver af jer er blevet tildelt en ledsager fra *djinn*." *Sahâbah* spurgte, "Selv dig Oh Budbringer fra Allâh? Og profeten (saws) svarede, "Selv mig, men Allâh har hjulpet mig med ham, og han har underkastet sig. Nu fortæller han mig, at jeg kun skal gøre godt."³

Profeten Sulaymân (Salomon) blev givet mirakuløs kontrol over *djinn* som et tegn på hans profetskab. Allâh siger:

وَحُشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ

"Og Sulaymâns hærskarer af *djinner* og mennesker og fugle blev forsamlet for ham, og de (stod opstillede) i rækker."⁴

¹ Sûrah al-Djinn, 72:14-5.

² Sûrah al-An'âm, 6:112.

³ Indsamlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind.4, s. 1472, nr. 6757).

⁴ Sûrah an-Naml, 27:17

Spådomme

Men denne magt er ikke blevet givet til andre. Det er ikke tilladt for andre bare dét at forsøge at kontrollere *djinn*, og ingen er faktisk i stand til at gøre det. Profeten (saws) sagde, "Sandelig en **'Ifrît**¹ blandt *djinn* spyttede på mig sidste nat i forsøg på at afbryde min *Salâh*. Men *Allâh* lod mig vinde over ham, og jeg ville binde ham til en af søjlerne i *Masjid*, så alle kunne se ham om morgenen. Derefter huskede jeg min bror *Sulaymân*'s bøn: **'Oh min Herre, tilgiv mig og velsign mig med et kongedømme, som ikke er tilgængeligt for andre efter mig.'**²³

Mennesket kan ikke have kontrol over *djinn*, da dette var et specielt mirakel kun givet til profeten *Sulaymân*. Udover specielle omstændigheder som besættelse og ulykker, så udøves kontakten med *djinn* oftest ved hjælp af ugudelige og vanhelligende handlinger, hvilket både er forbudt og fordømt i *Islâm*.⁴

Den onde *djinn*, der påkaldes, kan hjælpe sin partner (dvs. mennesket) med at synde og benægte Gud. Deres mål er at lokke så mange som muligt til den alvorligste synd, nemlig tilbedelse af andre i stedet for eller samtidig med Gud.

Når først kontakten og kontrakten med *djinn* er etableret af spåmænd og spåkoner, kan *djinn* informere dem om bestemte hændelser og begivenheder i fremtiden. Profeten (saws) beskrev, hvordan *djinn* er i stand til at indsamle information om fremtiden. Han berettede, hvordan de kunne rejse til de laveste lag af himlene og lytte med til nogle af de informationer omkring fremtiden, som englens ville udveksle mellem hinanden. Derefter ville de vende tilbage til jorden og give informationen videre til deres menneskelige kontakter.⁵

I tiden op til Muhammads (saws) profetskab fandt dette meget sted, og spåmænd samt spåkoner syntes at være meget præcise i de spådomme,

---

¹ En stærk og mægtig, ond *djinn*. Se E.W. Lane, *Arabic-English Lexicon*, bind 2, s. 2089 (Cambridge, England: Islamic Texts Society, 1984).

² *Sûrah Sâd*, 38:35.

³ Samlet af al-Bukhârî (*Sahih Al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind. 1, s. 268 nr. 75) og Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind.1, s. 273, nr. 1104).

⁴ Abu Amînah Bilal Philips, *Ibn Taymîyah's Essay on the Djinn*, s. 21 (Riyadh: Tawhîd Publications, 1989).

⁵ Samlet af Al-Bukhârî og Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind.4, s. 1210, nr. 5538).

som de gav. De var i stand til at opnå stillinger i de kongelige hoffte og nød meget popularitet og var ydermere tilbød i nogle egne af verden.

Situationen ændrede sig efter, at profeten Muhammed (saws) begyndte sin mission. Allâh fik englene til at vogte de lavere lag af himlene grundigt, og de fleste *djinn* blev jaget væk af meteoror og stjernesked. Allâh beskriver dette fænomen i følgende udtalelse i Al-Qur'ân sagt af én af *djinn*,

وَأَنَا لَمَسْنَا السَّمَاءَ فَوَجَدْنَاهَا مُلْتَأَةً حَرَسًا شَدِيدًا وَشُهَابًا
وَأَنَا كُنَّا نَقْعُدُ مِنْهَا مَقَاعِدَ لِلسَّمْعِ فَمَنْ يَسْتَمِعِ لَهَا يَكْفُرْ لَهُ شُهَابًا رَصَدًا

"Og vi (*djinnerne*) søgte i himlene, men fandt dem fyldte med stærke vogtere og meteoror. Vi plejede at sidde på høje steder for at kunne lytte, men hvem som end lytter nu, finder en flamme, der venter på ham."¹

Allâh sagde Selv:

وَحَفِظْنَاهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيمٍ
إِلَّا مَنْ اسْتَرَقَ السَّمْعَ فَاتَّبَعَهُ شُهَابٌ مُبِينٌ

"Og Vi har beskyttet det (himlene) fra enhver forbandet djævel, undtagen den, som er i stand til at graspe lidt at høre, og han forfølges af en klar, brændende flamme."²

Ibn `Abbâs sagde: "Da profeten (saws) og en gruppe af hans ledsagere var på vej til Ukâdh-markedet, var djævlene spærret fra at lytte til informationer fra himlene. Meteoror var blevet sendt efter dem, så de besluttede at vende tilbage til deres folk. Da deres folk spurgte, hvad der var sket, fortalte de dem det. Nogle foreslog, at der måtte være sket et eller andet. Derefter spredte de sig over hele verden for at søge grunden til det. Nogle af dem kom forbi profeten og hans ledsagere, mens de var i færd med at udføre *Salâh*, og de hørte al-Qur'ân. De sagde til sig selv, at dette måtte være grunden til, at de var forhindret i at lytte. Da de vendte tilbage til deres folk, sagde de til dem, 'Vi har sandelig hørt en storslået Qur'ân.

¹ Sûrah al-Djinn, 72:8-9.

² Sûrah al-Hidjr, 15:17-18.

Spådomme

Den leder til retskaffenhed, derfor tror vi på den. Og vi vil aldrig tage partnere ved siden af vores Herre¹.”²

Derfor kunne *djinn* ikke længere indsamle informationer om fremtiden så let, som de kunne før profetens (saws) mission. På grund af dette blander de nu deres oplysninger med en masse løgne. Profeten (saws) sagde: ”*De (djinn) ville videregive informationen i nedadgående retning, indtil den nåede en troldmands eller spåmagers læber. Nogle gange ville en meteor indhente dem, før de kunne nå at videregive den. Hvis de videregav den, før de blev ramt, ville de supplere den med hundrede løgne.*”³

ʿĀʾishah sagde, at da hun spurgte Allāhs budbringer omkring spåmager svarede han, at de var ingenting. Derefter nævnte hun, at spåmændene/-konerne nogle gange fortalte dem ting, som var korrekte. Profeten (saws) sagde, ”*Det er intet andet end en smule sandhed, som djinn stjæler og kagler ind i øret på sin ven; men han blander det sammen med hundrede løgne.*”⁴

Engang da ʿUmar ibn al-Khattāb sad ned, gik en smuk mand⁵ forbi ham. ʿUmar sagde ”Hvis ikke jeg tager fejl, så følger denne person stadig sin religion fra den præ-islâmiske tid, eller også var han én af deres spåmænd.” Han beordrede, at manden skulle blive bragt over til ham og blive udspurgt omkring, hvad han mistænkte. Manden svarede, ”Jeg har aldrig set sådan en dag, hvor en muslim skal stå overfor sådanne beskyldninger.” ʿUmar sagde, ”Sandelig, jeg er opsat på, at du skal informere mig.” Manden svarede så, ”Jeg var deres spåmand i Tiden af Ignorance⁶.” Da han hørte det, spurgte ʿUmar, ”Fortæl mig om den mærkeligste ting som din kvindelige *djinn* fortalte dig.” Manden svarede så, ”Da jeg en dag var på markedet, kom hun meget bekymret over til mig og sagde, ”Har du ikke set, hvor fortvivlede *djinn* er efter, at de er faldet i

---

¹ Sûrah al-Djinn, 72:1-2.

² Indsamlet af al-Bukhâri (*Sahih al-Bukhari* (arabisk – engelsk), bind 6, s. 415-6, nr. 443) Muslim, (*Sahih Muslim* (engelsk overs.), bind 1, s. 243-44, nr. 908), at-Tirmidhî and Ahmad.

³ Indsamlet af Al-Bukhâri (*Sahih al-Bukhari* (arabisk – engelsk), bind 8, s. 150 nr. 232) og at-Tirmidhî.

⁴ Indsamlet af al-Bukhâri (*Sahih al-Bukhari* (arabisk – engelsk), bind 7, s. 439, nr. 657) Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk overs.), bind 4, s. 1209, nr. 5535).

⁵ Hans navn var Sawâd ibn Qârib.

⁶ Kaldet *Jâhiliyah*. I denne forbindelse henviser begrebet til den præ-islamiske tid, hvor ignorancen var fremherskende [Oversætterens kommentar].

unåde? Og deres efterfølgelse af hun-kameler og deres ryttere.”¹ `Umar indskød, ”Det er sandt.”²

Djinn er også i stand til at informere deres menneskelige kontakter om den relative, forestående fremtid. Når, for eksempel en person besøger en spåmager, så vil vedkommendes *djinn* få informationer fra personens *Qarîn*³. På den måde vil spåmageren få at vide, hvilke planer personen havde før sin kommen. Så spåmagerne er i stand til at fortælle personen, om vedkommende ville gøre dette eller hint, og om vedkommende var på vej hér eller dér. Med denne metode er den rigtige spåmager også i stand til at erfare en total fremmeds fortid i livagtige detaljer. De er i stand til at fortælle en komplet fremmed om hans eller hendes forældres navne, fødested, barndomsoplevelser etc.

Evnen til livagtigt at beskrive fortiden er en af de rigtige spåmageres karakteristika (dvs. de spåmagere, som har taget kontakt til *djinn*). Dette er, fordi *djinn* er i stand til at rejse lange afstande på mindre end et øjeblik; de er også i stand til at indsamle store mængder af information om gemte ting, forsvundne sager og uobserverede hændelser. Bevis på denne egenskab kan findes i al-Qur’ân; nærmere specificeret i historien om profeten Sulaymân og Bilqîs, dronningen af Sheba. Da dronning Bilqîs skulle mødes med ham, bad han *djinnerne* om at bringe hendes trone fra hendes land. **”En ’Ifrît blandt *djinn* sagde, Jeg vil bringe den til dig, før du kan nå at rejse dig fra dit sted. Sandelig, jeg er stærk og troværdig til denne opgave.”**⁴

Den islâmiske kendelse angående spådomme

Som følge af den vanhelligelse og kætteri, der er involveret i spådomme, har Islâm taget en meget stærk stilling imod det. Islâm modsætter sig enhver form for association med de, der praktiserer spådomme og har kun med sådanne mennesker at gøre i de tilfælde, hvor de rådgives til at give afkald på denne forbudte skik.

¹ Efter at *djinn* blev forhindret i at lytte i smug hos englenerne, var de nødt til at følge araberne for at finde ud af, hvorfor de var forhindret.

² Indsamlet af al-Bukhâri (*Sahih al-Bukhari* (arabisk – engelsk), bind 5, s. 131-132, nr. 206).

³ Den *djinn*, som er tilknyttet ethvert menneske.

⁴ Sûrah an-Naml, 27:39-40.

Spådomme

At besøge spåmagere

Profeten (saws) gav os nogle regler og principper, som klart forbyder enhver form for besøg af spåmagere. Safiyyah fortalte fra Hafsa (profetens kone), at profeten (saws) sagde, "*Salâh (bønnen) af dén, som besøger en spåmand og spørger ham om noget som helst, vil ikke blive accepteret i 40 dage og nætter.*"¹

Straffen, som er nævnt i denne *hadîth*, er blot for at mødes med en spåmand og spørge ham ud af nysgerrighed. Dette forbud er understøttet af Mu`âwiyah Ibn al-Hakam as-Salamî's *hadîth*, hvori han sagde, "*Oh budbringer af Allâh, sandelig der er nogle folk blandt os, der besøger orakler.*" Profeten (saws) svarede, "*Lad være med at gå til dem.*"²

Sådan en alvorlig straf er fastsat blot for at besøge, fordi dette plejer typisk at være det første skridt til at tro på spådommene. Hvis man gik derhen, var tvivlsom omkring spådommens autencitet, og nogle af spåmagernes forudsigelser gik i opfyldelse, så ville man let kunne blive en sand tilhænger af spåmageren og en lidenskabelig troende af spådomme. Personen, som går til en spåmager, skal stadig udføre sine obligatoriske *Salâh* i den ovennævnte 40 dages periode, selvom der ingen belønning fås for bønnen. Hvis personen forlader sin *Salâh* totalt, har vedkommende begået en anden stor synd oveni. Dette er det samme som den islâmiske kendelse, når det gælder *Salâh* på eller i stjålen ejendom ifølge majoriteten af jurister. Under normale omstændigheder vil udførelsen af den obligatoriske *Salâh* resultere i to ting:

1. Det fjerner forpligtelsen af denne *Salâh* fra individet, da den nu er blevet udført.
2. Det tjener ham en belønning.

Dog hvis *Salâh* er foretaget på eller i stjålen ejendom, fjerner det forpligtelsen af *Salâh*, men det bliver uden belønning.³ Som en konsekvens heraf forbød profeten (saws) at bede den samme obligatoriske bøn to gange. Og ligeledes gør sig gældende med de *Salâh*, der udføres af én, der har besøgt en spåmager. Han får ingen belønning for at udføre dem, men de er stadigvæk obligatorisk at udføre, og hvis han undlader at bede dem, så begår han en stor synd.

---

¹ Samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 4, s. 1211, nr. 5540).

² Samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind. 4, s. 1209, nr. 5532)

³ Citeret fra an-Nawawî i *Taysîr al-'Azîz al-Hamîd*, s.407.

At tro på spåmagere

Den islâmiske kendelse på enhver, der besøger en spåmager samtidig med, at vedkommende er overbevist om, at spåmageren besidder viden om det useete og fremtiden, er *Kufr* (vantrø). Både Abu Hurayrah og al-Hasan fortalte, at profeten (saws) sagde, "Enhver, der går til en spåmand og tror på, hvad han siger, har ikke troet på dét, som blev åbenbaret til Muhammad."¹ Sådan en tro tilskrives skabelsen Allâhs viden om det useete og viden om fremtiden. Som en konsekvens heraf negeres *Tawhîd al-Asmâ' was-Sifât*, og denne tro repræsenterer en form for *Shirk* i denne kategori af *Tawhîd*.

Kendelsen af *Kufr* inkluderer, via analogi (*Qiyâs*):

- de, som læser bøger og artikler skrevet af spåmagere,
- lytter til dem på radioen
- eller ser dem på fjernsynet, som er det mest brugte middel i det 20. århundrede, som spåmagere bruger til at sprede deres forudsigelser.

Allâh siger klart i al-Qur'ân, at ingen kender til det useete undtagen Ham. Ikke engang profeten Muhammad (saws). Allâh siger:

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ

"Og med Ham er nøglerne til det useete, og ingen kender det undtagen Ham alene."²

Derefter fortalte Han profeten Muhammad (saws),

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ
لَأَسْتَكْثِرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ

"Sig! Jeg har ingen magt til at bringe godt til mig selv eller afværge ondt, men det er kun som Allâh vil. Hvis jeg kendte det useete ville jeg have mangedoblet det gode, og intet ondt ville have ramt mig."³

¹ Samlet af Ahmad, Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1095, nr. 3895) og al-Bayhaqî.

² Sûrah al-An'âm, 6:59.

³ Sûrah al-A'râf, 7:188.

Spådomme

Og Han sagde også:

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ

"Sig! Ingen i himlene eller jorden kender det useete undtagen Allâh."¹

Derfor er alle de adskillige metoder, der benyttes rundt omkring i verdenen af orakler, spåmagere og deres lige, forbudt for muslimer. Håndlæsning, I-Ching, spådomskager, te-blade såvel som stjernetegn og computerprogrammer om biorytmer, hævder alle, at de kan informere de, der tror på dem, om deres fremtid. Men Allâh har skrevet betingelsesløst, at Han alene kender fremtiden:

إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنزِلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ
غَدًا وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

"Sandelig, viden om det ukendte er hos Allâh alene. Det er Ham, Som sender regnen ned og kender indholdet af skødene. Ingen ved, hvad han vil tjene i morgen, ej heller i hvilket land han vil dø, men Allâh er Den Alvidende og Alt-Opmærksomme."²

Derfor må muslimer være meget påpasselige, når de har at gøre med bøger, blade, aviser såvel som individer, der på den ene eller anden måde påstår at have viden om fremtiden eller det useete. Eksempelvis når en muslimsk meteorolog forudser regn, sne, eller andre klimatiske forandringer om morgendagen burde han tilføje udtrykket, "*Inshâ'Allâh* (hvis Allâh ønsker det)". Ligeledes når en muslimsk læge informerer sin patient om, at hun skal levere et barn om ni måneder eller en bestemt dato, burde hun være opmærksom og bruge udtrykket "*Inshâ'Allâh*", da sådanne overvejelser kun er vurderinger baseret på statistisk information.

---

¹ Sûrah an-Nahl, 27:65.

² Sûrah al-Luqmân, 31:34.

6 Astrologi

De tidlige, muslimske retslærde samlede stjerne- og planetberegninger under ét begreb ved navn *Tanjîm*. Dette blev opdelt i tre hovedkategorier med dét formål at analysere og klassificere dem i henhold til Islâmisk Lov.

1. Den første kategori repræsenterer troen på, at jordens væsener er påvirkede af himmellegemerne, og at hændelser i fremtiden kan forudsiges ved at observere disse.¹ Denne overbevisning, der blev kendt som astrologi, stammer fra, så vidt man kan fastslå, Mesopotamien i det 3. århundrede B.C. og udviklede sig fuldt ud indenfor den græske civilisation. En ældre mesopotamisk version nåede også Indien og Kina i det 6. århundrede B.C., selvom kun ideen om forudsigelsen af fremtiden via stjernerne blev adopteret i Kina. I Mesopotamien var astrologi en royal institution, hvori varsler om kongens velfærd og rige blev udledt ud fra tegn på himlen. Den underliggende tro i Mesopotamien var, at himmellegemerne var magtfulde guder. Da disse astro-guder blev introduceret i Grækenland i det 4. århundrede B.C., blev det til en kilde for græsk, planetarisk kendskab. Og hér blev astrologi tilgængelig for de udenfor den royale retssal, som havde råd til det, som en "videnskab", der kortlagde fremtiden.²

For mere end 2000 år siden havde astrologi en dominerende indflydelse på religion, filosofi og den daværende videnskab, og senere blev også det kristne Europa påvirket. Både Dante og sankt Thomas Aquinas fra det 13. århundrede accepterede astrologi som det forårsagende element bag hændelser og begivenheder i deres respektive filosofier. Denne tro blev også opretholdt hos sabianerne, til hvem profeten Ibrâhîm (Abraham) blev sendt. Sabianerne guddommeliggjorde solen, månen samt stjernene og prostrerede for

---

¹ *Taysîr al- 'Azîz al-Hamîd*, s. 441.

² William D. Halsey (ed.). *Colliers Encyclopedia*. (USA: Crowell – Collier Educational Corporation, 1970)

dem i en tilstand af tilbedelse. De byggede også specielle templer, hvori der blev placeret statuer og afbildninger, der repræsenterede himmellegemerne. De forestillede sig, at sjælene af himmellegemerne descenderede ned i statuerne og kommunikerede med mennesker for, at disses behov kunne opfyldes.¹ Denne form for astrologi anses for at være *Kufr* (vantrø), fordi den forbryder sig mod *Tawhîd al-Asmâ' was-Sifât* (enheden af Allâhs Navne og Egenskaber). Denne form for tankegang tilskriver planeter, stjerner og galakser nogle af Guds Unikke Egenskaber, den mest fremtrædende værende *Qadar* (skæbne). De, som praktiserer astrologi, er i en tilstand af *Kufr*, fordi de påstår at have viden om fremtiden, som jo kun kendes af Allâh. Ved at hævde at de besidder nogle af Allâhs guddommelige egenskaber, giver de mennesker et misledende billede. Og de tror nu, at de kan undgå dén skade, som Allâh har bestemt for dem, og opnå dét gode, som Allâh har bestemt for andre. Astrologi klassificeres også som *harâm* (forbudt) på grundlag af bl.a. følgende *hadîth* fra Ibn `Abbâs, der fortæller, at profeten (saws) sagde: "*Dén, som tilegner sig viden af en hvilken som helst gren af astrologi, har erhvervet sig viden om en gren fra magi. Jo mere han øger sin viden indenfor dette, desto mere øges han i synd*"²

- 2 Den anden kategori omhandler de, som påstår, at Allâh har bestemt, at bevægelserne og konstellationerne af himmellegemer er en indikation eller et tegn på jordlige begivenheder.³ Dette var den typiske tankegang hos muslimske astrologer, der tillærte sig og udøvede den babylonske astrologi. Astrologi blev introduceret i de kongelige hofte af de senere umayyade-khaliffer, såvel som af de tidlige abbasider. Hver khalif plejede at have en astrolog ved sin side, der kunne rådgive ham fra dag til dag i alle mulige anliggender og advare ham mod kommende farer. Fordi astrologi i dens grundform var kendt som *Kufr* af muslimerne, blev der udarbejdet et kompromis af de muslimer, der ønskede at praktisere denne. Dette blev gjort for at få det til at fremstå som mere acceptabelt islâmisk set. Derfor blev astrologiske forudsigelser og spådomme tilskrevet Allâhs Vilje. Dog er denne form stadigvæk *harâm* (forbudt), og dens udøver bør anses for at være en *kâfir*

¹ *Taysîr al-`Azîz al-Hamîd*, s. 441.

² Samlet af Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1095, nr. 3896) og Ibn Mâjah.

³ *Taysîr al-`Azîz al-Hamîd*, s. 442.

Astrologi

(vantro), idet der ingen egentlig forskel er mellem denne modificerede form og den oprindelige. Allâhs Magt tilskrives himmellegemerne, og de, som forsøger at fortolke disses konstellationer, påstår at have viden om fremtiden, der kun kendes af Allâh . Dog er der nogle senere såkaldte muslimske retslærde, der er blevet efterladende mht. implementeringen af den guddommelige Lov og har tilladt denne form for astrologi som følge af dens vidt accepterede tankegang blandt mange muslimer.

3. Den tredje og sidste kategori er brugen af stjernekonstellationerne af søfarere eller ørkenrejsende for retningsbestemmelse. Denne kategori indbefatter også landmænd, der forsøger at bestemme sæsoners indtræden, så de kan plante nye frø etc.¹ Denne brug repræsenterer det eneste aspekt af astrologi, der er *halâl* for muslimerne i henhold til Qur'ân og *Sunnah*. Grundlaget for dette kan findes i følgende vers fra Al-Qur'ân:

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ

"Og Han er Dén, som har gjort stjernene som en vejviser for jer i mørket af landet og havet."²

Al-Bukhâri fortæller os om følgende beretning fra Qatâdah³:
"Sandelig Allâh skabte stjernene til retningsbestemmelse og for at stene djævelene. Så dén, som søger noget udover dette fra stjernerne, har spekuleret fejlagtigt. Han har ikke fået sin lod, mistet sin del af det gode liv og har bebyrdet sig med dét, hvorom han ingen viden har. Sandelig de folk, som gør dette, er ignorante omkring Allâhs påbud. De har opfundet guddommelighed i stjerner og påstår, at den person, som gifter sig under dén og dén stjerne, vil opleve dét og dét. Og den person, som rejser under dén og dén stjerne, vil finde dét og dét. Ved mit liv, under hver en stjerne fødes et rødt, sort, stort og lille, grimt og smukt dyr. Men hverken stjernerne, dyrene eller fuglene kender til det useete. Hvis der var nogen, som Allâh ville have lært det til, ville det være Âdam. Han skabte ham med Sine Egne Hænder, fik englene til at prostere foran ham og lærte ham nævnene på alt."

---

¹ *Taysîr al- 'Azîz al-Hamîd*, s. 447-448.

² Sûrah al-An'âm, 6:97.

³ En ledende retslærd blandt de, der studerede under profetens *Sahâbah*.

De begrænsninger, som Qatâdah opstillede for brugen af stjerner, var bygget på førnævnte vers 97 fra Sûrah al-An`âm samt følgende *âyah* (vers):

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ

”Sandelig, Vi har pyntet de jordlige himle med lamper og brugt dem til stening af djævlene.”¹

Profeten (saws) forklarede, at *Djinn* nogle gange ville rejse op til den nederste himmel og lytte til englene, når de blandt hinanden snakkede om de forskellige hændelser, der ville finde sted på jorden. *Djinn* ville senere vende tilbage til jorden og informere de, som havde med fremtidsforudsigelser og spåmageri at gøre. Profeten (saws) forklarede videre, at Allâh benytter stjerneskud (meteoritter) til at få *Djinn* til at forsvinde og til at forhindre dem i deres sniglytteri undtagen i et par enkeltstående tilfælde. Derfor sagde profeten (saws), at spåmageres forudsigelser var en blanding af et par få sandheder med hundreder af løgne.² Muslimer er derfor forpligtede til at afholde sig fra at benytte stjerner til formål andre end dem, som er blevet defineret af Allâh.

”Muslimske” astrologers argumenter

Muslimer, der praktiserer astrologi, har forsøgt at anvende nogle vers fra al-Qur`ân til at støtte og retfærdiggøre deres handlinger. F.eks. er Sûrah al-Burûj fejlagtigt blevet oversat til ”Kapitlet om stjerne-tegnene”³ i nogle nyere oversættelser. Og dets første vers som en guddommelig ed ”Ved stjerne-tegnene”. Dette er naturligvis en forkert og vildledende oversættelse af ordet ”*Burûj*”. Ordets egentlige betydning er ”stjernekonfigurationer” og ikke ”stjerne-tegn”. Stjerne-tegn er intet andet end dyreaftbildninger overflyttet til eksisterende stjernekonstellationer. Dette blev gjort af babylonere og grækere fra gammel tid. Derfor kan dette vers på ingen måde benyttes til at støtte den hedenske stjerne-tilbedelse. De billedlige repræsentationer har intet forhold til stjernekonstellationerne. Og derudover vil bevægelserne af stjernene gennem universet ændre stjernekonfigurationerne radikalt, som tiden går. I de tidligere dage blev

¹ Sûrah al-Mulk, 67:5.

² Samlet af al-Bukhârî (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 7, s. 439, nr. 657) og Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 4, s. 1209, nr. 5535).

³ A.Yusuf Ali, *The Holy Qur`an* (oversættelse). (Beirut: Dâr al-Qur`ân al-Kareem), s. 1714.

Astrologi

følgende vers fra Sûrah an-Nahl brugt til at retfærdiggøre brugen af astrologi i khaliffernes retssale:

وَعَلَامَاتٍ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ

”Og tegn og med stjernene er de retledede.”¹

”Muslimske” astrologer påstod, at dette vers betød, at stjerner er tegn, der afslører fremtiden og det usete, og at ved denne viden kunne folk blive vejledt omkring deres fremtid.² Men Ibn `Abbâs, som selveste profeten (saws) kaldte *Turjumân al-Qur`ân* (oversætteren af al-Qur`âns betydninger) sagde, at ”tegn” nævnt i dette vers betyder vejtegn eller landmærke i dagslysets timer. De var ikke en reference til stjerner overhovedet. Og han fortsatte med at sige, at ”med stjernene er de retledede” betyder, at de vejledes af dem (stjernene) om natten på deres rejser til land og til vands.”³ Sagt med andre ord, så er betydningen af dette vers den samme som betydningen af vers 98 fra Sûrah al-An`âm.

Uanset hvilke argumenter, der fremføres fra de muslimske astrologers side, så er brug af disse eller andre vers fra al-Qur`ân til at støtte denne astrologiske pseudo-videnskab total ugyldig. Det modsiger adskillige andre vers fra al-Qur`ân, der fastholder, at kun Allâh alene kender fremtiden, og det modstrider også mange *ahadîth*, der er klart imod at lære og tro på astrologi og relaterede pseudo-videnskaber.

F.eks. berettede Ibn `Abbâs, at profeten (saws) sagde: ”Dén, som lærer en gren af stjernevidenskab, har lært en gren af magi”⁴. Abu Mahjam berettede også, at profeten (saws) sagde: ”Dét, som jeg frygter mest for min nation efter min tid er deres ledes uretfærdighed, troen på stjerner og benægtelse af den guddommelige skæbne”⁵.

Derfor er der i Islâm intet grundlag for troen på eller udøvelsen af astrologi. De, som forsøger at ændre og forvrænge de religiøse teksters

---

¹ Sûrah an-Nahl, 16:16.

² *Taysîr al-`Azîz al-Hamîd*, s. 444.

³ Samlet af Ibn Jarîr at-Tabarî i sin *Tafsîr, Jâmi` al-Bayân `an Ta`wîl al-Qur`ân* (Ægypten: al-Halabî Publishing, 1968), bind 14, s. 91.

⁴ Samlet af Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1095, nr. 3896) og Ibn Mâjah.

⁵ Samlet af Ibn Asâkir og autenticeret af as-Suyûti (citeret i *Taysîr al-`Azîz al-Hamîd*, s. 445).

ordlyd for at få tilfredsstillet deres egne lyster, gør faktisk nøjagtig dét, som jøderne foretog sig. De tog vers fra Toraen ud fra en sammenhæng og ændrede velvidende ordenes meninger.¹

Den islâmiske kendelse angående horoskoper

Ikke kun er udøvelsen af astrologi *harâm* som tidligere nævnt, men også dét at besøge en astrolog og lytte til vedkommendes forudsigelser, købe bøger om astrologi eller at læse ens horoskop er forbudt! Eftersom at astrologi primært bruges til at forudsige fremtiden, så anses udøverne for at være spåmagere. Dén, som søger sit horoskop kommer derfor under følgende kendelse i profetens (saws) udtalelse: "Salâh af den person, der går til en spåmager og spørger ham om noget, vil ikke blive accepteret i 40 dage og nætter"².

Som nævnt i det tidligere kapitel indtræder straffen i denne *hadîth* for dén, som blot nærmer sig en astrolog og spørger vedkommende, selvom man betvivlede sandhedsværdien af hans udtalelser. Hvis man er i tvivl om sandheden eller falskheden af astrologiske informationer, så er man i tvivl om, hvorvidt andre kender det useete og fremtiden udover Allâh. Dette er en form for *Shirk*, fordi Allâh siger:

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ

"Og hos Ham er nøglerne til det ukendte, og ingen kender det undtagen Ham."³

قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ

"Sig: Ingen i himlene eller verden kender det ukendte undtagen Allâh."⁴

Hvis man så endda tror på horoskopers forudsigelser, uanset om de skulle være ytret af en astrolog eller skrevet i astrologiens bøger, falder man direkte i *Kufr* (vantro) som erklæret af profeten (saws): "Dén, som går til et

¹ Se Sûrah an-Nisâ, 4:47 og al-Mâ'idah, 5:13 og 41.

² Berettet af Hafsah og samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 4, s. 1211, nr. 5540).

³ Sûrah al-An'âm, 6:59.

⁴ Sûrah an-Naml, 27:65.

Astrologi

orakel eller en spåmand og tror på, hvad han siger, har ikke troet på dét, som blev åbenbaret til Muhammad.”¹

Ligesom den foregående *hadîth*, refererer denne *hadîth* bogstaveligt talt til spåmanden, men astrologen er lige så meget inkluderet. Begge påstår at have viden om fremtiden. Astrologens påstand er lige så modstillet overfor *Tawhîd* som påstanden fra den almindelige spåmand. Astrologen hævder, at menneskers personlighed er bestemt af stjernerne, og at deres fremtidige handlinger og begivenheder står skrevet i stjernerne. Den almindelige spåmand påstår, at formationen af teblade i bunden af koppen eller stregerne i håndfladen giver den samme information. I begge tilfælde hævdes at viden om det useete opnås ved at ”læse” den fysiske formation af skabte objekter.

Troen på astrologi og horoskoper er i klar modstrid med Islâms tekster, doktriner og ånd. Det er sandelig den tomme og hungrende sjæl, der ikke endnu har smagt rigtig *Eemân* (tro), som søger disse veje. I bund og grund repræsenterer disse veje et forgæves forsøg på at undslippe *al-Qadar* (skæbnen). De ignorante tror, at hvis de ved, hvad der er dem i vente næste dag, så kan de forberede sig i dag. På denne måde forestiller de sig, at de kan undgå det dårlige og sikre sig det gode af dette liv. Dog var Allâhs budbringer påbudt af Allâh til at sige:

وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ لَأَسْتَكْثِرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ
إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

”Hvis jeg kendte det useete, ville jeg sandelig have søgt det gode. Men jeg er kun en advarer og en overbringer af gode tidender til det muslimske folk.”²

Troende muslimer er derfor forpligtede til at holde sig langt væk fra disse områder. Dvs. at ringe, kæder etc., hvorpå stjernetegnene er indgraverede eller markerede ikke bør bæres, selvom man ikke tror på det. De er en del af et fabrikeret system, som fremmer *Kufr* og skal derfor gøres op med totalt. Ingen troende bør spørge en anden person, hvad hans eller hendes stjernetegn er eller forsøge at gætte vedkommendes stjernetegn. Ej heller

¹ Berettet af Abu Hurayrah og samlet af Ahmad og Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1095, nr. 3895).

² Sûrah al-A’râf, 7:188

bør han eller hun læse dagens horoskop i avisen eller høre på, at de bliver oplæst. Og enhver muslim, der tillader sig selv at blive styret af astrologiske forudsigelser, bør søge Allâhs tilgivelse og forny sin Islâm.

Magi

7 Magi

Magi kan defineres som en tilsyneladende kontrol over eller et fremsyn af naturkræfterne ved hjælp af rituel påkaldelse eller overnaturlige elementer. Desuden omfatter det også forestillingen om, at mennesker kan underlægge sig naturen ved hjælp af bestemte ritualer, formularer og handlinger.¹ Undersøgelse af naturfænomener, traditionelt kaldet "hvid" eller "naturlig" magi, udviklede sig i det vestlige samfund til dét, der nu kendes som moderne naturvidenskab. Markant forskellig fra denne var den såkaldte "sorte" magi eller trolddom, der var et forsøg på at fremkalde overnaturlige egenskaber til personlige eller dystre formål. Hekseri, spåmageri og åndemaneri er nogle af de hyppigst anvendte begreber, når der er tale om magi og udøverne af magi. Hekseri var defineret som trolddom udøvet af en kvinde, der var besat af en dæmon. Spåmageri refererede til dét at forsøge at opnå overnaturlig indblik i fremtiden, og åndemaneri samt kommunikation med de døde var én af metoderne ved spåmageri.

På arabisk gør betegnelsen "*Sihr*" dog ingen forskel mellem de forskellige undertyper af magi. Derved inkluderes hekseri, trolddom, åndemaneri og spåmageri. *Sihr* defineres på arabisk som alt dét, der forårsages af skjulte eller underfundige kræfter.² F.eks. er det berettet i en *hadîth*, at profeten (saws) har sagt: "*Sandelig, nogle former for tale er magi.*"³ En veltalende, karismatisk taler kan få ret til at virke uret og omvendt. Derfor refererede profeten (saws) til nogle aspekter af denne form for tale som værende magisk.

Dét måltid, som indtages før daggry, kaldes *Sahûr*⁴ (hvis rod er *Sihr*), fordi dets tid for indtagelse er i den sidste del af nattens mørke.¹

¹ *Reader's Digest Great Encyclopedic Dictionary*, (New York: Fund & Wagnalls Publishing Co., 10. udgave, 1975), s. 813.

² *Arabic-English Lexicon*, bind 1, s. 1316-1317.

³ Samlet af al-Bukhârî (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 7, s. 445, nr. 662), Muslim, Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1393, nr. 4989) og at-Tirmidhî.

⁴ Eller *Suhûr*. Se *Arabic-English Lexicon*, bind 1, s. 1317.

Magiens virkelighed

Det er blevet udbredt i denne tidsalder at benægte, at magi har nogen virkelighed overhovedet. Populære historier, der handler om magiens effekter, bortforklares som værende en konsekvens af psykologiske forstyrrelser som f.eks. hysteri etc. Og ofte påpeges det, at magi kun påvirker de, som tror på den.² Magiske egenskaber beskrives alle som fupnumre, der i bund og grund ikke er andet end en række illusioner og tricks.

På trods af at Islâm modbeviste, at lykkeamuletter havde nogen virkning på forhindring af uheld og fremelskelse af held, så bekræftede den, at nogle af magiens aspekter er sande. Det er korrekt, at meget af dén magi, som findes den i dag, ikke er andet end et resultat af forskellige tricks og numre. Ofte er forskellige apparater og tingester involverede, som alle har til formål at være med til at narre publikum. Men ligesom spåmageri, så findes der nogle mennesker rundt omkring i verden, som praktiserer ægte magi. Dette kan kun lade sig gøre som følge af deres kontakt med *Shayâtîn* (de onde *djinn*). Før vi ser på *djinn* og deres egenskaber, lad os da se på de vers og passager fra al-Qur'ân og *Sunnah*, der understøtter dén holdning, der siger, at Islâm genkender ægtheden af nogle manifestationer af magi. Denne form for tilgang til emnet er essentiel, idet det ultimative kriterium for sandhed og falskhed i Islâm hentes fra disse to guddommelige kilder åbenbaret til menneskeheden.

Allâh forklarer det grundlæggende islâmiske synspunkt på magi i de følgende *âyât*³:

وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ بَدَّ فَرِيقٌ
مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

"Og da en budbringer fra Allâh (Muhammad) kom til dem, bekræftende dem i dét, som de havde (dvs. profetierne om Muhammad i Toraen),

¹ *Taysîr al-'Azîz al-Hamîd*, s. 382.

² Fakhrud-Dîn ar-Râzî (en Ash'ari lærd, d. 1210 CE) foreslog denne ide i sin forklaring af vers 102 fra Sûrah al-Baqarah, og den kendte historiker Ibn Khaldûn byggede videre på denne ide.

³ Vers fra Al-Qur'ân (ental *âyah*).

Magi

kastede en gruppe af dem, som var blevet givet skriften (dvs. rabbinerne) Allâhs Bog bag deres rygge og foregav, at de ingen viden havde om det eller ham.”¹

Efter at have påpeget jødernes hykleri overfor de profeter, der var blevet sendt til dem, fortæller Allâh videre om den løgn, som de havde fabrikeret mod profeten Sulaymân (Salomon):

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَىٰ مُلْكِ سُلَيْمَانَ وَمَا كَفَرَ سُلَيْمَانُ
وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ السِّحْرَ وَمَا أُنزِلَ عَلَىٰ
الْمَلَائِكِينَ بِبَابِ هَارُوتَ وَمَارُوتَ وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّىٰ يَقُولَا
إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ
وَزَوْجِهِ وَمَا هُمْ بِضَارِينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ
مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلَّمُوا لِمَنْ اشْتَرَاهُ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ
مِنْ خَلَقٍ وَكَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ أَنفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ

”De følger, hvad *Shayâtîn* (djevle) fortalte dem om Sulaymâns rige, men det var ikke Sulaymân, der var vantro, men det var djævlene, der vantroede ved at lære menneskene magi og dét, som blev åbenbaret til englene i Babylon, Hârût og Mârût. Men de to lærte ingen om magi, indtil efter de havde sagt (og advaret dem) ’Sandelig vi er kun en prøvelse, så begå ikke *Kufr* (ved at lære fra os)’. Men menneskene lærte fra de to dét, som ville skabe splid mellem en mand og en kvinde. Men de kunne ikke skade nogen med det undtagen ved Allâhs tilladelse. Og (faktisk) lærte de dét, som ville skade deres egne sjæle og ikke gavne dem. Sandelig de vidste, at dén, som køber dette ikke vil få nogen del i det Hinsides. Ondskab var sandelig prisen for dét, som de solgte deres sjæle for, hvis bare de vidste.”²

¹ Sûrah al-Baqarah, 2:101.

² Sûrah al-Baqarah, 2:102.

Jøderne praktiserede en form for magi fra et mystisk system kaldet *Cabala*. De plejede at retfærdiggøre deres udøven ved at påstå, at de havde lært det fra selveste profeten Sulaymân. Allâh forklarer, at efter jøderne havde smidt de guddommelige skrifter bag deres rygge og forkastet den sidste profet, valgte de at følge de magiske formler, som de havde lært fra djævle. Djævlene havde allerede begået *Kufr* ved at lære andre om dette. Desuden lærte de også mennesker om astrologiens magi. Alt dette var kommet fra gammel tid af de to engle kaldet Hârût og Mârût, der blev sendt til folket fra Babylon for at prøve dem i deres tro. Før englenerne ville lære nogle som helst af magiens principper fra sig, plejede de at advare folket om ikke at begå *Kufr* ved at lære denne magi. Men menneskerne tog ingen notits af deres advarsler. Fra astrologi lærte de, hvordan de kunne skabe fjendskab mellem folk og ødelægge ægteskab i sådan en grad, at de troede, de kunne skade, hvem de end ville. Men Allâh er Den Eneste Ene, som virkelig bestemmer hvem, der vil blive påvirket og hvem, der ikke vil. Denne viden, som de tillærte sig, var til ingen gavn for dem, så derfor skadede de kun sig selv ved at lære den. Fordi *Kufr*-handlinger er essensen i udøvelsen af sand magi, skadede de kun sig selv ved at sikre sig en plads i Helvede.

Jøderne, som lærte denne sorte kunst vidste godt, at de var forbandede, fordi det var blevet forbudt for dem i deres egne skrifter. Følgende kan stadigvæk findes i Toraen:

v9 Når du kommer ind i det land, som Herren din Gud vil give dig, må du ikke lægge dig efter at gøre de afskyelige ting, som folkene dér gør.

v10 Hos dig må der ikke findes nogen, som lader sin søn eller datter gå gennem ilden, ingen, der driver spådomskunst eller trolddom, ingen, der tager varsler, ingen, der bruger magi,

v11 ingen, der udtaler besværgelser, spørger dødemanere eller sandsigere til råds eller søger orakel hos de døde.

v12 Herren afskyr enhver, som gør den slags, og på grund af den slags afskyeligheder vil Herren din Gud drive folkene bort foran dig.¹

Men de foregav, at de ikke have bemærket dette i deres skrifter og lod som om, de ikke fandtes. Der stod endvidere skrevet i Toraen, at dén, som tog del i den sorte kunst, ville forblive i Helvede til evig tid og være afskåret fra alle af Paradisets belønninger. Men jøderne fjernede alle disse vers fra Toraen og udøvede denne okkulte magi.

---

¹ Femte Mosebog, 18:9-12.

Magi

Allâh afslutter versene med, hvilken skam det er og bekræfter alvoren i deres situation. Hvis jøderne blot vidste, hvor alvorlig straffen i det næste liv er, ville de indse, hvor forfærdeligt det var for dem, at de solgte fremtiden af deres sjæle for et par små billige tricks i dette korte liv.

Disse vers gør det klart, at magi er *harâm* (forbudt) i sætningen: "**Dén, som køber dette, vil ikke have nogen del af Paradiset i det Hinsides**"¹. Evigt ophold i Helvede kan kun være en straf for en handling af ekstremt *harâm* karakter. Denne *âyah* viser også, at udøvere af magi, såvel som de, der lærer andre magi, er *kuffâr* (vantroende). Ordlyden "**Dén, som køber dette (dvs tilegner sig det)**" er generel i dets betydning. Det omfatter de, som bliver rige af at lære andre om det; dén, som betaler for at lære det; eller blot dén person, som har viden om det. Allâh refererede også til magi som værende *Kufr* (vantro) i sætningen: "**Sandelig vi er kun en prøvelse, så begå ikke Kufr (ved at lære fra os)**", og "**det var ikke Sulaymân, der var vantro, men det var djævlene, der begik Kufr ved at lære menneskene magi**"².

De ovenovernævnte vers beviser, at magi utvivlsomt er virkeligt. Der står skrevet i en *hadîth* fra *Sahîh al-Bukhârî* og andre *hadîth*-bøger, at profeten (saws) selv blev påvirket af magi. *Zayd ibn Arqam* berettede, at en jøde ved navn *Labîb ibn A'sam* nedkastede en forhekselse over profeten (saws), og da han begyndte at lide under den, kom *Jibrîl* til ham og åbenbarede **Mu`awwadhatân** (*Sûrah al-Falaq* og *an-Nâs*) og sagde derefter til ham: 'Det var sandelig en jøde, der nedkastede denne formular over dig, og den magiske amulet er i en bestemt brønd.' Profeten sendte `Alî ibn Abî Tâlib for at hente amuletten. Da han vendte tilbage med den, fortalte profeten (saws) ham, at han skulle åbne knuderne i amuletten, én efter én, og recitere et vers fra de to *Sûrah* for hver (knude). Da han havde gjort dette, rejste profeten (saws) sig op, som om han var blevet løsladt efter at have været bagbundet.³

Enhvert folk på jorden har beretninger fra mennesker, der har praktiseret en eller anden form for magi. Selvom nogle af disse kan være falske, er det meget usandsynligt, at hele menneskeheden havde besluttet sig for at fabrikere samme type af historier om magiske og overnaturlige begivenheder. Enhver, som seriøst betragter og tænker over den vidt udbredte forekomst af nedskrevne, overnaturlige fænomener, vil komme

---

¹ *Sûrah al-Baqarah*, 2:102.

² *Ibid.*

³ Samlet af `Abd ibn Humayd og al-Bayhaqî og meget af den kan også findes i *al-Bukhârî* (*Sahîh al-Bukhari* (engelsk-arabisk), bind 7, s. 443-444, nr. 660) og *Muslim* (*Sahîh Muslim* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1192-1193, nr. 5428).

til den konklusion, at der må være en fælles tråd af virkelighed i dem. "Hjemsøgte" huse, seancer, Ouija-bræt, voodoo, dæmon-besættelser, levitation m.fl. repræsenterer sig alle som en gåde overfor de, der ikke er bekendt med *djinn*-verdenen. Alle disse begivenheder har deres egne manifestationer i de forskellige dele af verdenen. Selv den muslimske del er plaget af dette, især blandt *shuyûkh*¹ af forskellige ekstreme *sufi*- (mystiske) ordener. Mange af dem synes at kunne levitere (lette og svæve opad), tilbagelægge enorme afstande på splitsekunder af et minut, få mad eller penge ud af intet etc. De ignorante følgere tror, at disse magiske egenskaber er guddommelige mirakler og er derfor villige til at give deres formuer og liv i deres *shuyûkhs* tjeneste. Men bag alle disse fænomener findes den skjulte og dystre *djinn*-verden.

Som nævnt i det foregående kapitel er *djinn* grundlæggende set usynlige for mennesker undtagen de, der antager skikkelsen af en slange eller hund.² Der er dog nogle, der er i stand til at antage en hvilken som helst skikkelse inklusive menneskets. F.eks. beretter Abu Hurayrah i en *hadîth*: "Allâhs budbringer gjorde mig ansvarlig for at beskytte Zakâh (almisse) fra Ramadân. Da jeg var i færd med at gøre dette, kom der nogen og begyndte at rode rundt omkring maden, så jeg greb fat i ham. Jeg sagde 'Ved Allâh, jeg vil tage dig til Allâhs budbringer!' Manden bønfuldt mig og sagde 'Sandelig jeg er fattig, og jeg har nogle, der er afhængige af mig. Jeg er i stor nød.' Så jeg lod ham gå. Den næste morgen sagde profeten (saws): 'Oh Abu Hurayrah, hvad foretog din tilfangetagne sig sidste nat?' Jeg sagde: 'Han klagede over at være i stor nød, og at han havde en familie, så jeg lod ham gå.' Profeten (saws) svarede: 'Sandelig han løj overfor dig, og han vil vende tilbage.' Eftersom at jeg nu vidste, at han ville vende tilbage, ventede jeg på ham. Da han vendte tilbage og begyndte at rode rundt omkring maden, greb jeg fat i ham og sagde: 'Jeg vil helt bestemt tage dig til Allâhs budbringer.' Han bad indtrængende: 'Lad mig gå! Sandelig jeg er fattig, og jeg har en familie. Jeg vil ikke vende tilbage.' Så jeg fik medlidenhed med ham og lod ham gå. Den næste morgen sagde profeten (saws): 'Oh Abu Hurayrah, hvad foretog din tilfangetagne sig sidste nat?' Jeg sagde: 'Han klagede over at være i stor nød, og at han havde en familie, så jeg lod ham gå.' Profeten (saws) svarede: 'Sandelig han løj overfor dig, og han vil vende tilbage.' Så jeg ventede på ham og fangede ham, da han begyndte at sprede maden rundt omkring. Jeg sagde: 'Ved Allâh, jeg vil tage dig til Allâhs budbringer. Dette er den tredje gang, og du lovede mig, at du ikke ville vende tilbage. Men du er kommet tilbage på trods af det!' Han sagde: 'Lad mig give dig nogle ord, hvormed Allâh vil belønne dig.' Jeg sagde: 'Hvad er det?' Han svarede: 'Når du end går i seng, recitér da *Âyâtul-Kursî* fra begyndelsen til enden.

¹ Ledere, mestre (sing. *Sheikh*) [Oversætterens kommentar].

² Se kapitel 5 om spådomme for de underlæggende beviser.

Magi

Hvis du gør dette, vil en beskytter fra Allâh være hos dig, og Satan vil ikke kunne komme i nærheden af dig, indtil morgenen indtræder.' Derefter lod jeg ham gå. Da profeten (saws) spurgte, hvad de var, fortalte jeg, at det var at sige Âyâtul-Kursî, inden man lagde sig til at sove. Jeg fortalte ham også, at han havde sagt, at en beskytter fra Allâh ville blive hos mig, og Satan ville ikke kunne komme i nærheden af mig, indtil jeg vågnede om morgenen. Profeten (saws) sagde: 'Sandelig han har fortalt sandheden, selvom han er en løgner. Oh Abu Hurayrah! Ved du hvem, du har snakket med disse tre foregående nætter?' Jeg svarede: 'Nej.' Og han sagde: 'Det var en djævel'.¹

De er også i stand til at tilbagelægge store afstande på meget kort tid og træde ind i menneskekroppe, der er forberedt til dette. Allâh har givet dem disse ekstraordinære evner, og dog har Han stadigvæk udvalgt mennesket fremfor andre væsener.

Hvis dette grundlæggende kendskab til *djinns* evner holdes for øje, så vil alle de overnaturlige og magiske hændelser, der ikke er svindelnumre, let kunne forklares. F.eks. i tilfældet med de "hjem søgte" huse, hvor lys tændes og slukkes, malerier falder ned fra væggene, ting flyver gennem væggen, gulve knirker etc. Hér påvirker *djinn* fysiske ting, mens de forbliver i deres usynlige skikkelser. Det samme gør sig gældende ved seancer, hvor de døde ånder tilsyneladende kommunikerer med de levende mennesker. Mennesker, der kender deres døde slægtnings stemmer, hører disse tale om begivenheder fra deres liv. Dette opnås ved hjælp af mediet, der påkalder den *djinn*, der var tildelt den døde person. Det er denne *djinn*, der imiterer den døde persons stemme og fortæller om begivenheder fra personens fortid.

På samme måde ses, at ouija-brættet synes at kunne besvare spørgsmål. Den usynlige prikken og skubben af *djinn* kan nemt give forbløffende resultater, hvis den rigtige atmosfære er tilstede. I tilfældet med de, som synes at kunne levitere eller fjerne og løfte ting uden at røre dem, så bliver de simplethen løftet op i luften af *djinnens* usynlige hånd. De, som er i stand til at rejse lange distancer og være to steder på næsten samme tidspunkt, transporteres af deres usynlige ledsager, eller *djinnen* kan endda blive synlig i deres skikkelser. Ligeledes hjælpes de, som synes at kunne skabe mad eller penge ud fra ingenting, af de hurtigtbevægende *djinn*.²

---

¹ Samlet af al-Bukhâri (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 9, s. 491-492, nr. 530).

² Se Ibn Taymiyyahs *Essay on the Djinn*, s. 47-59, for utallige beretninger om sådanne hændelser.

Selv i de mest forbløffende tilfælde af, hvad der tilsyneladende er en reinkarnation, er *djinn* involveret. F.eks. var der den syvårige pige fra Indien ved navn Shanta Devi, som livligt fortalte om begivenheder fra sit tidligere liv med stor nøjagtighed i alle de mange detaljer. Hun beskrev sin tidligere hjemby Muttra, som var beliggende i en region langt fra, hvor hun nu levede. Da mennesker tog af sted for at undersøge hendes historier, bekræftede de, at der engang havde stået et hus dér, som hun havde beskrevet. De bekræftede også nogle af detaljerne om hendes tidligere liv.¹ Al denne information, som hun havde, var sat ind i hendes underbevidsthed af *djinn*. Profeten (saws) bekræftede dette fænomen, da han sagde: "*Sandelig de drømme, som mennesket har i sin søvn er af tre typer: En drøm er fra ar-Rahmân (Allâh), en sørgelig drøm er fra Satan og (der er) ubevidste drømme.*"² Der er ingen tvivl om, at *djinn* kan træde ind i menneskekroppen, lige såvel det kan træde ind i sindet. De beskrevne tilfælde af besættelse er for utallige til at kunne være falske. Besættelsen kan være midlertidig, som det ses i mange hedenske og kristne sekter, hvor folk arbejder dem selv ind i et fysisk og psykisk vanvid; de træder ind i en fase, hvor de er ubevidste og begynder at snakke på fremmede sprog. I denne svækkede tilstand kan *djinn* nemt træde ind i deres kroppe og snakke fra deres læber. Dette fænomen er også beskrevet af nogle *sufi*-ordener³ i løbet af deres *Dhikr*-sessioner⁴. Eller det kan være et længerevarende fænomen, hvorved store personlighedsændringer finder sted. Den besatte opfører sig ofte irrationelt, udviser enorm overmenneskelig styrke, eller *djinnen* kan endda snakke med dem regelmæssigt.

Eksorcisme⁵ blev vidt udbredt i Europa i løbet af middelalderen. Den kristne måde at praktisere eksorcisme på er bygget på de utallige beretninger i evangelierne om Jesus' måde at hjælpe besatte mennesker på. I en beretning kom Jesus og hans disciple til Gerasenes og mødte en besat mand. Da Jesus befalede dæmonerne at forlade ham, forlod de ham og trådte ind i en gruppe grise, der gik rundt på en tætliggende bakkeside. Denne flok farede derefter af sted ned ad den stejle bakke, ned i en sø og druknede.⁶ Det er også blevet hovedtemaet i en række film produceret i

¹ Colin Wilson, *Det okkulte* (New York: Random House, 1971), s. 514-515.

² Berettet af Abu Hurayrah og samlet af Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1395, nr. 5001).

³ Mysticisme, der udviklede sig blandt muslimerne.

⁴ Guds navne gentages fortløbende, og ofte er det ledsaget af musik, hvor de svajer med kroppen eller endda danser.

⁵ Uddrivelsen af onde ånder eller dæmoner fra besatte mennesker eller steder.

⁶ Se Matthæusevangeliet, 8:28-34; Markusevangeliet, 5:1-20 og Lukasevangeliet, 8:26-39.

Magi

slutningen af 1970 og 1980 (f.eks. "Eksorcisten", "Rosemarys barn" m.fl.). Generelt forkaster det materialistiske Vesten alt, der er overnaturligt. Dermed synes vestlige, at der intet fornuftigt grundlag er i eksorcismen, der anses for at være en slags overtro. Dette synspunkt er en reaktion på de utallige hekseafbrændinger, der fandt sted i den mørke middelalder. Men i Islâm anerkendes eksorcisme som en legitim måde at behandle sande tilfælde af besættelse samt andre lidelser, der er en konsekvens af besættelsen. Dog kun hvis det finder sted i overensstemmelse med al-Qur'ân og *Sunnah*.

Der er basalt set tre måder, hvorpå *djinn* kan fjernes fra en besat person:

1. *Djinn* kan fjernes ved at påkalde en anden *djinn*. Denne metode er forbudt i Islâm, fordi dét at påkalde *djinn* involverer handlinger, hvor der skal ofres. Islâms trosprincipper vanhelliges højst sandsynligt ved påkaldelsen af en *djinn*. Dette foregår typisk, når en troldmand eller heks bryder en forhekselse eller formular kastet af en anden.
2. *Djinn* kan fjernes ved at bekræfte *Shirk* i dens tilstedeværelse. Når *djinn* er tilfreds med den *Kufr*, der begås af eksorcisten, kan han også forlade den besatte. Ved at gøre dette forsøger *djinn* at forsikre eksorcisten i, at hans metode og tro begge er korrekte. Dette ses, når de kristne præster forsøger at fjerne *djinn* i Jesus's navn og ved at bruge korset, såvel som de hedenske præster, der eksorciserer i deres falske guders navne.
3. *Djinn* kan også fjernes ved at recitere al-Qur'ân og forskellige bønner, hvor der søges tilflugt i Allâh. Disse guddommelige ord kan hjælpe med at ændre atmosfæren omkring den besatte. *Djinn* kan derefter drives ud af kroppen ved befalinger eller endda ved slag. Dog er disse handlinger i sig selv værdiløse, hvis udøveren ikke har en solid og stærk Eemân (tro) og et godt forhold til Allâh opbygget af oprigtige gerninger.

Som følge af indflydelsen fra det sækulariserede vesten idag, fornægter nogle muslimer åbentlyst besættelse, og nogle går endda så langt som til at benægte *djinn*s eksistens. Dette sker, selvom al-Qur'ân og *Sunnah* fastslår det modsatte. Der er en række autentiske beretninger, hvori det er beskrevet, at profeten (saws) er set i færd med at fjerne *djinn* fra besatte mennesker. Derudover er der også beretninger om, at hans ledsagere har

gjort det samme med hans accept og tilmed billigelse. Følgende er et uddrag af disse, der samtidig beskriver tre forskellige, tilladte metoder:

Ya'îla ibn Marrah sagde: "Engang tog jeg afsted med profeten (saws) på rejse, og vi kom forbi en kvinde, der sad med sit barn på vejen. Hun sagde: 'Oh Allâhs budbringer, denne dreng er blevet ramt og har givet os mange prøvelser. Jeg ved ikke, hvor mange gange om dagen, han påvirkes af forhekselser!' Profeten (saws) sagde: 'Giv ham til mig'. Så hun løftede ham op, og profeten (saws) satte drengen foran sig på midten af sin sadel. Derefter åbnede han drengens mund, blæste¹ tre gange ind i den og sagde: 'Bismillâh (I Allâhs Navn)! Jeg er en slave af Allâh, så vig bort, du fjende af Allâh!' Derefter gav han drengen tilbage til kvinden og sagde: 'Mød os hér ved vores hjemvendelse og fortæl os, hvad der skete.' Derefter gik vi, og ved vores tilbagekomst fandt vi hende ved stedet. Hun havde tre får med sig, så profeten (saws) spurgte: 'Hvordan har din dreng det?' Hun svarede: 'Ved Dén, Der har sendt dig med Sandheden, vi har ikke bemærket noget som helst forkert ved ham siden da, så jeg har taget får med til dig.' Profeten (saws) sagde til mig: 'Stig ned og tag en enkelt. Giv da resten tilbage til hende.'²

Umm Abân bint al-Wâzi' berettede, at "da hendes bedstefar Zâri' tog afsted med en delegation fra deres stamme for at se Allâhs budbringer, medbragte han en af sine sønner, der var mentalt syg. Da han nåede Allâhs budbringer, sagde han: 'Jeg har en søn med mig, som er mentalt syg, så jeg har medbragt ham til dig for, at du kan bede for ham.' Profeten (saws) bad ham om at hente ham. Så han tog sin søns rejsetøj af og gav ham noget godt tøj på, derefter bar han ham hen til profeten (saws). Profeten (saws) sagde: 'Bring ham tæt på mig og vend hans ryg mod mig.' Profeten (saws) tog derefter fat i drengens tøj og begyndte at slå ham alvorligt på hans ryg. Mens han slog ham, sagde han: 'Kom ud, fjende af Allâh! Fjende af Allâh, kom ud!' Drengen begyndte derefter at se sig omkring, som om han havde det godt. Profeten (saws) satte ham ned foran sig og bad om noget vand. Derefter aftørrede han drengens ansigt med det og lavede en duâ' for ham. Efter profetens (saws) duâ' var der ingen i hele delegationen, der havde det bedre end drengen.'³

Khârijah ibn as-Salt berettede om sin egen onkel, der sagde, "Engang da forlod vi Allâhs budbringer, kom vi forbi en beduinstantamme. Nogle blandt dem sagde: 'Vi er blevet fortalt, at I er kommet med gode ting fra denne mand (dvs. profeten Muhammad). Har I nogen medicin eller besværgelser til en besat mand?' Vi svarede ja, så de hentede en sindssyg person besværges af en trylleformular. Jeg

¹ Det arabiske ord, der bruges hér er *nafatha*, hvilket betyder, at sætte spidsen af tungen mellem læberne og puste. Det er derved en blanding af at blæse (*nafakha*) og spytte let (*tafala*).

² Samlet af Ahmad.

³ Samlet af Ahmad og Abu Dâwûd at-Tayâlasî fra Matar ibn 'Abd ar-Rahmân (*Usud al-Ghâbah*, bind 2, s. 145). Ibn Hajar kendetegnede Umm Abân som en acceptabel fortæller.

Magi

reciterede **Fâtihah** over ham hver morgen og aften i tre dage. Hver gang jeg var færdig med at recitere, samlede jeg mit mundvand og spyttede (let). Tilsidst rejste han sig, som om han var brudt fri efter at have være bundet. Beduinerne bragte mig en gave som betaling, så jeg fortalte dem: 'Jeg kan ikke acceptere den, indtil jeg har spurgt Allâhs budbringer.' Da jeg spurgte profeten, sagde han: 'Tag den, for ved mit liv, dén som tjener sin føde ved hjælp af falske besværgelser, vil bære byrden af sin synd. Men du har tjent denne løn med en besværgelse af sandhed'.¹

Den islâmiske kendelse angående magi

Eftersom både dét at udøve og lære magi klassificeres som *Kufr* (vantro) i Islâm, så har *Sharî`ah* sat en meget klar kendelse op til dén, som gribes i færd med at praktisere magi. Straffen for dén, som fanges i færd med at praktisere denne, som ikke beder om syndsforladelse og som ikke vil give afkald på disse handlinger, er døden. Denne lov er baseret på den følgende *hadîth* af Jundub ibn Ka`b: Profeten (saws) sagde: "Den foreskrevne straf for magikeren er, at han henrettes med sværdet."²

Kendelsen blev anvendt af de retledede khaliffer, der ledte den muslimske nation efter profetens (saws) død. Bajâlah ibn `Abdah berettede, at khalif `Umar ibn al-Khattâb sendte et brev til de muslimske styrker om at starte en kampagne mod Rom og Persien, der kommanderede alle zoroastrerne til at opløse deres ægteskab med mødrene, døtrene og søstrene af muslimerne. De blev også befaleet at spise zoroastrenes mad for at inkludere dem i kategorien af "*Ahl al-Kitâb*".³ Sluttelig blev de beordret til at dræbe enhver spåmand og magiker, som de fandt. Bajâlah sagde, at på baggrund af denne befaling henrettede han personligt tre magikere.⁴

Muhammad ibn `Abdur-Rahmân fortalte, at Hafsah, profetens (saws) hustru og `Umars datter, fik en af sine tjenestepiger henrettet, fordi hun udøvede magi på hende.⁵ Denne straf er også nedskrevet i Toraen denne dag i dag og viser klart jøderne og de kristne, at magi er forbudt:

¹ Samlet af Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1092, nr. 3887).

² Samlet af at-Tirmidhî. Denne *hadîth* skønt Da`îf (svag) i dets kæde af fortællere er blevet løftet op til niveau af *Hasan* (relativ autentisk) pga. understøttende beviser. Tre af de fire ledende retslærde (Ahmad, Abu Hanîfah og Mâlik) gav kendelser ud fra denne. Ifølge den fjerde, ash-Shâfi`î, skulle magikeren kun dræbes, hvis hans formularer og magi nåede niveauet af *Kufr* (se *Taysîr al-'Azîz al-Hamîd*, s. 390-391).

³ Dem, der følger en åbenbaring, dvs. jøderne og de kristne. Denne del af beretningen var samlet af al-Bukhâri, at-Tirmidhî og an-Nasâ`î.

⁴ Samlet af Abu Dâwûd og al-Bayhaqî.

⁵ Samlet af Mâlik (*Muwatta, Imam Malik* (engelsk oversættelse), s. 344-345, nr. 1511).

"v27 Når en mand eller en kvinde har en dødemaners eller en sandsigers ånd i sig, skal de lide døden. I skal stene dem. De har selv skylden for deres død."¹

Efter de retlede khaliffers tid blev loven ikke gennemført sådan, som den burde have været det. Umayyade-kongerne tillod ikke blot magikere og spåmænd at praktisere deres forbudte kunst, men de inviterede også deres kunster ind i de royale hofsale. Efter at staten ophørte med at gennemføre loven, tog nogle af *Sahâbah* det på deres egne skuldre at opretholde denne. Abu `Uthmân an-Nahdî berettede, at khalif al-Walîd ibn `Abdil-Malik (herskede i perioden 705-715 CE) plejede at have en mand i sin retssal, der udførte forskellige magiske kunstner. Engang sårede han en mands hoved og skilte den fuldstændig fra hans krop. Da chokket over dette havde forbavset og forbløffet magikerens publikum, fortsatte han ved at samle hovedet igen. Og manden lignede én, hvis hoved aldrig havde været adskilt fra kroppen. Folkene udbrød: "*SubhânAllâh* (må Allâh være højt Hævet og Ophøjet)! Han er i stand til at give liv til de døde!" En *Sahâbi*, Jundub al-Azdî, bemærkede tumulterne i al-Walîds ret, så han kom og så magikerens forestilling. Den efterfølgende dag vendte han tilbage med sit sværd hængt op bag sin ryg. Da magikeren trådte frem for at begynde sin forestilling, brød Jundub frem gennem mængden af mennesker med sit sværd draget og huggede hovedet af magikeren. Derefter vendte han sig mod det forbavsede publikum og sagde: "Hvis han virkelig er i stand til at give liv til de døde, så lad ham bringe sig selv til live." Al-Walîd arresterede ham og smed ham i fængsel.²

Alvoren af kendelsen er primært for at beskytte de svagere elementer af samfundet fra at falde i *Shirk* i *Tawhîd al-Asmâ' was-Sifât* ved at tilskrive magikere guddommelige egenskaber, der jo kun tilhører Allâh. Udover den vanhelligelse begået af udøvere af magi, så hævder de oftest at have overnaturlige egenskaber og guddommelige kræfter, så de kan få prestige og berømmelse.

¹ Tredje Mosebog, 20:27.

² Samlet af al-Bukhâri i sin bog om historie.

Magi

Allâhs Ophøjethed

Allâh, Den Største og Mest Ærefulde, har beskrevet Sig Selv i Sine åbenbarede skrifter og gennem Sine profeter, så mennesket kan have en bedre forståelse af hvem, Han er. Eftersom at menneskets sind er begrænset i dets viden og fatteevne, så er det umuligt at forstå noget, som ingen grænser har. Derfor var Allâh så Barmhjertig, at Han viste mennesket nogle af Sine Egenskaber, så de ikke ville blive forvirret og blande skabelsens egenskaber og Skaberens Egenskaber sammen. Hvis disse blandes, så ender mennesket med at tilbede skabelsen, og det er denne guddommeliggørelse af skabelsen, der er kernen og fundamentet af afgudsdyrkelse i alle dets former. I alle hedenske religioner og kulter udstyrer mennesket fejlagtigt skabninger og skabte objekter med guddommelige egenskaber. Som en konsekvens heraf bliver de tilbedt i stedet for Allâh eller på lige fod med Allâh.

Blandt Allâhs utallige egenskaber findes én, som er af største vigtighed med hensyn til tilbedelsen af Gud i modsætning til tilbedelsen af Hans skabelse. Da der opstod en gruppe af muslimer kaldet *Mu'taziliyyah*-skolen, som var præget af den græske filosofis tankegang, blev man forvirret omkring denne egenskab af Allâh, og denne er endvidere forblevet misforstået selv blandt nogle muslimer den dag i dag.¹ Denne vigtige egenskab er "*al-'Ulû*", der på dansk betyder ophøjethed eller transcendens. Når det bruges til at beskrive Allâh, så refererer det til, at Allâh er udover og hævet over Sin skabelse. Han er ikke indesluttet af skabelsen, og skabelsen er ej heller over Ham på nogen som helst måde. Han er ikke en del af den skabte verden, ej heller er den en del af ham. Faktisk er Han totalt forskellig fra og adskilt fra Sin skabelse. Han er Skaberen, og universet samt dets indhold er alle en del af Hans Skabelse. Dog er Hans egenskaber helt uden begrænsninger i skabelsen. Han ser alt, hører alt og ved alt, og Han er den primære årsag bag alt, hvad der foregår i verdenerne af skabelsen. Intet sker uden Hans Vilje. Følgelig kan det siges, at det islamiske koncept af Allâh i forhold til Sin skabelse er dualistisk

---

¹ Nâsir ud-dîn al-Albânî, *Mukhtasar al-'Ulû* (Beirut: al-Maktab al-Islâmî, 1. udg. 1981), s. 23.

grundlæggende set, men i forhold til Allâh alene eller skabelsen alene er det strengt taget unitaristisk. Det er dualistisk i den forstand, at Allâh er Allâh, og skabelsen er skabelsen. To adskilte størrelser, Skaberens og det skabte, Den Uendelige og den begrænsede. Den Ene er ikke som den anden, ej heller er de begge én. Samtidig er det islamiske koncept kompromisløst unitaristisk (monoteistisk) i den betydning, at Allâh er Den Absolutte Ene, uden forældre, afkom eller partner. Han er Unik i Sin guddommelighed, og intet er ligesom Ham. Han er Den eneste Magt i hele universet, og alt er afhængigt af Ham. Hele universet og dets indhold blev skabt af Allâh alene. Alle skabninger og størrelser er produktet af den samme Skaber og som sådan skabt af de samme grundsubstanser, "naturens" byggeblokke.

Vigtighed

Egenskaben af Ophøjethed spiller en stor rolle for menneskets tilbedelse af Gud. Før Islâm kom i dets endelige form, var mennesket kommet på afveje, hvad angår betydningen af denne ædle egenskab. De kristne påstod, at Allâh var descenderet til jorden og blevet kød og blod i skikkelse af profeten `Îsâ (Jesus), som de hævdede at være blevet korsfæstet og dræbt. Jøderne før dem påstod også, at Allâh kom ned til jorden som en mand og tabte en brydekamp med profeten Yaqûb (Jakob).¹ Perserne anså deres konger for at være guder udstyret med alle af Allâhs egenskaber, og som konsekvens heraf tilbad de dem direkte. Hinduerne troede, at deres *Brahman*, det Øverste Væsen, fandtes alle steder og i alle ting, så de tilbad utallige idoler, mennesker og selv dyr som værende manifestationer af *Brahman*.² Faktisk har dette ført hinduerne så meget på afveje, at de foretager pilgrimsrejse til deres hellige by Banaras for at tilbede guden Shiva, der er personificeret som en erigeret penis kaldet "*lingam*".³

---

¹ Første Mosebog, 33:24-30.

² John R. Hinnels, *Dictionary of Religions* (England: Penguin Books, 1984), s. 67-68.

³ *Collier's encyclopædi*, bind 12, s.130. Se Santha Rama Raus artikel "Banaras: Indiens by af lys", *National Geographic*, februar 1986, s. 235: "Shiva, en dualistisk guddom, skaber men ødelægger også. *Lingammer*, som regel formet ud fra sten, er falliske symboler, der repræsenterer gudens regenerende kræfter. Enorme lingammer er et almindeligt syn i templerne. En *lingam* er typisk oprejst på et cirkulært fundament kaldet Yoni (kvindeligt kønsorgan), der repræsenterer Shakti, gudens kvindelige halvdel og en kilde af guddommelig energi. Desuden symboliserer *lingammen* helheden af det hinduistiske univers...Under en almindelig hinduistisk ceremoni overdækker en præst *lingammen* med blomster, påfører den rensed smør og vasker den med mælk og vand!"

Allâhs Ophøjethed

Den hinduistiske forestilling, om at *Brahman* findes alle steder, blev en del af den kristne tro og fandt til sidst sin vej ind til de ignorante muslimer mange generationer efter profetens (saws) død. De filosofiske bøger fra Indien, Persien og Grækenland blev oversat i løbet af abbasidernes gyldne tidsalder. Med dette blev konceptet af, at Allâh findes overalt og i alle ting, introduceret i de filosofiske studiecirkler og blev et grundlæggende princip i troen hos de forskellige *sufi*-ordener. Med tiden fik denne ide indflydelse hos følgerne af dén filosofiske retning, der kendes som *Mu'tazilah* (Rationalisterne). De havde nøglepositioner under abbaside-khaliffen Ma'mûns regeringstid (herskede fra 813-832 CE). Med khaliffens accept og billigelse spredte de livligt denne tro sammen med andre forvrængninger, som deres filosofiske retning indeholdt. Inkvisition-domstole blev opsat i hele riget, og mange lærde blev dræbt, fængslet og tortureret for deres modvilje og modstand til *Mu'tazilitternes* filosofi.

Først da Imâm Ahmad Ibn Hanbal (778-855 CE) stod fast og forsvarede de tidlige lærdes og *Sahâbahs* (profetens ledsagere) rene og uforfalskede tro, vendte situationen til det bedre. I løbet af khalif al-Mutawakkil regeringstid (herskede i 847-861) blev *Mu'tazilah*-filosofferne fjernet fra deres centrale poster i regeringen, og deres tro blev officielt fordømt. Selvom de fleste af deres ideer uddøde i denne periode, så er den forvrængede forestilling om, at Allâh findes alle steder, forblevet den dag i dag blandt følgerne af Ash'ari-retningen.¹ Denne retning blev grundlagt af lærde, der forlod filosofien af *Mu'tazilah* og forsøgte at modbevise overdrivelserne fra *Mu'tazilah* ud fra et filosofisk grundlag.

---

¹ Denne skole af skolastisk teologi oprinder fra Abul-Hasan 'Alî al-Ash'arî (873-935), en teolog født i Basrah, der indtil sit 40. år var en ivrig elev af *Mu'tazilah*-teologen al-Jubbâ'î. Efter at have studeret *hadîth* dybdegående så han modsætningen mellem *Mu'tazilahs* forkerte synspunkter og den sande ånd i Islâm. Han begyndte at forsvare de retroendes synspunkter. Han anses for at være grundlæggeren af ortodoks skolastik (*Kalâm*), og hans mest berømte værker er *al-Ibânah 'an Usûl ad-Diyânah* (oversat af W. C. Klein (New Haven, 1940) og *Maqâlât al-Islâmîyîn* (Kairo: Maktabah an-Nahdah al-Misrîyah, 2. udg., 1969). I den sidste del af sit liv forkastede al-Ash'arî skolastikken helt og fæstede sin lid til *ahadîth*. Dog er der nogle andre teologer, specielt dem fra *Shafî'i*-lovskolen, som adopterede hans tidligere idéer, og Ash'ari-skolen startede deres eget system. Al-Bâqillânî (d. 1013 CE) reducerede al-Ash'arîs ideer til et system, etablerede den intellektuelle baggrund og systematiserede argumenterne. Nogle af de ledende *Ash'arî*-lærde, der fulgte ham var Imâm al-Haramayn (al-Juwaynî, d.1086), al-Ghazzâlî (d. 1112) og ar-Razî (d. 1210). (*Shorter encyclopedia of Islam*, s. 46-47 og s. 210.215).

Det farlige ved konceptet om at Gud er iboende i mennesket

På baggrund af den falske antagelse af guddommelig immanens (dvs. at "Gud er overalt"-teorien) hævdede nogle, at Gud fandtes mere inde i mennesker end i dyr, planter, mineraler etc. Fra denne teori var det ikke andet end et spørgsmål om tid, før nogle påstod, at Gud var mere inde i dem end i andre mennesker, enten ved *Hulûl* (at Allâh bor indeni mennesket) eller ved *Ittihâd* (fuldstændig forening af menneskets sjæl og Allâhs "sjæl"). Blandt muslimerne fra det niende århundrede bekendtgjorde en forvirret mystiker og såkaldt helgen ved navn al-Hallâj (858-992 CE) åbent, at han og Allâh var én.¹ *Nusayriyah*, en vildledt *shi`ah*-sekt fra det 10. århundrede, påstod, at profeten svigersøn `Alî ibn Abî Tâlib var en manifestation af Allâh². En anden vildledt *shi`ah*-sekt fra det 11. århundrede kaldet *druserne* hævdede, at den fatimidiske *Shi`ah*-khalif, al-Hâkim bi Amrillâh (996-1021 CE) var den sidste inkarnation af Gud i mennesket.³ Ibn `Arabî (1165-1240 CE), en anden såkaldt *sufi*-helgen fra det 12. århundrede, formanede i sine digte sine følgere til at tilbede dem selv og ikke bede til noget som helst udenfor dem selv, fordi han mente, at Gud var inde i mennesket.⁴ Samme teori var også hovedindholdet af Elijah Muhammads (d. 1975) påstand i Amerika, der gik ud på, at afroamerikanere tilhørte Allâh, og hans mentor, Fard Muhammad, var Allâh selv.⁵

Pastor Jim Jones, der dræbte sig selv og sine 900 følgere i Guyana i 1979, er en af de seneste, mere velkendte eksempler på et menneske, der påstod at være Gud med accept fra sit folk. Faktisk lærte Jim Jones sin filosofi og sine psykologiske, manipulerende teknikker fra en anden amerikaner, der kaldte sig selv for Father Divine ("Fader, Den Guddommelige"). Father Divine, hvis rigtige navn var George Baker, blev synlig i gadebilledet i løbet af de tidlige depressions-år af 1920'erne. Han åbnede restauranter for de fattige og efter at have fyldt deres maver, projicerede han dén påstand over på dem, at han var inkarneret af gud. Med tiden giftede han sig og

¹ A. J. Arberry, *Muslimske helgener og mystikere* (London: Routledge and Kegan Paul, 1976), s. 266-271.

² *Shorter Encyclopedia of Islâm*, s. 454-455.

³ *Ibid*, s. 94-95.

⁴ Ibn `Arabî beskrev Allâh som følgende: "Æret være Han, der fik alle ting til at fremkomme, mens Han er deres inderste væsen." (Se *al-Futûhât al-Makkîyah* af Ibn `Arabî, bind 2, s. 604). Citeret fra *Hâdhihi Heya as-Sûfiyah* af `Abdur-Rahmân al-Wakîl (Makkah: Dâr al-Kutub al-`Ilmiyah, 3. udg., 1979), s. 35.

⁵ Elijah Muhammad, *Our Saviour Has Arrived* (Chicago: Muhammads Temple of Islam nr. 2, 1974), s. 26, 39-46, 56, 57.

Allâhs Ophøjethed

navngav sin canadiske kone Mother Divine (Moder, Den Guddommelige). I midten af 30'erne havde han følgere i milliontal og kunne findes over hele USA og selv i Europa.¹

Derved var disse påstande vedrørende guddommelighed ikke begrænset til et bestemt sted eller en religiøs gruppe. De fandt simpelthen grobund og slog rod dér, hvor jorden var frugtbar. Hvis sindene allerede var forberedt af troen på, at Gud var iboende i mennesket og menneske-gud konceptet, så ville de, der hævdede at være guddommelige, let kunne finde følgere.

Det kan konkluderes, at troen på at "Allâh er overalt" er ekstrem farlig, fordi den opfordrer til, forsvarer og rationaliserer den største synd i Allâhs Syn, nemlig tilbedelsen af Allâhs skabelse. Det er også en del af *Shirk* i *Tawhîd al-Asmâ' was-Sifât*, idet der påstås en egenskab for Allâh, som ikke tilhører Ham. Hverken i al-Qur'ân eller i udtalelserne fra profeten (saws) er sådan en beskrivelse fundet sted. Rent faktisk bekræfter både al-Qur'ân og *Sunnah* det modsatte:

Tydelige beviser

Eftersom den største synd i Guds Syn er tilbedelsen af andre sammen med Ham eller i stedet for Ham, og eftersom at alt udover Ham er Hans skabelse, så er Islâms principper og ånd både direkte og indirekte modstandere af tilbedelsen af skabelsen. Det fundamentale grundlag i troen gør meget klart på forskellen mellem Skaberen og på hvad, Han har skabt.

Der er mange beviser, der er bygget på de grundlæggende elementer af den islamiske tro, der blev brugt af de rettroende muslimske lærde for at fastslå dét faktum, at Allâh er total forskellig fra og højt hævet over Sin skabelse. Følgende er syv af sådanne beviser:

1. Beviset fra naturen

Fra det islamiske synspunkt fødes mennesket med bestemte naturlige tilbøjeligheder og er ikke blot et resultat af sit miljø. Dette faktum er bygget på den passage fra al-Qur'ân, hvori Allâh forklarer, at da Han skabte Âdam, skabte Han også alle hans

---

¹ E. U., Essien-Udom, *Black Nationalism* (Chicago: University of Chicago Press, 1962), s. 32.

efterkommere ud fra ham og fik dem til at bevidne, at Allâh er Én¹. Dette blev yderligere understreget af profeten (saws), da han sagde, at ethvert barn fødes med tilbøjeligheden til at tilbede Allâh, men dets forældre gør det til en jøde eller en kristen². Derfor er menneskets reaktion på teorien om, at "Gud findes overalt" en indikation på, at teorien ikke er andet end en teori, og må nødvendigvis falde til jorden. Hvis Allâh fandtes alle steder og var tilstede i alt, så ville det betyde, at Hans Essens ville kunne findes i skidt og snavsede steder. Når mennesker konfronteres med denne betydning, føler de sig naturligt frastødt af tanken. Instinktivt vil de ikke acceptere nogle som helst af de udtalelser, der peger på, at Allâh, Skaberen af hele universet, findes i menneskets afføring eller i andre ting og steder, der ikke passer til Hans Ophøjethed. Derfor kan det konkluderes, at eftersom menneskets naturlige instinkter, som Allâh har sat i det, forkaster påstanden om, at Allâh findes overalt, så er det usandsynligt, at sådan en påstand kan være rigtig. Dog argumenterer de, som ikke vil opgive denne forvrængede ide, at menneskets frastødning af dette koncept er som følge af dets opdragelse og ikke egentlig en konsekvens af naturlige instinkter. Men størstedelen af unge og børn forkaster automatisk denne teori uden tøven, selvom de fleste af dem tidligere har været indoktrineret med idéen om, at Allâh findes overalt.

2. Beviset fra den daglige bøn

Ifølge regler og regulationer vedrørende bøn i Islâm, så skal steder, hvor tilbedelse foregår, være komplet fri fra statuer og afbildninger repræsenterende Allâh eller Hans skabelse. Desuden må de forskellige positioner af tilbedelse i bønnen (bukke, prostrere etc.) ikke rettes mod nogen eller noget udover Allâh. Hvis Allâh var tilstede overalt, i alle ting og i ethvert individ, ville det være helt acceptabelt for mennesker at rette tilbedelsen mod andre eller endda mod sig selv. Dette er ligesom den skændige *sufi*-"helgen", Ibn `Arabî, foreslog i nogle af sine værker. Det ville ej heller kunne lade sig gøre logisk at overbevise en afgudsdyrker eller én, som tilbeder træer og dyr, at vedkommendes måde at tilbede på er forkert, og at man kun burde tilbede Den Useete Gud, Allâh, der

¹ Sûrah al-A´raf, 7:172.

² Berettet af Abu Hurayrah og samlet af al-Bukhârî (*Sahih Al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 8, s. 389-390, nr. 597) og Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 4, s.1399, nr. 6429).

Allâhs Ophøjethed

ingen partnere har. Afgudsdyrkeren ville blot svare, at han ikke tilbeder selve objektet men den del af Gud, som er inde i objektet. Eller der svares at man tilbeder Gud, der er inkarneret i mennesker eller dyr. Dette sker på trods af, at Islâm klassificerer enhver, der foretager sådan en handling som værende *Kâfir* (vantroende) uanset logisk begrundelse. Faktum er, at sådan et individ bukkes sig i støvet for Allâhs skabelse. Islâm kom for at fjerne mennesket fra tilbedelsen af andre mennesker og skabninger. Islâm kom for at føre mennesket til tilbedelsen af Skaberen alene. Derfor viser påbudene om tilbedelse klart, at Allâh ikke findes i de skabte elementer; Han er helt adskilt fra dem. Denne støttes yderligere af et **totalt** forbud i Islâm af enhver efterligning af Gud eller af et hvilket som helst levende væsen.

3. Beviset fra *Mi'raj*

To år før profetens udvandring til Madînah begav han sig af sted på en mirakuløs, natlig rejse (*Isrâ*) fra Makkah til Jerusalem, hvor han tog *Mi'raj*¹ op igennem de syv himle. Denne mirakuløse rejse blev givet ham, så han kunne være i tilstedeværelse af Allâh. Det var dér, over de syv himle, at Allâh gjorde *Salâh* (de daglige bønner) obligatorisk fem gange dagligt. Allâh talte direkte til profeten (saws), og åbenbarede de sidste vers af *Sûrah al-Baqarah* (andet kapitel i *al-Qur'ân*) til ham². Hvis Allâh var alle vegne, ville der ikke have været noget behov for, at profeten (saws) skulle rejse noget sted hen. Han kunne have været i Allâhs tilstedeværelse på jorden i sit eget hjem. Derfor er begivenheden af denne mirakuløse opstigning op igennem de syv himle et bevis på, at Allâh er højt hævet over Sin skabelse og *ikke* en del af den.

4. Beviset fra *al-Qur'ân*

Der er utallige vers i *al-Qur'ân*, der fastslår, at Allâh er oppe over Sin skabelse. Disse âyât findes i næsten hvert eneste kapitel af *al-Qur'ân*, enten direkte eller indirekte. Blandt de indirekte referencer,

---

¹ Substantivet af ordet *Mi'raj* (bogstaveligt trapper eller stige) er faktisk selve befordringsmidlet, der tog profeten (saws) gennem himlene. Men opstigningen i sig selv kendes også ved dette ord. (Se Lane's *Arabic-English Lexicon*, bind 2, s. 1966-1967).

² For at læse profetens (saws) beretning af denne begivenhed, se da *Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 9, s. 449-450, nr. 608 og *Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 1, s. 103-104, nr. 313.

der findes, er dem, der refererer til ting, der ascenderer op til Gud eller descenderer ned fra Ham. F.eks. i Sûrah al-Ikhlâs kalder Allâh Sig Selv "As-Samad"¹, hvis betydning er: Dét, hvortil ting stiger op. Sådanne referencer er nogle gange bogstavelige, som i tilfældet med englenerne, hvorom Allâh sagde:

تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ

"Englene og ånden (Gabriel) stiger op til Ham i løbet af en dag, hvis længe er ligesom halvtreds tusinde år."²

Og nogle gange er det rent spirituelt, som når der er tale om bøn og *Dhikr*, hvorom Allâh sagde:

إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ

"Ethvert godt stiger op til Ham."³

Selv i den følgende âyah:

وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا هَامَانَ ابْنِ لِي صَرْحًا لَعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُ كَاذِبًا

"Og Faraoh sagde: 'Oh Hâmân, byg et højt sted for mig, så jeg kan opnå vejene. Vejene til himlene så jeg kan se Moses' Gud, for jeg tror sandelig, at han er en løgner...'"⁴

Et eksempel på Guds nedstigning kan findes i denne âyah:

قُلْ نَزَّلَهُ رُوحُ الْقُدُسِ مِنْ رَبِّكَ بِالْحَقِّ لِيُثَبِّتَ الَّذِينَ آمَنُوا

وَهُدَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ

"Sig, Helligånden har bragt den (åbenbaringen) med ned fra jeres Herre i sandhed, for at styrke dem, som tror, som en vejledning og som gode tidender til muslimerne."⁵

¹ Sûrah al-Ikhlâs, 112:2.

² Sûrah al-Ma'ârij, 70:4.

³ Sûrah Fâtir, 35:10.

⁴ Sûrah Ghâfir, 40:36-37.

⁵ Sûrah an-Nahl, 16:102.

Allâhs Ophøjethed

Direkte henvisninger kan findes i både de guddommelige navne af Gud såvel som i Hans utvetydige udtalelser. Bl.a. kalder Allâh Sig Selv ved navnene "Al-`Alî" og "Al-A`lâ", der begge betyder Den Højeste, over Hvem der intet findes. F.eks. "Al-`Alî Al-`Adhîm"¹, "Rabbikal-A`lâ"², Han henviste også udtrykkeligt til Sig Selv som værende over Sine tjenere:

وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ

"Han er *al-Qâhir* (Den Uimodståelige), ovenover Sine tilbedere"³

Og Han beskrev også Sine tilbedere som:

يَخَافُونَ رَبَّهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ

"De, som frygter deres Herre, Der er ovenover dem."⁴

For de, som reflekterer over ovenstående, påpeger al-Qur`ân selv tydeligt, at Allâh er højt hævet og ovenover skabelsen og ikke inde i den eller begrænset af den på nogen måde overhovedet.⁵

5. Beviser fra *ahadîth*

Der er også tilstrækkelige beviser i profetens (saws) udtalelser, der klart fastslår, at Allâh ikke er på jorden eller inde i Sin skabelse. På samme måde som de forskellige vers af al-Qur`ân indeholder direkte og indirekte henvisninger, gør det samme sig gældende indenfor *ahadîth*. Blandt de indirekte eller antydende referencer er de, som fortæller om englene, der stiger op til Allâh som i følgende *hadîth* af Abu Hurayrah, hvori han beretter, at "(En gruppe af) engle forbliver hos jer om natten, og (en anden gruppe af) engle om dagen, og begge grupper samles ved `Asr- (midteftermiddag) og Fadjr- (morgen) bønnerne. Derefter vil de engle, som har været med jer om natten stige op

---

¹ Sûrah al-Baqarah, 2:225.

² Sûrah al-A`lâ, 87:1.

³ Sûrah al-An`âm, 6:18 og 61.

⁴ Sûrah an-Nahl, 16:50.

⁵ *Al-Aqîdah at Tahâwîyah*, s. 285-286.

(til Himlen), og Allâh spørger dem (ud om jer) – selvom Han ved alt om jer...”¹

De henvisninger, der refererer til Allâh som værende over Sin Trone, der selv er højt ovenover hele skabelsen, er inkluderet i de indirekte henvisninger. F.eks. er der berettet af Abu Hurayrah, at profeten (saws) sagde: ”Da Allâh færdiggjorde skabelsen, skrev Han i en Bog (som Han holdt) med Sig over Sin Trone: ’Sandelig, Min Barmhjertighed vil gå forud for Min Vrede’.”²

Et eksempel på de direkte henvisninger er beretningen om profetens (saws) hustru Zaynab bint Jahsh, der plejede at rose sig af, at Allâh over de syv himle gav hende væk i ægteskab, mens familierne til profetens (saws) andre hustruer gav dem væk i ægteskab³.

En anden af disse kan findes i den *Du`â* (bøn), som profeten (saws) lærte de syge at sige:

”*Rabbanâ Allâh alladhî fis-Samâ`e Taqaddasasmuka...*
(Vores Herre Allâh, Som er Over Himlene, Helliget være Dit Navn...)”⁴

Den følgende *hadîth* er måske den mest udtrykkelige af dem alle: Mu`âwiyah ibn al-Hakam sagde: ”Jeg havde en slavepige, der plejede at passe mine får i området omkring bjerget Uhud, tæt ved et sted kaldet al-Jawwârîyah. En dag da jeg kom for at se dem, så jeg, at en ulv havde gjort det af med et får fra hendes flok. Eftersom jeg, ligesom resten af Âdams efterkommere, er tilbøjelig til at gøre beklagelige handlinger, gav jeg hende en frygtelige lussing på ansigtet. Da jeg kom til profeten (saws) med historien, anså han det for at være en alvorlig handling, som jeg havde udført. Jeg sagde, ’Oh Allâhs budbringer (saws), kunne jeg ikke frigive

¹ Samlet af al-Bukhârî (*Sahih al-Bukhari* (engelsk-arabisk), bind 9, s. 387-387, nr. 525) og Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 1, s. 306-307, nr. 1320) og an-Nasâ`î.

² Samlet af al-Bukhârî (*Sahih al-Bukhari* (engelsk-arabisk), bind 9, s. 382-382, nr. 518) og Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 4, s. 1437, nr. 6628).

³ Berettet af Anas og samlet af al-Bukhârî (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 9, s.382, nr. 517).

⁴ Samlet af Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 109, nr. 3883).

Allâhs Ophøjethed

hende?¹ Han svarede: 'Bring hende til mig', så jeg bragte hende. Derefter spurgte han hende: 'Hvor er Allâh?' og hun svarede: 'Ovenover himlen'. Derefter spurgte han hende: 'Hvem er jeg?' og hun svarede: 'Du er Allâhs budbringer.' Så han sagde til hende: 'Frigiv hende, for sandelig hun er en ægte troende.'²

Når man undersøger andres tro, ville det være logisk at spørge "Tror du på Allâh?" Profeten (saws) spurgte hende ikke ud om dette, da de fleste folk af denne tid rent faktisk troede på Allâh, som der står skrevet i al-Qur'ân:

وَلَمَّا سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ

"Og hvis du spørger dem, hvem der skabte himlene og jorden og kontrollerer solen og månen, så vil de sandelig svare: 'Allâh'.³

De hedenske indbyggere i Makkah fra denne tid troede, at Allâh på en eller anden måde var tilstede i deres idoler og dermed en del af skabelsen. Derfor ville profeten (saws) klargøre, om slavepigens tro var forvirret og hedensk ligesom de andre indbyggere fra Makkah eller klar monoteistisk og i henhold til den guddommelige lære. Så han stillede hende et spørgsmål, der ville vise, om hun vidste, at Allâh ikke var en del af Sin skabelse, og at Han ej heller kunne tilbedes i skabelsen. Hendes svar, at Allâh er ovenover himlene, bør anses af muslimerne som værende det eneste sande svar på spørgsmålet "Hvor er Allâh?" Profeten (saws) fastsatte, at hun var en ægte og sand troende på baggrund af dette svar. Hvis Allâh skulle være overalt, som nogle muslimer den dag i dag påstår, så ville profeten (saws) have rettet hendes svar "Ovenover himlen". Alt, hvad der blev sagt i hans tilstedeværelse, som han ikke forkastede, anses for at være godkendt og gyldig (*Sunnah Taqrîriyyah*) i henhold til Islamisk Lov. Og i dette tilfælde accepterede han ikke blot

---

¹ Al-Bukhâri, Muslim og Abu Dâwûd samlede en *hadîth* berettet af Abu Hurayrah, hvori han fortalte, at Allâhs budbringer (saws) sagde: "Når du slår (andre) undgå ansigtet." (se *Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 4, s. 1378, nr. 6321-6321 og *Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1256, nr. 4478). Han er berettiget for at have sagt: "Udsoningen, for at have givet en slave en lussing eller slået ham, er at frigive ham" (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 882-883, nr. 4078).

² Samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 1, s. 271-272, nr. 1094).

³ Sûrah al-'Ankabût, 29:61.

hendes udtalelse, men han benyttede det også som grundlag til at vurdere hende som en sand og ægte troende.

6. Det logiske bevis

Logisk set er det klart at i et tilfælde, hvor to elementer eksisterer, så må den ene af disse enten være en del af den anden og dermed afhængig af det ligesom dets egenskaber. Eller det eksisterer ved sig selv, adskilt og uafhængig af den anden. Dermed da Gud skabte verden, skabte Han den enten inde i Sig Selv eller udenfor Sig Selv. Den første mulighed er uacceptabel, fordi det ville betyde, at Allâh, Den Ubegrænsede og Uendelige Øverste, har i Sig Selv begrænsede egenskaber med mangler og svagheder. Derfor må Han have skabt verden udenfor Sig Selv som en adskilt enhed, der dog er afhængig af Ham. Når Han har skabt verdenen udenfor Sig Selv, har Han enten skabt den under Sig eller over Sig. Eftersom menneskets erfaring ingen steder bekræfter bønnen som rettet ned mod jorden, og eftersom at Guds Ophøjethed og Majestæthed ikke er passende med at være placeret under skabelsen, så må Gud nødvendigvis være ovenover Sin skabelse og adskilt fra denne.

Hvad angår de modstridende udtalelser om, at Gud hverken er forbundet til denne verden eller adskilt fra den, og ej heller er hverken i denne verden eller udenfor denne¹, så er de ikke kun ulogiske, men de benægter faktisk Guds eksistens². Sådanne påstande degraderer Gud til en surrealistisk verden i menneskets sind, hvor modsætninger er tilstede på samme tid, og hvor det umulige findes (ligesom tre guder i én).

7. De tidlige lærdes enighed

Udtalelserne fra de tidlige muslimske retslærde, der har bekræftet Allâhs Ophøjethed, er for utallige til at kunne blive nævnt i dette kortfattede værk. Adh-Dhahâbî, en *hadîth*-lærd fra det 15. århundrede, skrev en bog kaldet *al-`Ulû lil-`Alî al-`Adhîm*, hvori han samlede udtalelser fra mere end 200 af de tidlige lærde, der bekræfter Allâhs Ophøjethed³.

¹ Se *Hâshiyah al-Bijûrî 'alâ al-Jawharah*, s. 58.

² *Al-'Aqîdah at-Tahâwîyah*, s. 290-291. Se også Ahmad Ibn Hanbals *ar-Radd 'alâ al-Jahmîyah*.

³ *Mukhtasar al-'Ulû*, s. 5.

Et godt eksempel fra disse udtalelser er f.eks. Mutî' al-Balakhîs beretning. Han spurgte om Abu Hanîfahs holdning vedr. dén person, der siger, at han ikke ved, om sin Herre er på jorden eller i himlene. Abu Hanîfah svarede: "Han har begået *Kufr*, fordi Allâh siger 'Den Mest Barmhjertige er over Tronen (Sûrah Tâhâ, 20:5)', og Hans Trone er over Sine syv himle". Han (al-Balakhî) spurgte derefter: "Hvad hvis han siger, at Han er over Tronen, men at han ikke ved om Tronen er i himlene eller på jorden?" Han (Abu Hanîfah) svarede: "Han har begået *Kufr*, fordi han har benægtet, at Han (Allâh) er over himlene, og dén, som benægter, at Han er over himlene, har begået *Kufr*."¹ Selvom mange af de, der følger Hanafî-lovskolen i dag påstår, at Allâh findes alle vegne, så havde de tidligere følgere af Imâm Abu Hanîfah ikke denne holdning. Hændelsen, hvor Abu Hanîfahs hovedstudent, Abu Yûsuf, fortalte Bishr al-Marîsî² om at bede om syndsforladelse, da han benægtede, at Allâh er over Sin Trone, blev nedskrevet i en række bøger i daværende og den efterfølgende tidsperiode.³

Sammendrag

Følgende nedenstående punkter kan derfor med sikkerhed fastslås i henhold til Islâm og dets hovedprincipper af *Tawhîd*:

1. Allâh er komplet adskilt fra Sin skabelse.
2. Skabelsen omslutter Ham ikke og er ej heller ovenover Ham på nogen måde.
3. Han, Allâh, er ovenover alle ting.

Dette er den traditionelle og korrekte opfattelse af Allâh i henhold til Islâms kilder. Den er ren, uforfalsket, kortfattet, bestemt og giver ikke plads til dén type af misforståelser, der ofte fører til tilbedelse af skabelsen.

Denne opfattelse udelukker ikke, at Allâhs evner virker gennem Sin skabelse. Intet undslipper Hans Syn, Hans Viden og Hans Magt. Men på samme måde som det anses for at være en stor fordel i teknologiens øjemed

---

¹ Berettet af Abu Ismâ'îl al-Ansârî i sin bog *al-Fârûq* og citeret i *al-'Aqîdah at-Tahâwîyah*, s. 288.

² Bishr (d. 833 CE) fra Baghdad var fra *Mu'tazilah* filosofi-skolen. (Se *al-'Alâm* (Beirut: Dâr al-'Ilm lil-Malâ'yîn, 7. udgave, 1984), bind 2, s. 55 af Khairuddîn az-Ziriklî).

³ Berettet af 'Abdur-Rahmân ibn Abî Hâtim og andre. Se *al-'Aqîdah at-Tahâwîyah*, s. 288.

at kunne være i stand til at sidde behageligt hjemme og se begivenheder finde sted på den anden side af jordkloden, så ser, hører og ved Allâh alt, der foregår i universet uden at skulle være en del af det. Det er berettet, at Ibn `Abbâs sagde: "I Allâhs Hånd er de syv himle, de syv jorde, deres indhold såvel som dét, der er imellem dem ligesom et sennepsfrø i en af jeres hænder"¹. Og ligesom et fjernbetjent tv anses for at være en stor teknologisk forbedring i forhold til manuel kontrol, så virker Allâhs magt uhindret på selv de mindste elementer af skabelsen, uden at Han behøver at være tilstede. Faktisk er forestillingen om, at Allâh er inde i Sin skabelse en form for *Shirk* i *Tawhîd al-Asmâ' was-Sifât*, hvorved Allâh tilskrives nogle af menneskets svagheder. Det er mennesket, der skal være tilstede i verden, for at han kan se, høre og vide, hvad der foregår i den.

Allâhs Viden og Magt har derimod ingen grænser. Menneskets minutiøse tanker er helt kendte for Allâh og selv de følelsesmæssige bearbejdninger, der foregår i hjertet, er underkastet Allâhs kontrol. Det er i dette øjemed, at de få vers, der hentyder til Allâhs nærhed, skal forstås. F.eks.sagde Allâh:

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسَّوَسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ

"Sandelig, Vi skabte mennesket og ved, hvad hans sjæl hvisker, for Vi er tættere på ham end hans halsvene"²

Han sagde også:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ
وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

"Oh I som tror, svar på Allâh og Hans budbringer, når de kalder jer til dét, som vil give jer liv. Og vid at Allâh kommer mellem en mand og hans hjerte. Og I vil (alle) blive samlet foran Ham."³

Disse vers skal *ikke* forstås på den måde, at Allâh er tilstede inde i mennesket et sted tættere end dets halsvene, eller at Han er i et menneskes hjerte for at ændre dets tilstande. Versene betyder blot, at intet undslipper Allâhs Viden, selv ikke menneskets inderste tanker, og intet er udover

¹ *Al-`Aqîdah at-Tahâwîyah*, s. 288.

² Sûrah al-Qâf, 50:16.

³ Sûrah al-Anfâl, 8:24

Allâhs Ophøjethed

Hans Magt til at kontrollere og ændre selv ikke hjertets følelser. Som Allâh sagde:

أَوَلَا يَعْلَمُونَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ

”Ved de ikke, at Allâh ved, hvad de skjuler, og hvad de fremviser?”¹

وَأذْكُرُوا لِلَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا

”(Husk) da I var fjender og Han satte kærlighed mellem jeres hjerter og ved Hans velsignelser blev I brødre”²

Og profeten (saws) plejede ofte at bede følgende *du`â*:

”*Yâ muqallib al-Qulûb, Thabbit Qalbî `alâ Dînik*”³

(Oh Du, som ændrer hjerterne, fæst mit hjerte til din Dîn)

Lignende vers som:

مَا يَكُونُ مِنْ نَجْوَى ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ
وَلَا أَدْنَى مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا

”Der er ingen hemmelig snak mellem tre uden, at Han er deres fjerde, ej heller mellem fem uden at Han er den sjette, ej heller mellem færre eller flere uden, at Han er i midten af, hvor de er...”⁴

skal forstås i forhold til sammenhængen. Ved at læse det foregående stykke af samme vers:

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ

”Ser I ikke, at Allâh ved alt, hvad der er i himlene og jorden?”

¹ Sûrah al-Baqarah, 2:77.

² Sûrah Âl-`Imrân 3:103.

³ Samlet af at-Tirmidhî og autenticeret af Muhammad Nâsirud-Dîn al-Albânî i *Sahîh Sunan at-Tirmidhî* (Riyadh. Arab Bureau of Education for the Gult States, 1. udgave, 1988), bind 3, s. 171, nr. 2792.

⁴ Sûrah al-Mujâdah, 58:7.

Og den afsluttende del af verset:

ثُمَّ يُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

**”Til sidst vil Han fortælle dem sandheden af deres handle måde på
Dommedagen, for Allâh har Viden om alle ting”**

Det tydeliggøres, at Allâh hér refererer til Sin Viden og *ikke*, at Han skulle være tilstede blandt mennesker, for Han er højt hævet ovenover Sin skabelse.¹

Hvad angår dén udtalelse, der tilskrives profeten (saws) om at ”Himlene og jorden kan ikke indeholde Allâh, men hjertet af den sande troende indeholder Ham”, så er den uægte. Men selvom den skulle være sand, så ville man logisk set ikke kunne udlede fra denne, at Allâh findes inde i mennesket. Hvis en troendes hjerte bogstaveligt talt skulle indeholde Allâh, og den troende er begrænset af himlene og jorden, så betyder det også, at Allâh er begrænset af himlene og jorden. Hvis A er indenfor B, og B er inde i C, så er A også inde i C. Dette er naturligvis en påstand, som en sand troende ikke kan acceptere.

Ifølge den traditionelle og korrekte, islamiske opfattelse, baseret på Al-Qur’ân og *Sunnah*, så er Allâh ovenover universet og dets indhold på sådan en måde, der er passende til Hans Ophøjethed og Majestæthed. Han er på

---

¹ Ahmad ibn al-Husain al-Bayhaqî, *Kitâb al-Asmâ was-Sifât* (Beirut: Dâr al-Kutub al-‘Ilmîyah, 1. udgave, 1984), s. 541-541.

Allâhs Ophøjethed

ingen måde begrænset eller indeholdt i sin skabelse, ej heller er den inde i Ham. Og Hans uendelige Viden, Barmhjertighed og Magt har effekt på hver eneste partikel i hele universet uden nogen som helst hindringer overhovedet.¹

---

¹ Umar al-Ashqar, *al-Aqîdah fî Allâh* (Kuwait: Maktabah al-Falâh, 2. udgave, 1979), s. 171.

9

Dét at se Allâh

Allâhs billede

Som tidligere skrevet er menneskets sind begrænset, og Allâh er Ubegrænset og Uendelig. Derfor kan mennesket ikke håbe på at forstå noget om Allâhs egenskaber undtagen dét, som Allâh har valgt at åbenbare. Hvis mennesket forsøger at forestille sig, hvordan Allâh ser ud, vil han kun blive vildledt, fordi Allâh er anderledes fra alt dét, som mennesket kan opfatte. Ethvert billede af Gud, som mennesket opstiller i sit sind, vil være fra en del af skabelsen eller en sammensætning af de ting, det har observeret. Derved, hvis det forsøger at forestille sig Allâh i sine tanker og sit sind, ender det med at tilskrive Allâh egenskaber fra skabelsen. Det er dog muligt for mennesket intellektuelt og følelsesmæssigt at forstå nogle af Allâhs egenskaber. Følgelig har Allâh åbenbaret nogle af dem til mennesket. F.eks. *al-Qâdir*: Den Almægtige; der betyder, at der intet findes, som Allâh ikke er i stand til at gøre. På samme måde med *ar-Rahmân*: Den Mest Barmhjertige; der er intet fra skabelsen, der ikke er blevet velsignet af Allâhs Barmhjertighed, uanset om de fortjener det eller ej. Sådanne forståelser kræver ingen billedlige forestillinger i sindet. Derved er det *kun* i denne henseende, at menneskesindet på korrekt vis kan opfatte Allâh.

Der er derfor nogle rammer, indenfor hvilke Allâh bør forstås af mennesket. Det var lige netop en forvirret forståelse af disse rammer, der var én af de faktorer, der førte de tidlige kristne fra Grækenland og Rom væk fra den sande lære af profeten Jesus. Europæere, der omfavnede kristendommen, opsatte billeder og opstillede statuer af Gud, der lignede en gammel patriark med et langt, hvidt skæg i deres kirker. De tidlige kristne fra Palæstina kom fra en jødisk baggrund, der strengt forbød enhver afbildning af deres Skaber. Med hensyn til dette blev europæerne dog vildledt; delvist som følge af en langvarig, historisk tradition for at repræsentere deres guder i menneskeskikkelser og delvist som følge af deres afhængighed af de forvrængede skrifter fra jøderne. I Første

Mosebog, den første bog af Toraen, skrev jøderne følgende om menneskets skabelse:

”Gud sagde: »Lad os skabe mennesker i vort billede, så de ligner os!
Gud skabte mennesket i sit billede; i Guds billede skabte han det;
(1:26-27)”

Fra disse og lignende vers konkluderede de tidlige europæiske kristne, at skrifterne lærte dem, hvordan Gud lignede et menneske på samme måde, som de portrætterede deres mytologiske guder som mænd. Som en konsekvens heraf brugte de megen rigdom, tid og kræfter på at portrættere Gud som en menneskeskikkelse i statuer og malerier.

Skikken, hvor Gud afbildes som menneske, var og er ganske vidtspredt. Mennesket mistede følingen med de guddommelige skrifter, der lærte dem, at Gud ikke lignede Sin Skabelse på nogen måde. Som et resultat af dette begyndte mennesket at rette sin tilbedelse mod skabelsen. Ved at gøre dette blev det ofte bestemt at repræsentere Gud i menneskets skikkelse, eftersom mennesket tilsyneladende var det mest enestående, levende væsen på Jorden. F.eks. i Chou-dynastiets tid (1027 BC - 402 CE) fokuserede statsreligionen i Kina på den abstrakte guddom ”T’ien” (Himlen), der blev givet menneskeskikkelse værende ”Yu Huang”, Den Høje Herre, hersker af den himmelske sal.¹

Allâh gør det meget klart, at intet vi kan komme på, er ligesom Ham:

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

”Der er intet ligesom Ham (Allâh), men Han ser og hører alt”²

وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

”Der er intet sammenligneligt med Ham”³

¹ *Dictionary of Religion*, s. 85.

² Sûrah ash-Shûrâ, 42:11.

³ Sûrah al-Ikhlâs, 112:4.

Profeten Mûsâ beder om at se Allâh

Efter at have gjort klart, at Han ikke er ligesom Sin skabelse, fortsætter Allâh med at informere os om, at vore øjne ikke kan se Ham:

لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ

”Øjne kan ikke nå Ham, men Han når alle øjne”¹

Denne guddommelige udtalelse påpeger, at mennesket ikke er i stand til at se Den Guddommelige.

For yderligere at understrege dette fortæller Allâh i al-Qur’ân om en rammende begivenhed fra profeten Mûsâs liv:

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَىٰ لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنظُرْ إِلَيْكَ
قَالَ لَنْ تَرَاني وَلَكِنِ انظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ
تَرَاني فَلَمَّا تَجَلَّىٰ رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَىٰ صَعِقًا
فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ

”Og da Mûsâ kom til mødet med Os og da hans Herre talte til ham, sagde han: ’Min Herre, vis mig Dig Selv, så jeg kan se Dig.’ Han svarede: ’Du kan ikke se mig, men kast dit blik på bjerget. Hvis det bliver på sit sted, så vil du kunne se Mig.’ Da hans Herre åbenbarede Sin Majestæt til bjerget, blev det knust til støv, og Mûsâ faldt ned bevidstløs. Da han var kommet til sig selv, sagde han: ’Hellig er Du! Jeg vender mig angrende til Dig, og jeg er den første af de sande troende.’”²

Profeten Mûsâ troede, at han måske kunne få lov til at se Gud, fordi Allâh havde foretrukket ham i forhold til resten af menneskeheden af denne tid ved at udvælge ham til at modtage Sit Budskab.³ Men Allâh gjorde det meget klart overfor ham, at dette ikke var muligt hverken for ham eller nogle andre. Intet menneske ville kunne klare den intensitet, der ligger i

¹ Sûrah al-An’âm, 6:103.

² Sûrah al-A’râf, 7:143.

³ Sûrah al-A’râf, 7:142.

bare dét at se Allâhs Ære og Pragt, og slet ikke Allâhs Uendelige Væsen.¹ Da bjerget smuldrede bort og blev opløst, indså profeten Mûsâ sin fejl og bad Allâh om tilgivelse for at spørge om noget, der ikke var tilladt.

Så profeten Muhammad (saws) Allâh?

Nogle muslimer mener, at der blev gjort en undtagelse for den sidste profet Muhammad (saws), som Allâh lod rejse op gennem himlene og endda forbi dét punkt, hvor selv englene måtte stoppe. Men da hans hustru `Â`ishah blev spurgt af en *Tâbi`î*² ved navn Masrûq, om profeten Muhammad (saws) havde set sin Herre, svarede hun: "Mit hår rejser sig på grund af dét, som du har spurgt om! Dén, som end fortæller dig, at Muhammad så sin Herre, har løjet!"³ Og da Abu Dharr spurgte profeten (saws), om han så sin Herre, svarede profeten (saws): "Der var kun lys, så hvordan kunne jeg have set Ham."⁴ Ved en anden begivenhed forklarede profeten (saws) betydningen af dette lys, og at det ikke var Allâh Selv: "Sandelig Allâh sover ikke, og det passer ej heller til Ham at sove. Han er Dén, Som sænker vægtene og hæver dem. Nattens gerninger går op til Ham før dagens gerninger, og dagens (gerninger) før nattens (gerninger), og **Hans Slør er lys.**"⁵

Dermed kan det fastslås med sikkerhed, at profeten Muhammad (saws), ligesom de tidligere profeter, ikke så Allâh, Den Største og Mest Nådige. Således er påstanden fra de, der hævder at have set Allâh i dette liv, falsk. Hvis profeterne, som Allâh foretrak fremfor hele menneskeheden, ikke kunne se Ham, hvordan skulle noget menneske, uanset hvor rettroende og gudsfrygtig det end måtte være, kunne se Ham? Det er faktisk en *Kufr*-udtalelse at hævde at have set Gud, fordi det antyder, at den person, der påstår dette, er større end profeterne.

Satan påstår at være Allâh

Der er ikke tvivl om, at de mange *sufier* (mystikere), der påstår at have set Allâh, rent faktisk har set noget. De beskriver ofte spektakulære visioner

¹ *Al-'Aqîdah at-Tahâwîyah*, s. 191.

² Student af en *Sahâbi*. Følgende kriterier skal være opfyldt: vedkommende skal have mødt en *Sahâbi*, troet på hans budskab og døde som muslim [Oversætterens kommentar].

³ Samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 1, s. 111-112, nr. 337 og 339).

⁴ Samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 1, s. 113, nr. 341).

⁵ Berettet af Abu Mûsâ al-Ash'arî og samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 1, s. 113, nr. 343).

Dét at se Allâh

med lys og selv i nogle tilfælde ikke-jordlige væsener. Men fordi mange *sufier* ofte forkaster grundlæggende elementer af Islâm efter sådanne visioner, viser det tydeligt, at de er involveret i noget satanisk og ikke guddommeligt. De, som siger, at de har set Gud, hævder ofte, at de ikke længere behøver at bede og faste som normale mennesker gør, fordi de spirituelt set er steget op over massernes niveau. Sheikh `Abdul-Qâdir al-Jîlânî (1077-1166 CE), som Qâdirî *sufi*-ordenen er navngivet efter, fortalte om en hændelse, som engang fandt sted for ham. Denne hændelse indeholder både en forklaring til de, som påstår at have set Allâh, samt årsagen til hvorfor de ofte forkaster grundlæggende islamiske elementer efter disse visioner. Han sagde: "En dag, hvor jeg var dybt involveret i tilbedelse, så jeg lige pludselig en enorm trone, der var omgivet af funkende, skinnende lys, foran mig. En tordnende stemme nåede derefter mine ører: 'Oh `Abdul-Qâdir, Jeg er din Herre! For dig har Jeg tilladt dét, som Jeg har forbudt andre'." `Abdul-Qâdir spurgte: "Er du Allâh, udover hvem der ingen gud er?" Da der ikke kom noget svar, sagde han: "Forsvind, Oh du fjende af Allâh." Og med dette, falmende lyset væk, og mørket lagde sig over ham. Derefter sagde stemmen, "`Abdul-Qâdir, det er lykkedes for dig at vinde over min taktik pga din forståelse af *Dîn* og din viden. Jeg har vildledt mere end 70 helgen-tilbedere ved sådanne begivenheder." Da folk bagefter spurgte `Abdul-Qâdir, hvordan han gennemskuede, at det var Satan, svarede han: "Jeg vidste, at det var Satan pga. hans påstand, om at Allâh havde tilladt mig dét, som Han havde forbudt andre. Jeg ved, at den guddommelige lov, som blev åbenbaret til profeten (saws) ikke ville kunne ændres eller ophæves. Jeg opdagede, at det var Satan, da han sagde, at han var min Herre men kunne ikke bekræfte at være Allâh, Som er uden partner."¹

Ligeledes har nogle mennesker fra tidligere fortalt, at de har set Ka`bah og gået rundt om den i deres visioner. Andre har fortalt, at en stor trone blev vist foran dem med et vidunderligt væsen siddende på den og et stort antal mænd, der ascenderede og descenderede omkring tronen. De troede, at mændene var engle og det vidunderlige væsen var Allâh, men rent faktisk var det Satan og hans følgere.²

Følgelig kan det antages, at grundlaget for påstandene om at have set Allâh, enten i drømme eller i fuldt dagslys, kan spores tilbage til sataniske, psykologiske og følelsesmæssige tilstande. I disse tilstande antager Satan strålende lysskikkelser og hævder at være Herren overfor de mennesker,

---

¹ Ibn Taymîyah, *at-Tawassul wal-Wasîlah* (Riyadh: Dâr al-Iftâ, 1984), s. 28.

² Ibid.

der oplever disse visioner. Og som følge af deres ignorance omkring *Tawhîd* accepterer de sådanne påstande og vildledes derved.

Betydningen af Sûrah an-Najm

Nogle mennesker¹ benytter sig af følgende vers fra Sûrah an-Najm til at støtte deres påstand, om at profeten Muhammad (saws) så Allâh:

وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَى ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى
فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ
أَقْتَمَرُونَهُ عَلَىٰ مَا يَبْرَىٰ وَلَقَدْ رَأَاهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ

"Da han var ved den øverste horisont, da kom han nærmere og descenderede indtil han var to bue-længder væk eller tættere. Og Han åbenbarede til Sin slave, dét som Han åbenbarede. Hjertet løj ikke omkring, hvad det så. Vil I strides med ham om, hvad han så? Og sandelig han så ham endda en anden gang. Ved lotus-træet fra den øverste grænse."²

De antager, at disse vers er angående profeten Muhammad (saws), som angiveligt så Allâh. Men da Masrûq spurgte profetens hustru `Â'ishah om disse vers, svarede hun: "Jeg var den første person fra denne *Ummah* (muslimske nation) til at spørge Allâhs budbringer om dette, og han svarede: 'Sandelig, det var Jibrîl, Må Allâhs fred være med ham. Jeg så ham aldrig i den skikkelse, han var skabt i, undtagen disse to gange; jeg så ham descendere fra himlene, og hans størrelse udfyldte alt dét, som var mellem himlen og jorden.' `Â'ishah sagde derefter: "Har du ikke hørt, at Allâh, Den Største, sagde: 'Øjne kan ikke nå Ham, men Han når alle øjne. Og Han er Den, Der kender de mindste ting, Den Alvidende.'"³ Og har du ikke hørt, at Allâh sagde: 'Det tilkommer ikke noget menneske, at Allâh skulle tale til det undtagen ved åbenbaring eller bag et slør eller ved at sende et sendebud

¹ Blandt dem er Imâm an-Nawawî i sin kommentering på *Sahîh Muslim*, bind 3, s. 12. [Se *Sharh Kitâb at-Tawhîd min Sahîh al-Bukhârî* (Madînah: Maktabah ad-Dâr, 1985), s. 115-116 af `Abdullâh Âl-Ghunaimân].

² Sûrah an-Najm, 53:7-14.

³ Sûrah al-An`âm, 6:103.

Dét at se Allâh

(Engel)?¹”² Når versene fra Sûrah an-Najm ses i lyset af profetens egen forklaring, så støtter det på ingen måde den fejlagtige og vildledende tro, at profeten Muhammad (saws) så Allâh.³

Visdommen bag ikke at se Allâh

Hvis Gud kunne ses i dette liv, ville livets prøvelser være nytteløse. Dét, at vi er påbudt at tro på Allâh, selvom vi ikke kan se Ham, gør livet til en sand test. Hvis Allâh var synlig, ville alle tro på Ham og på dét, som profeterne kom for at lære menneskeheden. Faktisk ville mennesket blive ligesom englenerne, der er i en tilstand af total og komplet lydighed overfor Allâh. Englenes tro på Allâh er uden valg, mens mennesket har et valg af at kunne tro fremfor at vantro. Netop derfor har Allâh ophøjet mennesket i forhold til englenerne, da mennesket ikke har set Gud og er således udsat for en større prøvelse. Allâh har holdt sig skjult for menneskehedens øjne og vil fortsætte med dette til den sidste dag.

At se Allâh i det næste liv⁴

Der er en række steder i al-Qur’ân, hvor Allâh har gjort det klart, at menneskene vil komme til at se Ham i det næste liv. Han beskriver nogle af de hændelser, der vil finde sted på Genopstandelsens Dag:

وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاطِرَةٌ

”Nogle ansigter vil på denne Dag være strålende. Seende hen på deres Herre”⁵

Profeten (saws) forklarede dette yderligere. Da han blev spurgt af nogle af sine ledsagere: ”Vil vi se vores Herre på Genopstandelsens Dag?”, svarede han: ”Bliver I skadet af at se på månen, når den er hel?” De svarede ”Nej”.

---

¹ Sûrah ash-Shûrah, 42:51.

² Samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 1, s. 111-112, nr. 337).

³ Beretningen, der tilskrives Ibn ‘Abbâs og samlet af Ibn Khuzaymah i *Kitâb at-Tawhîd*, om at profeten (saws) så Allâh med sine egne øjne, er Da’îf (falsk) – se *al-‘Aqîdah at-Tahâwîyah*, s. 197, fodnote 169.

⁴ Tidlige muslimske sekter, der benægter at Allâh vil blive set i det næste liv er *Jahmîyah*, *Mu’tazilah* og deres følgere fra *Khârijîyah*. Af nuværende sekter findes kun den 12. *shî’ah*-sekt, der fortsætter med at benægte, at mennesket vil se Allâh i det næste liv (Se *al-‘Aqîdah at-Tahâwîyah*, s. 189).

⁵ Sûrah al-Qiyâmah, 75:22-23.

Derefter sagde han: *Sandelig, I vil se Ham på samme måde.*¹ En anden gang sagde han: *"Sandelig, enhver af jer vil se Allâh den Dag, hvor I skal møde Ham, og der vil ikke være noget slør eller en formidler mellem jer og Ham."*² Også Ibn `Umar berettede, at profeten (saws) engang sagde: *"Genopstandelsens Dag er den første dag, hvor et øje vil kunne se på Allâh, Den Største og Mest Ærefulde."*³ At se Allâh er en speciel velsignelse givet til menneskene i Paradis. Denne ekstra gunst er i sig selv større end alle de andre fornøjelser og velsignelser, som Allâh har i vente til de rettroende arvtagere af Paradisets haver. Allâh henviser til denne ekstra velsignelse:

لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ

"De vil få alt, hvad de ønsker, og hos Os vil der være noget yderligere."⁴

To af profetens mest ærede ledsagere, `Alî ibn Abî Tâlib og Anas, forklarede, at dén yderligere ting, som Allâh refererede til hér, er at få lov til at se på Ham.⁵ *Sahâbi* Suhaib berettede, at Allâhs budbringer reciterede (verset):

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ

"For de, som gør godt, er der en god belønning og (noget) yderligere."⁶

og sagde: *"Når de mennesker, der fortjener Paradis, har trådt ind i det, og de, som fortjener Helvede, har trådt ind i det, vil en udråber bekendtgøre: 'Oh Paradisets folk, Allâh har et løfte til jer, som Han ønsker at opfylde.' De vil spørge: 'Hvad er det? Har Han ikke gjort vores balance (af gode dyder) tungere, fået vores ansigter til at stråle, sat os i Paradis og fjernet (nogle af) os fra Helvede?' Sløret vil derefter blive fjernet, og de vil se på Ham. Ingen af de ting, som Han har velsignet dem med, vil være dem mere kære end at se på Ham. Og det er dette, som er "dét yderligere"."*⁷

¹ Berettet af Abu Hurayrah og samlet af al-Bukhârî (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 9, s. 390-391, nr. 532) og Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 1, s. 115, nr. 349).

² Berettet af `Adî ibn Abî Hâtîm og samlet af al-Bukhârî (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 9, s. 403, nr. 535).

³ En autentisk beretning samlet af ad-Dâraqutnî og ad-Dârimî i deres bog *ar-Radd `alâ al-Jahmîyah* (Refutation af *Jahmîyah*, Berirut: al-Maktab al-Islâmî), s. 57.

⁴ Sûrah Qâf, 50:35.

⁵ Samlet af at-Tabarî (se *al-`Aqîdah at-Tahâwîyah*, s. 190).

⁶ Sûrah Yunus 10:26.

⁷ Samlet af at-Tirmidhî, Ibn Mâjah og Ahmad.

Dét at se Allâh

Angående det tidligere nævnte vers: ”Øjne kan ikke nå Ham, men Han når alle øjne”, så er det i dette liv, hvor Allâh ikke vil kunne ses overhovedet, og i det næste liv vil Han ikke kun ses i sin helhed. De retroende vil kun være i stand til at se en del af Allâh, eftersom deres syn stadigvæk vil være et begrænset syn, som skabningerne besidder. Men Allâh er og vil altid forblive den Ubegrænsede Herre, der ikke kan omfattes af syn, viden eller magt.¹ Hvad angår de vantroende, så vil de ikke kunne se Allâh i det næste liv, og dette vil være et enormt tab og føles som en stor skuffelse for dem. Allâh siger:

كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمَّحْجُوبُونَ

”Men på denne dag vil de være dækket fra deres Herre.”²

At se profeten Muhammad (saws)

Dette er et andet emne, der i nogen grad, har været årsag til forvirring og prøvelser blandt muslimerne. Nogle mennesker påstår at have set profeten (saws) og modtaget speciel vejledning fra ham. Nogle hævder, at deres visioner kom til dem i drømme, og andre siger, at de rent faktisk har set ham i en vågen tilstand. Mennesker, der påstår sådanne ting, æres ofte af masserne. De introducerer desuden typisk forskellige, religiøse innovationer og tilskriver dem profeten (saws). Grundlaget for disse påstande er at finde i fejlfortolkningen af denne *hadîth* berettet af Abu Hurayrah, Abu Qatâdah og Jâbir bin `Abdullâh, hvor profeten (saws) fastslog: ”Ham, som så mig i en drøm, så mig faktisk, for Satan kan ikke antage min skikkelse”³ Der er ingen tvivl om, at denne *hadîth* er *Sahîh* (autentisk) og pålidelig, og derfor må den ikke benægtes eller mistros; men der er dog nogle bemærkninger, der skal noteres angående dets betydning.

- a. Denne *hadîth* bekræfter, at Satan kan ses i drømme i forskellige skikkelser og forsøge at vildlede mennesket.
- b. Denne *hadîth* fastslår, at Satan ikke kan antage profetens (saws) faktiske skikkelse eller form.
- c. Denne *hadîth* bekræfter også, at profetens (saws) skikkelse kan ses i drømme.

---

¹ *Al-`Aqîdah at-Tahâwîyah*, s. 188, 193, 198. Se også Sûrah Tâhâ 20:110, hvor Allâh siger: ”De (menneskene) kan ikke omfatte Ham med (deres) viden”.

² Sûrah al-Mutaffifîn, 83:15.

³ Samlet af al-Bukhârî (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 9, s. 104, nr. 123) og Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 4, s. 1225-1226, nr. 5635 og 5639).

Profeten (saws) fortalte denne udtalelse om drømme til sine ledsagere, der var familiære med hans udseende. Dette betyder, at hvis de, som vidste, hvordan profeten så ud helt nøjagtigt, så nogen lignende i deres drømme, så kunne de være sikre på, at Allâh havde velsignet dem med en vision af profeten (saws). Dette er fordi, at Allâh har forbudt Satan at antage profetens (saws) skikkelse. Men dette betyder samtidig også, at Satan kan fremkomme i drømme og påstå, at han er Allâhs budbringer overfor de, der ikke ved, hvordan han (saws) ser ud. Derefter kan han fortælle den drømmende om religiøse innovationer eller fortælle ham, at han er *al-Mahdi* (den ventede reformator) eller selv endda profeten `Îsâ (Jesus), der ventes at vende tilbage til jorden de sidste dage.

Antallet af de mennesker, der har hævdet noget lignende eller startet religiøse innovationer på baggrund af sådanne drømme, er umådeligt stort. Masserne er især tilbøjelige til at acceptere disse påstande, fordi de har misforstået betydningerne af den ovenstående *hadîth*. Eftersom *Sharî'ah* (Islamisk Lov) er fuldendt og komplet, så må påstanden om at have set profeten (saws) med nye tilføjelser til religionen, være falsk. Sådant et krav kan betyde ét ud af to ting: Enten at profeten (saws) ikke afsluttede sin mission i sin livstid, eller at Allâh ikke kendte fremtiden af den muslimske nation (*Ummah*) og derfor ikke gav de nødvendige påbud i løbet af profetens (saws) livstid. Begge af disse betydninger modsiger de grundlæggende, islamiske principper.

Hvad angår dét at se profeten (saws) i vågen tilstand, så bevæger sådan et krav sig udover *hadîth`ens* grænser og ud i det umulige. Enhver vision, der rent faktisk finder sted, vil uden tvivl være sataniske syn ligegyldig udfaldet. I løbet af profetens mirakuløse, natlige rejse til Jerusalem og videre op igennem himlene, viste Allâh ham en række af de tidlige profeter, og profeten Muhammad (saws) kommunikerede med dem.

De, som påstår at have set profeten Muhammad (saws) i en vågen tilstand, forsøger rent faktisk at hæve sig selv op til hans niveau. Enhver innovation indenfor Islâm, bygget på visioner om profeten (saws) eller ej, er totalt uacceptable som følge af de mange udtalelser, der er berettet, at profeten (saws) har sagt. F.eks. berettede `Â`ishah, at Allâhs budbringer sagde: "*Dén, som fornyer i denne af vores anliggender (dvs. Islâm) noget, som ikke tilhører den, vil få det forkastet.*"¹

---

¹ Samlet af al-Bukhârî (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 3, s. 535, nr. 861) og Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 931, nr. 4266) og Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1294, nr. 4589).

Dét at se Allâh

10

Tilbedelse af helgener

Allâhs velsignelse

Det er en del af menneskets natur at ophøje nogle individer fremfor andre. Mennesket kan lide at ære dem højt og foretrækker at følge dem i stedet for at foretage sine egne beslutninger. Dette er direkte som følge af, at Allâh har begunstiget nogle mennesker fremfor andre på forskellige måder. Eksempelvis er manden placeret over kvinden socialt:

الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ

"Mænd er kvinders beskyttere ved dét, at Allâh har begunstiget nogle af dem fremfor andre"¹

وَلِلرِّجَالِ عَلَى النِّسَاءِ دَرَجَةٌ

"Og mænd er en grad over kvinder."²

Og nogle mænd er blevet placeret en grad over andre mænd økonomisk set:

"Allâh har begunstiget nogle af jer over andre med underhold."³

Banî Isrâ'îl (Israels stamme) var begunstiget i forhold til resten af menneskeheden, hvad angår guddommelig vejledning:

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ

¹ Sûrah an-Nisâ, 4:34.

² Sûrah al-Baqarah, 2:228.

³ Sûrah an-Nahl, 16:81.

"Oh stamme af Israel, husk den velsignelse, som Jeg gav jer ved at begunstige jer i forhold til hele menneskeheden."¹

Profeterne blev begunstiget i forhold til hele menneskeheden som følge af den åbenbaring, de modtog, og nogle af profeterne foretrak fremfor andre:

تلك الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ

"Dette er profeterne, af hvem Vi foretrak nogle fremfor andre."²

Dog har Allâh fortalt os, at vi ikke bør begære de ting, som Han har givet til nogle og ikke til alle:

وَلَا تَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللَّهُ بِهِ بَعْضَكُمْ عَلَى بَعْضٍ

"Og ønsk ikke dét, som Vi har givet til nogle fremfor andre."³

Dette er fordi, disse begunstigelser er prøvelser, der medfører et stort ansvar, når først de er blevet tildelt. De er ikke resultatet af menneskets bestræbelser, og som sådan bør de ej heller være noget, man er stolt af. Allâh vil ikke belønne os for at have dem, selvom vi kommer til at stå til ansvar for, hvordan vi har benyttet dem. Derfor rådede profeten (saws) os til følgende: *"Se på de, som er under jer og ikke de, som er over jer. Det er bedre for jer, så at I ikke benægter Allâhs velsignelser til jer."*⁴

Alle mennesker er på den ene eller anden måde blevet placeret ovenover andre, og alle har derfor et bestemt ansvar, for hvillket man hver især individuelt vil blive stillet til regnskab for. Profeten (saws) sagde: *"Enhver af jer er en fårehyrde, og enhver er ansvarlig for sin flok."*⁵ Disse ansvar er de grundlæggende bestanddele af dette livs prøvelser. Hvis vi er taknemmelige overfor Allâhs begunstigelser og benytter os af dem retfærdigt, opnår vi succes. Ellers vil vi fejle. Muligvis er den største prøvelse vedrørende ansvar Allâhs ophøjen af mennesket fremfor hele

¹ Sûrah al-Baqarah, 2:47.

² Sûrah al-Baqarah, 2:253.

³ Sûrah an-Nisâ, 4:32.

⁴ Samlet af både al-Bukhâri og Muslim. Se *Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 8, s. 328, nr. 497 og *Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 4, s. 1530, nr. 7070.

⁵ Samlet af al-Bukhâri og Muslim. Se *Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 3, s. 438, nr. 730 og *Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 4, s. 1017, nr. 4496.

Tilbedelse af helgener

skabelsen. Denne begunstiging blev bekræftet, da Allâh befalede englene at prostere overfor Âdam. Dette ansvar er desuden to-vejs:

- a. At acceptere Islâm medfører et personligt ansvar: total underkastelse til Allâh.
- b. Det medfører endvidere et kollektivt ansvar i at etablere Allâhs Lov over hele jordkloden.

I Allâhs syn er de troende dermed de ikke-troende langt overlegne som følge af deres accept af det tildelte ansvar. Allâh sagde:

كُنتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ

"I (troende) er de bedste af (alle) nationer, som er frembragt til menneskeheden, (fordi) I påbyder det rette og forbyder det onde og tror på Allâh..."¹

Taqwâ

I samfundet af troende er nogle andre overlegne, og denne overlegenhed er en direkte følge af deres egen stræben. Det er en overlegenhed, som er forbundet med *Eemân*, styrke og dybde af troen. En stærk tro driver dén troende til at beskytte sig mod alt dét, som misbehager Allâh. Dette skjold kaldes "*Taqwâ*" på arabisk og har været oversat til gudsfrygtighed, fromhed, såvel som gudsbevidsthed, og begrebet indeholder alle disse betydninger og mere til. Allâh udtrykker tydeligt om, at overlegenheden består i at besidde mest *Taqwâ* i følgende âyâh:

إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ

"Sandelig, den mest noble af jer hos Allâh, er den med mest *Taqwâ*."²

Allâh fortæller hér, at det eneste, der i sandhed gør en troende mand eller kvinde overlegen i forhold til hinanden, er deres niveau af *Taqwâ*. Det er denne fromhed eller frygt overfor Gud, der ophøjer mennesket fra at være et "tænkende dyr" til at være guvernør (*khalifah*) af planeterne. Vigtigheden af frygt for Allâh i en muslims liv kan ikke understreges og fremhæves nok gange. Allâh har nævnt *Taqwâ* og dets afledninger 26 gange i al-Qur'ân, og

¹ Sûrah Âl-Imrân, 3:110.

² Sûrah al-Hujurât, 49:13.

det understreges overalt, at *Taqwâ* er drivkraften bag en stærk og levende tro. Uden *Taqwâ* vil troen ikke være andet end en meningsløs sammenblanding af memoriserede ord og sætninger, og "retskafne" gerninger vil ikke være andet end overfladiske indbildninger og hykleri. Derfor foretrækkes *Taqwâ* over alle andre overvejelser og betragtninger i livets forskellige gøremål. Allâhs budbringer (saws) sagde: "En kvinde ægtes som følge af fire (grunde): hendes rigdom, hendes storhed, hendes smukhed og hendes fromhed. Vælg den fromme (den med *Taqwâ*) og bliv succesfuld."¹ Det er ligegyldigt, hvor smuk, rig og adelig en kvinde kan være, for hvis hun ikke er gudsfrygtig, så er hun stadigvæk underlegen i forhold til en gudsfrygtig, uskøn, fattig kvinde fra en vanæret familie. Det modsatte er også korrekt, idet profeten (saws) sagde: "Hvis en mand, hvis praktisering af religionen tilfredsstillende er, spørger jer om jeres døtre, bør I ægte dem (til dem); ellers vil der opstå korrupsion i landet."²

Profeten (saws) irettesatte engang Abu Dharr for at kaldt Bilal for 'søn af en sort kvinde' på en hånende måde. Derefter sagde han: "Se! Sandelig I er ikke bedre end en brun mand ej heller en sort mand undtagen i at frygte Allâh mere end dem."³ Dette blev gentaget igen og igen i løbet af Allâhs budbringers liv. Selv i den sidste afskedsprædiken før hans død fortalte han mennesker om ubetydeligheden af raceforskelle og vigtigheden af *Taqwâ*.

Det er kun Allâh, Der ved hvem, som er mest gudsfrygtig i forhold til andre, fordi stedet, hvor *Taqwâ* findes, er i hjertet. Mennesket kan kun bedømme andre ud fra deres udvendige, synlige gerninger, der både kan være oprigtige eller hykleriske. Allâh klargjorde dette for os i det følgende vers:

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهَدُ اللَّهُ عَلَىٰ مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ

"Og blandt menneskerne i dette liv findes dén, hvis tale vil fortrylle dig. Og han vil kalde på Allâh som vidne til dét, der er i sit hjerte; dog vil han være blandt de mest ondskabsfulde af alle fjender."⁴

¹ Berettet af Abu Hurayrah og samlet af al-Bukhâri (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 7, s. 18-19, nr. 27) og Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 2, s. 749, nr. 3457).

² Berettet af Abu Hurayrah og samlet af at-Tirmidhî.

³ Berettet af 'Abdullâh ibn 'Amr og Ahmad.

⁴ Sûrah al-Baqarah, 2:204.

Tilbedelse af helgener

Derfor er det ikke tilladt at udpege bestemte mennesker som så helgenagtige og gudsfrygtige, at det rækker udover normale menneskers kapacitet. Profeten Muhammad (saws) udpegede nogle blandt sine *Sahâba* (ledsagere), som fik de glade og lykkelige nyheder om at være sikret Paradis i det næste liv.¹ Men disse bekendtgørelser var baseret på de åbenbaringer, som profeten (saws) fik og ikke på hans egen evne til at bedømme, hvad der var i andres hjerter. Engang sagde profeten (saws) vedrørende de mennesker, som aflagde dét loyalitetsløfte, der er kendt som *Bay`ah ar-Ridwân*: "Ingen af dem, der gav løftet under træet vil træde ind i helvedesilden"<sup>2</sup>. Men igen bekræftede han blot det åbenbarede Qur`ân-vers:

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ

"Allâh er behaget med de troende, da de aflagde loyalitetsløftet til dig under træet..."³

Ligeledes fortalte han om nogle, som ville træde ind i Helvede, skønt alle troede, at de var bestemt til at være i Paradis. Alle sådanne udtalelser var baseret på åbenbaringer. Ibn `Abbâs sagde, at `Umar ibn al-Khattâb havde fortalt ham, at på dagen (af slaget) af *Khaybar*, kom nogle af profetens ledsagere og sagde: "Dén og dén er en martyr, og dén og dén er en martyr", men da de nåede til en mand, hvorom de sagde: "Dén og dén er en martyr", erklærede profeten (saws): "På ingen måde! Jeg har set ham i Helvede med en kappe, som han tog (fra krigsbyttet) uærligt." Allâhs budbringer sagde derefter: "Gå ibn al-Khattâb og bekendtgør overfor folket tre gange, at kun de troende vil træde ind i Paradis."⁴

I løbet af tiderne har der i den kristne religion været tradition for at prise og ære nogle mennesker for deres angivelige, spirituelle forrang og opnåelser. Mirakler blev tilskrevet dem og betegnelsen "helgen" givet til dem. I tiden før kristendommen fandtes også samme koncept i den hinduistiske og buddhistiske religion. Individuer, som angiveligt havde "klatret op af spitalitetens rangstige", og som havde udført overnaturlige bedrifter, blev også givet titler som "Guru", "Avatar (guddomsinkarnation)" etc., der skulle bekræfte deres spirituelle

¹ Blandt dem findes de 10 velkendte: Abu Bakr, `Umar, `Uthmân, `Alî, Talhah, az-Zubayr, Sa`d ibn Abî Waqqâs, Sa`id ibn Zayd, `Abdur-Rahmân ibn `Awf, Abu `Ubaydah ibn al-Jârrâh (se *al-Aqîdah at-Tahâwîyah*, s. 485-487).

² Berettet af Jâbir og samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1034, nr. 4576).

³ Sûrah al-Fath, 48:18.

⁴ Samlet af Muslim. Se *Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 1, s. 65, nr. 209.

overlegenhed. Disse titler ledte masserne til enten at søge forbøn gennem dem til Gud eller tilbede dem direkte som guder. Følgelig har disse religiøse skikke en række helgener, som masserne hyppigt tilbeder. Islâm modsætter sig derimod dette, selv når det drejer sig om en overdreven pris og æren af profeten Muhammad (saws), der sagde: "Lovpris mig ikke som de kristne gjorde med `Îsâ ibn Maryam, for sandelig jeg er kun en slave, så kald mig i stedet for Allâhs slave og Hans budbringer."¹

Al-Walî: "Helgenen"

Betegnelsen *helgen* er blevet brugt til at oversætte det arabiske ord *Walî* (flertal *Awliyâ*), som Allâh brugte om de, som er tætte på Sig. Men en mere passende oversættelse er "tæt ven", fordi *Walî* bogstaveligt talt betyder en "allieret". Allâh bruger det endda til at referere til Sig Selv i verset:

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ

"Allâh er *Walî* for de, som tror
og trækker dem væk fra mørket (og) ud i lyset."²

Han benytter det også til at referere til Satan:

وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا مِّن دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُّبِينًا

"Og dén, som tager Satan som *Walî* i stedet for Allâh,
har sandelig tabt alt."³

Walî betyder derudover også "nær slægtning" som i det følgende vers:

فَقَدْ جَعَلْنَا لَوَيْهِ سُلْطَانًا فَلَا يَسْرِفُ

"Vi har givet retten til *Walî* af dén, som er dræbt uretfærdigt, men
overdriv ikke i henrettelsen (af morderen)"⁴

I al-Qur'ân bruges det også for at vise forholdet mennesker imellem, f.eks.:

¹ Berettet af `Umar ibn al-Khattâb og samlet af al-Bukhâri og Muslim (Se *Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 4, s. 435, nr. 654).

² Sûrah al-Baqarah, 2:257, 3:68, 42:9 og 45:19.

³ Sûrah an-Nisâ, 4:119, 7:27, 30 og 4:75.

⁴ Sûrah al-Isrâ, 17:33.

Tilbedelse af helgener

لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ

"De troende bør ikke tage de vantroende som *Awliyâ* i stedet for andre troende."¹

Dén brug af ordet, som i denne sammenhæng er mest interessant, er *Awliyâ-ullâh*"; dvs. nære venner af Allâh. I al-Qur'ân har Allâh udpeget bestemte typer af individer fra menneskeheden, som Han anser for at være specielt nære til Ham. Allâhs beskrivelse af Sine *Awliyâ* er at finde i Sûrah al-Anfâl:

إِنَّ أَوْلِيَاءَهُ إِلَّا الْمُتَّقُونَ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

"Sandelig, Hans *Awliyâ* er kun de med *Taqwâ*, men de fleste ved det ikke."²

Og i Sûrah Yûnus:

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ

"Se! Sandelig, ingen frygt eller sorg skal der komme over Allâhs *Awliyâ*, (det er)de som tror og har *Taqwâ*."³

Allâh forklarer os, at kriteriet for "*Walâyah*" (guddommelig venskab) er *Eemân* (tro) og *Taqwâ* (guds frygtighed, fromhed mm.), og disse egenskaber besidder alle de sande troende.⁴ De ignorante masser tror dog, at hovedkriteriet for *Walâyah* ("helgenstatus") er udførelsen af mirakler; almindeligvis benævnt *Karâmât*, ikke at forveksle med profeternes mirakler kaldet *Mu'jizât*. For de fleste af dem, der har denne overbevisning, spiller "mirakel"-udøverens tro og gerninger ingen rolle. Følgelig har mange såkaldte "helgener" kætterske tanker og gerninger, mens andre helt har forladt og forkastet de religiøse forpligtelser. En helt tredje type er endda involveret i udsvævende og vulgære elementer. Ingen steder har Allâh dog gjort udførelsen af mirakler til et krav for at kunne være Hans *Walî*. Som tidligere nævnt er derfor alle de troende med *Eemân* og *Taqwâ* Allâhs *Awliyâ*, og Han er deres *Walî*, som Allâh siger:

¹ Sûrah Âl-Imrân, 3:28, 4:139, 144 og 5:51.

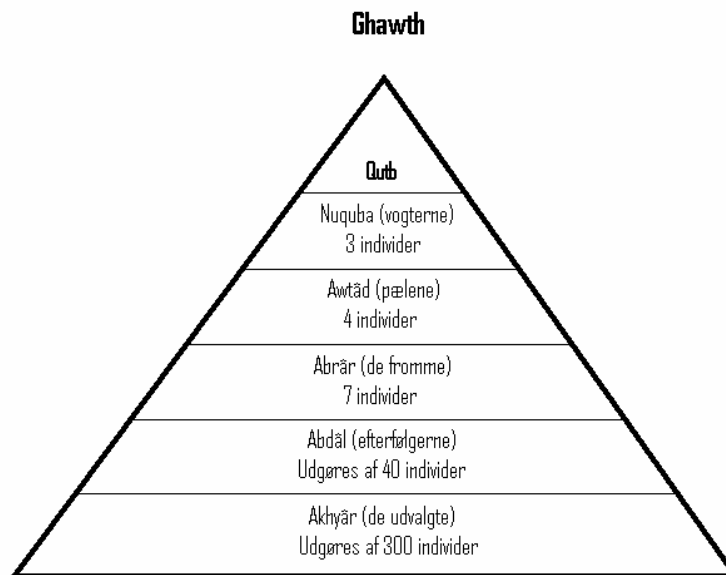
² Sûrah al-Anfâl, 8:34.

³ Sûrah Yûnus, 10:62-63.

⁴ *Al-Aqîdah at-Tahâwîyah*, s. 358.

"Allâh er *Walî* for de, som tror."¹

Som følge heraf er det ikke tilladt for muslimerne at udpege bestemte troende som Allâhs *Awliyâ* og benægte, at andre ikke er det. På trods af denne klare, islamiske holdning er opbygningen af et hierarki af såkaldte muslimske helgener blevet fremtrædende i *sufi*-cirkler og blandt de masser, der følger dem blindt. Hvis man anskuer opbygningen af dette hierarki fra bund til top, ser det ud som følgende (Oversætterens skitse):

Akhyâr (de udvalgte), der udgøres af 300 individer; *Abdâl* (efterfølgerne), hvis antal er på 40; de 7 *Abrâr* (de fromme); de 4 *Awtâd* (pælene); de 3 *Nuquba* (vogterne), *Qutb* (masten), der anses for at være den største af alle helgener i sin tid. Og på toppen af det hele findes *Ghawth*, den største af alle helgener i tid og rum. I nogle cirkler menes *Ghawth* at kunne tage nogle af synderne fra de troende på sine skuldre. Ifølge "mystikerne" er helgener fra de øverste tre klasser usynligt tilstede i Makkah ved bedetiderne. Når *Ghawth* dør, bliver han erstattet af *Qutb*, og der finder en oprykning sted gennem hele hierakiet med den reneste sjæl fra hver klasse, der stiger til

¹ Sûrah al-Baqarah, 2:257.

Tilbedelse af helgener

næste niveau.¹ Denne form for tro er blevet "lånt" fra kristendommen, ligesom *Dhikr*-perler stammer fra fra den kristne rosenkrans og *Mawlid* fra den kristne fejring af julen.

Fanâ: Menneskets forening med Gud

Et nærmere kig på de forskellige og meget fremtrædende, såkaldte helgener afslører navne som al-Hallâj, der blev henrettet offentligt som en frafalden muslim. Dette blev gjort fordi, at han åbent hævdede at være guddommelig ved sin infame udtalelse "*Ana al-Haqq*" ("Jeg er Sandheden"). Han gjorde dette på trods af, at Allâh fortæller om Sig Selv:

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّهُ يُخَيِّبُ الْمَوْتَىٰ

"Dette er fordi, Allâh er Sandheden, og det er Ham,
Som giver liv til de døde."²

Dét, som ledte denne forstyrrede person til sådan en udtalelse, var hans tro på et princip magen til "*Nirvana*" (den ultimative sindstilstand i buddhismen).³ Ifølge en af buddhismens trosgrene forsvinder egoet i denne tilstand, og menneskesjælen samt bevidstheden er udslettet.⁴ Dette koncept udgør også kernen af "mystikkens" filosofi. Mysticisme⁵ defineres som en oplevelse af forening med Gud, og troen på at menneskets hovedformål består af at søge denne forening. Mysticismens oprindelse kan findes i skrifterne af de tidlige, græske filosoffer, f.eks. *Platos Symposium*. I denne er bl.a. beskrevet forskellige, opadgående stiger, der består af dybe og svære trin, hvorved en forening af sjælen med Gud sluttelig nås.⁶ Et parallelt koncept kan også findes i hinduismens forening mellem *Atman*

¹ *Encyclopedia of Islaam*, s. 629. Se også 'Alî ibn 'Uthmân al-Hujwêrê, *Kashf al-Mahjûb*, oversat af Nicholson (London: Luzac, rep. 1976), s. 214.

² Sûrah al-Hadj, 22:6 og 62, 24:25 og 31:30.

³ Sanskrit-udtalelse, der betyder "blæst ud". Dette refererer til udslettelsen af alle jordlige lyster, eller frelse. Selvom begrebet opstod i Vedantic (*Bhagavad-Gita* og Vedaerne) er det mest forbundet med Buddhismen. I *Hinayana*-Buddhisme er begrebet associeret med udslettelse, mens det i *Mahayana*-Buddhismen er en sindstilstand af lyksalighed (W.L. Reese, *Dictionary of Philosophy and Religion*, New Jersey: Humanities Press, 1980), s. 393.

⁴ *Ibid*, s.72.

⁵ Fra det græske "*Mystes*", der betyder "én, der er begyndt ind i mysterierne". Begrebet er afledt fra de græske mysterium-religioner, hvis oprindelse bar navnet "*mystes*" (*Dictionary of Philosophy and Religion*, s. 374).

⁶ *Colliers Encyclopedia*, s. 68.

(menneskesjælen) og *Brahman* (den upersonlige Absolutte), hvilket angiveligt skulle være det ultimative mål eller frigivelse fra eksistens og genfødsel.¹ Græsk mytologisk tankegang opblomstrede i de gnostiske, kristne bevægelser, der ligesom Valentinus' bevægelse (c. 140 CE), nåede deres højdepunkt i det andet århundrede CE.

Disse forestillinger blev i det tredje århundrede blandet med platonisme af den ægyptisk-romerske filosof, Plotinus (205-270 CE), så en ny religiøs filosofi blev skabt under navnet *neoplatonisme*. Fra det tredje århundrede startede de kristne ankermænd eller eremitter den klosterlige skik i kristendommen ved at trække sig ud i den ægyptiske ørken. Dette skete ved, at de adopterede mysticismens ide om forening med Gud, da dette blev forelagt den neoplatoniske filosofi i denne tid. Det var "sankt" Pachomius (290-346 CE), der etablerede de første sæt regler for kristen klosterliv og grundlagde ni klostre i den ægyptiske ørken. Men det er stadigvæk "sankt" Benedikt fra Nursia, der anses for at være den sande grundlægger af vestlig klosterorden, da han udviklede Benedikt-reglen for klostret i Monte Cassino i Italien.² Mystiker-traditionen blev holdt i hævd i den klosterlige kristendom og fandt sin vej frem til muslimerne i det 8. århundrede CE; et århundrede efter at grænserne i den islamiske stat var blevet udvidede og omfattede nu Ægypten og Syrien samt dets store klostre.³

En gruppe af muslimer, der ikke var tilfredse med dét, som *Sharî'ah'en* (Den Islamiske Lov) havde at tilbyde, udviklede et system, som de kaldte *Tarîqah* (vejen). Det ultimative mål i hinduismen er foreningen med verdenssjælen, og i kristendommen er det foreningen med Gud. På samme måde blev det dennes bevægelses ultimative mål at opnå *Fanâ*. Hér troende man, at egoet blev opløst, og *Wusûl* skulle træde i kraft; dvs. at menneskesjælen mødte Allâh og blev forenet med Ham i dette liv. En

¹ *Dictionary of Religions*, s. 68.

² *Dictionary of Philosophy and Religion*, s. 365-366 og 374.

³ "Forfattere, der har skrevet afhandlinger om muslimsk mysticisme sammenligner ofte "tilintegørelsen" i *sufismen* med det buddhistiske *Nirvana*; men ifølge andre er denne sammenligning komplet utilstrækkelig, idet den buddhistiske forestilling om tilintegørelse er uafhængig af ideen om gud og inkluderer transmigreringen af sjæle, hvilket *Nirvana* sætter en ende for. Derimod er der i muslimsk mysticisme intet omkring sjælens vandring efter døden over i en anden krop, og tilstedeværelsen af en personlig og overalt-tilstedeværende Gud er dominerende. Oprindelsen af den muslimske opfattelse af *Fanâ* bør snarere søges i kristendommen, hvorfra den synes at være lånt. Dette begreb betyder ganske enkelt, at individets vilje tilintegøres før Guds vilje, hvilket er en ide, der udgør kernen af al kristen mysticisme." (*Shorter Encyclopedia of Islam*, s. 98).

Tilbedelse af helgener

række indledende tilstande og faser, som skulle opnås, blev defineret. De blev kaldt *Maqâmât* (stationer) og *Hâlât* (tilstande). Der blev udarbejdet et system af spirituelle øvelser, der skulle få "mødet" til at finde sted. Disse *Dhikr*-øvelser involverede ofte hoved- og kropbevægelser og nogle gange endda dans, som det f.eks. ses med de snurrende dervisher. Alle disse handlinger tilskrives profeten (saws) gennem forskellige fortællinger for at de kan få retfærdiggjort deres egne handlinger. Faktum er dog, at der ikke eksisterer én eneste autentisk støtte for disse i de klassiske *hadîth*-samlinger.

En mangfoldighed af systemer og ordener blev udviklet i lighed med de kristne munkes systemer og navngivet efter deres grundlæggere, f.eks. ordenerne af *Qâdiri*, *Chisti*, *Nakhshabandi* og *Tîjani*. Derudover blev der skrevet omfattende eventyr og opdigtninger om grundlæggerne i et forsøg på at heroisere disse og gøre dem til legender. Og ligesom de kristne og hinduistiske munke valgte specielle, isolerede bygninger (dvs. klostre), hvori deres samfund kunne huses, så udviklede *sufi*-ordenerne lignede boligfaciliteter kaldet *Zâwiyah* (bogst. betydning: hjørner).

Som tiden forløb opstod der en række kætterske forestillinger med grundlag i mystiker-troen "*forening-med Gud*". Bl.a. hævdede de fleste ordener, at Allâh kunne ses, når man havde opnået tilstanden af *Wusûl* (ankomst). Dog da `Â`ishah spurgte profeten (saws), om han havde set Allâh i løbet af *Mi`râj* (opstigningen), svarede han '*Nej*'.¹ Da Allâh viste noget af sig selv til bjerget, som smuldrede sammen til støv, blev profeten *Mûsâ* også vist, at hverken han eller noget andet menneske ville kunne klare at se Allâh i dette liv.² Nogle *sufi*-mestre påstod, at når tilstanden af *Wusûl* var opnået, så blev de jordiske påbud fra *Sharî`ah*, f.eks. de fem daglige bønner, ophævet. De fleste af dem sagde, at bønnerne rettet mod Allâh kunne sendes via profeten (saws) eller gennem de såkaldte helgener; mange begyndte også at udføre en form for *Tawâf*,³ ofring af dyr og andre former for tilbedelse omkring de døde helgeners gravsteder og mausolæer. *Tawâf* kan i dag ses omkring *Zaynabs* og *Sayyid al-Badawis* grav i Ægypten, omkring *Muhammad Ahmads* mausolæum i Sudan og omkring utallige helgeners og hellige mænds *Dargha*⁴ i Indien og Pakistan.

---

¹ Samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 1, s. 111-112, nr. 337, 339 og s. 113, nr. 341).

² *Sûrah al-`Arâf*, 7:143.

³ At gå rundt om et religiøst objekt for tilbedelsens skyld [Oversætterens kommentar].

⁴ Typisk form for mausolæum, der er rejst over ældre, såkaldte hellige mænd. *Dargha* er udbredt i Indien og Pakistan, hvor folk valfarter til disse og foretager forskellige former for tilbedelse [Oversætterens kommentar].

Sufierne mente, at *Sharî`ah* (Allâhs Love) blev sendt til menneskeheden som en slags ydre vej for de ignorante masser, mens deres eget system, *Tarîqah*, var den indre vej for en lille oplyst elite. En mærkelig form for *Tafsîr* (kommentar og forklaring af al-Qur`ân) opstod, hvori Qur`ân-versenes mening og betydning var blevet ændret og forvrænget for at støtte de kætterske idéer i deres mystiker-bevægelser. Den græske filosofi blev også sammenblandet med fabrikerede og falske *ahadîth*, så et helt netværk af uautentisk litteratur blev produceret. Dette udfordrede de tidlige, islamiske originale værker og følgelig fordrev dem fra masserne. Musik blev introduceret i de fleste cirkler, og stoffer som marihuana var også tilgængelig som en måde, hvorpå den pseudo-spirituelle oplevelse kunne højnes.

Sådan var arven fra den senere *sufi*-generation, som var blevet grundlagt på den falske antagelse, at det var menneskesjælen muligt at kunne blive forenet med Gud i dette liv. Den tidlige generation af gudsfrygtige og fromme individer, som `Abdul-Qâdir al-Jîlânî og andre, hvortil nogle ordener også var tilskrevede, forstod klart vigtigheden af at kunne skelne mellem Skaberen og det skabte. De to kunne aldrig blive én, idet Den Ene var Guddommelig og Evig, mens den anden var menneskelig og begrænset.

Guds forening med mennesket

Intet undslipper Allâhs Viden, derfor er de, som handler derefter, de forstandige og kloge. De føler Hans tilstedeværelse hele tiden. De udfører omhyggeligt alle deres obligatoriske (*Fard*) pligter. Derefter forsøger de med et rent hjerte at kompensere for enhver af deres uundgåelige mangler ved at udføre en række frivillige handlinger. Disse frivillige handlinger hjælper én med at værne om de obligatoriske pligter. F.eks i de tider, hvor mennesket er svagt eller spirituelt set på et lavpunkt, så kan det blive dovent i at udføre dets religiøse forpligtelser. Men de, som plejede at udføre frivillige handlinger udover de obligatoriske, vil være tilbøjelige til "kun" at miste nogle af deres frivillige handlinger, mens deres obligatoriske forpligtelser vil forblive intakte. Hvis ikke de havde dette beskyttende skjold af frivillige handlinger, mens de var inde i en periode af dovenskab, er det meget sandsynligt, at deres obligatoriske forpligtelser ville blive kasseret og forsømt. Jo mere man styrker sine obligatoriske forpligtelser ved at udføre frivillige handlinger, desto mere vil vedkommendes liv være i overensstemmelse med *Sharî`ah*, Viljen af Den Almægtige Allâh. Allâh

Tilbedelse af helgener

overførte dette princip til os gennem profeten (saws) i en *hadîth*: "Den mest elskede ting, hvormed Min tjener kan komme tættere på Mig, er ved dét, som Jeg har gjort obligatorisk (Fard) for ham. Min tjener vil fortsætte med at komme tættere og tættere på Mig ved de frivillige handlinger (af tilbedelse), indtil Jeg elsker ham. Hvis Jeg elsker ham, vil jeg blive hans høreelse, hvormed han hører; hans syn, hvormed han ser; hans hånd, hvormed han tager; og hans fod, hvormed han går. Hvis han spørger Mig om noget som helst, vil Jeg give ham det, og hvis han søger tilflugt i Mig, vil Jeg beskytte ham."¹

Allâhs *Walî* (nære ven) vil kun høre, se, tage og gå til dét, som er *Halâl* (tilladt) og klart undgå alt dét, som er *Harâm* (forbudt), såvel som de ting, der leder til *Harâm*. Dette er det eneste, sande formål, der er værd at dedikere sit liv til. Opnåelsen af dette er perfektionen af menneskets dobbeltsidige rolle som en tjener af Gud og guvernør i denne verden. Men dette kan ikke nås ad andre veje end dén foreskrevet i *ahadîth*. Først skal de obligatoriske pligter etableres fuldstændigt. Derefter skal de foreskrevne, frivillige handlinger af tilbedelse udføres i overensstemmelse med og i henhold til *Sunnah*. Allâh understregede dette faktum ved at befale Sin profet til at informere de troende om følgende:

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ

"Sig (Oh Muhammad), hvis I elsker Allâh, så følg mig og Allâh vil elske jer (tilbage)."²

Derfor kan Allâhs kærlighed kun opnås ved nøje at følge retningslinierne (*Sunnah*) fra Hans profet (saws) og ved at være opmærksom på og undgå alle religiøse innovationer. Denne opskrift til et succesfuldt liv findes i den følgende *hadîth*, hvori Abu Najîh beretter, at profeten (saws) sagde: "Hold jer til min *Sunnah* og *Sunnah* af de retledede khaliffer. Bid fast til den med jeres kindtænder, og tag jer i agt for nyligt opfundne emner, for enhver nyligt opfundet emne er en innovation (*bid`ah*), og enhver innovation er en vildledelse, og enhver vildledelse fører til Helvede."³

Dén person, som nøje følger dette princip, vil kun lytte til dét, som Allâh ønsker, at han lytter til. For Allâh siger om de rettroende:

¹ Berettet af Abu Hurayrah og samlet af al-Bukhâri (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 8, s. 336-367, nr. 509.

² Sûrah Âl-Imrân, 3:31.

³ Samlet af Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1294, nr. 4590 og at-Tirmidhî.

وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا

”Og når de ignorante (hånende) henvender sig dem,
siger de blot: ‘Fred’.”¹

Andetsteds i al-Qur’ân siger Han også:

وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتَ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ
بِهَا فَلَا تَعْدُوا مَعَهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ إِنَّكُمْ إِذَا مَثَلْتُمْ

”Og Han har allerede åbenbaret til jer i Bogen, at hvis I hører Allâhs tegn
blive bespottet og hånet af, så skal I ikke sidde sammen med dem, indtil
de ændrer emnet. Hvis I gjorde dette, ville I sandelig være
ligesom dem...”²

Ved at mennesket kun lytter til dét, som Allâh ønsker, at det hører, så
bliver Allâh *i en metaforisk forstand* vedkommendes høreelse. Og på en
lignende måde vil Allâh blive dets syn, hånd og fod.

Dette er den korrekte fortolkning af den tidligere nævnte *Hadîth*, hvori
Allâh erklærer, at Han vil blive menneskets høreelse, syn, hænder og
fødder. Uheldigvis er denne *Hadîth* blevet fejlfortolket af mystikere som
støtte for deres forvrængede koncept af forening med Allâh – Må Allâh
forbyde det.

Rûhullâh: Allâhs ”Sjæl”

Støtte for mystikernes tro på genforeningen af den menneskelige sjæl og
Allâh, er endda også forsøgt at blive udledt fra nogle af al-Qur’âns vers.
Det drejer sig om de følgende Qur’ân-âyat:

ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ مِنْ رُوْحِهِ

”Derefter formede Han (Allâh) ham (Âdam) og blæste i ham fra
fra Sin Sjæl.”³

¹ Sûrah al-Fuqân, 25:63.

² Sûrah an-Nisâ, 4:140.

³ Sûrah as-Sajdah, 32:9 og 38:72.

Tilbedelse af helgener

Og

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي

”Og da Jeg formede ham og blæste i ham fra Min Sjæl...”¹

Disse vers er blevet brugt som et bevis på forestillingen om, at ethvert menneske indeholder en del af Gud i sin krop. Den del af Allâhs ”sjæl”, som Allâh blæste ind i Âdam er angiveligt blevet nedarvet af alle hans efterkommere. Der er også gjort en henvisning til profeten `Îsâ (Jesus), omkring hvis moder Allâh sagde:

وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ

”Og hun var kysk, så Vi blæste i hende fra Vores Sjæl...”²

Derfor tror man blandt mystikere, at denne guddommelige, evige sjæl inde i mennesket higer og stræber efter at blive genforenet med sin oprindelse. Dog er dette langt fra tilfældet. Ejestedsord (min, din, hans, hendes, vores) har to generelle betydninger på arabisk, hvilke er afhængige af den sammenhæng, de er brugt i. De kan beskrive en egenskab eller en ejendom, der både kan være en del af dets ejer eller ikke være en del af dets ejer. Hvis man f.eks. ser på Allâhs befaling til profeten Mûsâ (Moses):

وَاضْمُمْ يَدَكَ إِلَى جَنَاحِكَ تَخْرُجَ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ

”Før din hånd under dit tøj, og den vil komme ud uskadt...”³

Både hånden og tøjet tilhørte profeten Mûsâ, men hans hånd var en egenskab, der var en del af ham, mens hans skjorte var en ejendel, som ikke var en del af ham. Det samme gør sig gældende i forholdet mellem Guds egenskaber og Hans skabelse.⁴ For at illustrere det med Allâhs guddommelige Barmhjertighed ser vi, at Allâh siger:

¹ Sûrah al-Hidjr, 15:29 og Sûrah Sâd, 38:72.

² Sûrah al-Anbiyâ 21:91 og Sûrah at-Tahrîm 66:12.

³ Sûrah Tâhâ, 20:22.

⁴ *Taysîr al-'Azîz al-Hamîd*, s. 84-85.

وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ

”Allâh giver Sin Barmhjertighed specifikt til hvem, Han end vil”¹

Allâhs Barmhjertighed er én af Hans egenskaber og ikke en del af skabelsen. Derimod refererer Allâh undertiden til de skabte ting som Sine for at understrege det faktum, at Han skabte dem. Og andre refereres til som Hans for at vise den specielle, ærefulde plads, de har i Allâhs syn. F.eks. sagde profeten Sâlih, da hun-kamelen blev sendt som en prøvelse til hans folk, Thamûd:

هَذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ آيَةٌ فَذُرُّوهَا تَأْكُلْ فِي أَرْضِ

”Dette er Allâhs kamel sendt til jer som et tegn.
Så tillad den at græsse på Allâhs jord.”²

Kamelen blev sendt på mirakuløs vis som et tegn til Thamûd, der ikke havde nogen ret til at nægte den at græsse, da hele jorden tilhører Allâh. Ligeledes gør sig gældende med den pagt, som Allâh lavede med profeterne Ibrâhîm (Abraham) og Ismâ`îl angående al-Ka`bah:

أَنْ طَهَّرَا بَيْتِي لِلطَّائِفِينَ وَالْعَاكِفِينَ وَالرُّكَّعِ السُّجُودِ

”For at de kan rense Mit hus for de, som laver *Tawâf* rundt omkring det og de, som forbliver dér og de, som prostrerer sig (ned på jorden i bøn).”³

Ligeledes med Paradis for de rettroende, der på Dommedagen vil blive fortalt af Allâh ”Træd ind i Mit Paradis.”⁴

Angående sjælen (*Rûh*) så er den en af Allâhs skabelser. Allâh siger i al-Qur`ân:

وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا

”Og de spørger jer angående sjælen; fortæl dem at sjælen er fra min Herres befaling; og I er ikke blevet givet andet end en meget

¹ Sûrah al-Baqarah, 2:105.

² Sûrah al-A`raf 7:73.

³ Sûrah al-Baqarah, 2:125.

⁴ Sûrah al-Fadjr, 89:30.

lille mængde viden.”¹

Andetsteds i al-Qur’ân siger Han:

إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ

”Hvis Allâh har befalet en ting, skal Han kun sige: Bliv, og det er.”²

Og Han sagde også:

خَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ لَهُ كُن فَيَكُونُ

”Han (Allâh) skabte ham (Âdam) af jord og sagde derefter: Bliv, og han var.”³

Befalingen ”Bliv” er for hele skabelsen. Derfor er sjælen skabt på Allâhs befaling. I Islâm anses Gud ikke som værende en ulegemlig sjæl som i nogle religioner, f.eks. kristendommen. Han har hverken en legemlig krop, ej heller er Han en formløs sjæl. Han har en skikkelse, der er passende til Sin Ophøjethed, hvilket er noget, som intet menneske nogensinde har set eller sanset. Hans skikkelse vil kun være synlig, menneskets begrænsninger taget i betragtning, for Paradisets folk.⁴ Når Allâh specifikt refererer til, at Han blæste en sjæl fra Sig Selv ind i profeterne Âdam og `Îsâ, så er det for at vise disse sjæles ophøjethed og ære i forhold til resten af menneskeheden og for at fjerne tvivlen om Marias jomfrufødsel af profeten `Îsâ. Selv Allâhs egenskab af handlingen, der består i at blæse sjælen, er en afklaring af Hans Vilje og Supreme Magt, for det er englene, der rent faktisk indsætter sjælene i mennesket og ligeledes fjerner dem. Dette faktum er bl.a. bekræftet i den følgende *hadîth* fra Ibn Mas`ûd, der berettede, at Allâhs budbringer (saws) sagde: ”Sandelig enhver af jer samles i jeres mødres skød i 40 dage som en olieret væske, derefter som en igle-agtig klump i en lignende periode, derefter som en klump kød i en anden lignende periode. Derefter sendes en engel for at blæse sjælen ind i ham...”⁵

¹ Sûrah al-Isrâ, 17:85.

² Sûrah Âl-`Imrân, 3:47.

³ Sûrah Âl-`Imrân, 3:59.

⁴ Se kapitlet **At se Allâh**, s. 113 i dette værk for yderligere forklaring og uddybning [Oversætterens kommentar] .

⁵ Samlet af al-Bukhârî (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 4, s. 290-291, nr. 430) og Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 4, s. 1391, nr. 6390).

På denne måde får Allâh blæst sjælen ind i hvert eneste menneske; dvs. Hans engle gør dette. Ved at sige 'Han blæste' påmindes Allâh os faktisk om, at Han er den primære årsag bag alt, hvad der finder sted i skabelsen, som Han sagde:

وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ

"Allâh skabte jer og alt hvad I end gør."¹

Ved slaget ved Badr kastede profeten (saws) en håndfuld støv mod fjendernes rækker, der stod opstillet flere hundrede meter væk, men Allâh forårsagede, at støvpartiklerne mirakuløst ramte alle fjendernes øjne. Allâh henviste til profetens handling som følger:

وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ

"Og det var ikke dig, som kastede, da du kastede, men det var Allâh, Som kastede."²

Følgelig da Allâh tilskrev Sjælen Sig Selv, gav Han den blot en speciel og æret plads blandt de sjæle, som Han har skabt. Det skal ikke forstås på den måde, at Allâh har en sjæl og blæste et stykke af den ind i profeterne Adam og `Isâ, For yderligere at understrege denne pointe refererer Allâh også til englen, der blev sendt til Maria, som "Sin Sjæl":

فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا

"Så Vi sendte til hende vores Sjæl, der antog skikkelsen af et velproportioneret menneske."³

Al-Qur'ân er en helhed. Dets vers forklarer hinanden, og udtalelserne samt handlingerne af profeten (saws) uddyber yderligere dets meninger. Når vers tages ud af en sammenhæng, kan al-Qur'âns meninger og betydninger let forvrænges. F.eks. er det fjerde vers fra Sûrah al-Mâ`ûn som følgende:

فَوَيْلٌ لِلْمُصَلِّينَ

¹ Sûrah Sâfât, 37:96.

² Sûrah al-Anfâl, 8:17.

³ Sûrah Maryam, 19:17.

Tilbedelse af helgener

”Forbandet være de, som beder (*Salâh*).”

Hvis dette vers stod alene, ville det være i total modsætning til resten af al-Qur’ân og Islâm. *Salâh* er blevet gjort obligatorisk igennem hele al-Qur’ân. Allâh siger bl.a.:

إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي

”Sandelig, Jeg er Allâh, der er ingen gud, der fortjener at blive tilbedt udover Mig, så tilbed mig og etablér bøn (*Salâh*) for at huske Mig.”¹

Dog forbandede det tidligere nævnte vers, de som udfører deres *Salâh*! Men det hele forklares ved de efterfølgende vers, som uddyber den påtænkte mening:

الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ الَّذِينَ هُمْ يُرَآؤُونَ وَيَمْنَعُونَ الْمَاعُونَ

”De, som er skødesløse og forsømmelige med deres *Salâh*, de som gør det for at blive set. Dog de benægter selv de mindste typer af godhed.”²

Dermed er Allâhs forbandelse kun på hyklernes *Salâh*, idet de foregav at være troende og naturligvis ikke på alle, som udfører *Salâh*.

En mere korrekt oversættelse af verset ”Derefter formede Han ham (Âdam) og blæste i ham fra fra Sin Sjæl,” ville være ”Derefter formede Han ham (Âdam) og lod en af Sine (noble) sjæle træde ind i ham.” Der er derfor intet fundament i de guddommelige skrifter for mystikernes tro på menneskets uskabte sjæl, der higer efter at blive genforenet med dets oprindelse, Gud. I Islâm er der ingen skelnen mellem de arabiske termer *Rûh* (sjæl – flertal *Arwâh*) og *Nafs* (Ego – flertal *Anfus*), når der er tale om mennesket, undtagen når det er forbundet til kroppen. Hér refereres det sædvanligvis til som *Nafs*.³ I al-Qur’ân siger Skabereren:

اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا

¹ Sûrah Tâhâ, 20:14.

² Sûrah al-Mâ’ûn, 107:5-7.

³ *Al-‘Aqîdah at-Tahâwîyah*, s.394.

"Det er Allâh, som tager sjælene (Anfus) ved døden og de, som ikke dør, (tager Han) i løbet af deres søvn..."¹

Umm Salamah berettede, at profeten (saws) sagde: *"Sandelig, når sjælen (Rûh) tages, da følger øjnene den"*²

De succesfulde sjæle vil få lov til at træde ind i Paradis, idet Allâh sagde til de rettroende sjæle:

يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً

فَادْخُلِي فِي عِبَادِي وَادْخُلِي جَنَّتِي

"Oh sjæl i fred, kom tilbage til din Herre behaget med dig selv og behagende for din Herre. Træd ind blandt Mine hengivne. Træd ind i Mit Paradis."³

I slutningen vil den rettroende menneskesjæl dermed ikke blive udslettet i Gud, eller blive forenet med Ham men vil forblive en afgrænset sjæl med en afgrænset krop, der fornøjer sig og behages ved de forskellige glæder og fornøjelser i Paradis lige så længe, Allâh ønsker.

¹ Sûrah az-Zumar, 39:42.

² Samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 2, s. 437, nr. 2005).

³ Sûrah al-Fadjr, 89:27-30.

11 Gravtilbedelse

I løbet af en stor del af menneskets historie har de døde været æret gennem udførlige og kunstfærdige begravelsesceremonier, overpyntede gravmæler og udsmykkede grave fortløbende med mindelses- og tilbedelsesfestivaler. Dette har ført til stor forvirring og vildledning i religionen. Som et resultat heraf er mange fra menneskeheden blevet involveret i en eller anden form for gravtilbedelse. F.eks. ser man hos kineserne, der repræsenterer mellem 24 og 33 % af menneskeheden, at deres religion *er* gravtilbedelse. Det meste af deres religiøse ritualer er forbundet til gravsteder og tilbedelse af deres forfædres repræsentationer.¹ Sådanne hellige og helgen-agtige mænds grave er blevet til helligdomme for hinduerne, buddhisterne og de kristne, hvor ritualer af tilbedelse som bøn, ofring og pilgrimsfærd udføres i stor stil.

Med tiden kom de muslimske herskere og masserne væk fra de grundlæggende principper af den islamiske tro, og de begyndte at imitere de omkringliggende, ikke-muslimske nationers hedenske skikke og traditioner. Store bygninger blev opført over *Sahâbahs* (profetens ledsagere) gravsteder; f.eks. `Alí, de store retslærde som Imâm Abu Hanîfah og Imâm ash-Shâfi`î, samt de individer, der blev udpeget som *sufi*-”helgener”, f.eks. Junayd og `Abdul-Qâdir al-Jilânî.

I senere tid er denne tradition med opførelse af helgengrave udvidet til også at omfatte gravene af sociale bevægelses ledere. Herunder bl.a. Muhammad Ali Jinnah (Pakistans grundlægger) og Muhammad Ahmad, den såkaldte Mahdi fra Sudan. I dag tilbagelægger mange ignorante muslimer store afstande for at kunne udføre religiøse ritualer og *Tawâf*

---

¹ At holde deres forfædre (*Pai Tsu*) i ære og minde dem er en af de ældste, vedvarende og indflydelsesrige emner i den kinesiske religion og det traditionelle kinesiske samfund. Ifølge deres forestillinger er overlevelsen og lykken af de døde *Hun* (spirituel sjæl) og *P`o* (hovedsjæl) afhængige af efterkommernes ofringer af penge, røgelse, mad og drikke. Til gengæld kan *Hun*-sjælen, i kraft af at den er en ånd (*Shen*), opnå anseelige fordele til familien ved hjælp af dens overnaturlige kontakter. I tilfælde af almindelige mennesker anses dette forhold at være mellem tre og fem generationer. Sjælene efterfølges derefter af andre mere nylige sjæle. Se *Dictionary of Religions*, s. 38.

rundt omkring disse gravmæler. Nogle beder endda indeni og andre udenfor disse. Og andre igen bringer ofringsdyr til disse steder for at kunne foretage *Dhabh*-ritualerne (rituel ofring) dér. De fleste af de, som udfører tilbedelses-ritualer ved gravene, er af den falske overbevisning, at de retskafne blandt de døde er så tætte på Allâh, at al tilbedelse i deres nærhed vil lettere kunne blive accepteret af Allâh, end hvis de blev udført andetsteds. De mener, at eftersom de døde var velsignet, så vil alt, der kommer i nærheden af dem, også blive velsignet. Deres gravmæler og selv dét jord, som de er blevet bygget på, anses for at være fyldt med overskuddet af de dødes velsignelser. Som følge af denne overbevisning aftørre gravtilbedere deres hænder på gravenes vægge og gnider det derefter over deres kroppe for at kunne "samle de ekstra velsignelser". Mange gange opsamler de jorden omkring gravene i den forgæves tro, at jorden har specielle, helende kræfter som følge af den velsignelse, der findes i de begravede. Mange fra bestemte *shi`ah*-undergrupper opsamler jord og ler fra Karbala, hvor Imâm Hussain blev myrdet, og bager dem til små, runde lerstykker, hvorpå de prostrerer i løbet af deres *Salâh*.

Bøn til de døde

De, som er involverede i gravtilbedelse, retter deres bøn mod de døde på to måder:

1. Nogle benytter sig af de døde som mellemlid. De tilbeder og spørger dem på samme måde, som katolikerne benytter sig af deres præster til syndsforladelse. Præsterne spørger nemlig derefter om Guds tilgivelse til dem. Dermed fungerer præsterne som et mellemlid ml. mennesket og Gud.

De præ-islamiske arabere plejede også at tilbede deres afguder på lignende vis. Hvad angår formålet med dette, fortæller Allâh os, at de hedenske arabere plejede at sige:

مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ

"Vi tilbeder dem kun, så de kan bringe os tættere på Allâh"¹

Nogle gravtilbedere blandt muslimerne tilbeder de døde og beder dem om at formidle deres bønner og anmodninger til Allâh,

---

¹ Sûrah az-Zumar, 39:3.

Gravtilbedelse

så deres behov og ønsker kan blive opfyldt. Denne skik er bygget på forestillingen om, at rettroende, døde mennesker ikke blot er tættere på Allâh end dem selv, men også at de er i stand til at høre et hvilket som helst menneskes ønske og opfylde det, selv efter at døden er indtrådt! Dermed bliver de døde mellemlid, der tilskrives at kunne være i stand til at gøre tjenester for de levende.

2. Andre tilbeder de døde direkte og trygler dem om at blive tilgivet for de dårlige handlinger, der måtte være blevet begået. Ved at gøre dette tilskrives de døde mennesker Allâhs egenskab af at være *at-Tawwâb*; Den, Som accepterer de troendes angren; såvel Allâhs egenskab af at være *al-Ghafûr*; Den, Som er Den Mest Tilgivende og Den eneste, Som er i stand til at tilgive synder. Der synes at være stor lighed mellem disse skikke og skikkene blandt de kristne katolikker, der påkalder specielle helgener til opfyldelse af deres daglige behov. Hvis man f.eks. har tabt noget, kan man bede Sankt Antonius fra Thebes om hjælp til at finde den mistede genstand.¹ Skytshelgenen for det umulige er Sankt Jude Thaddeus, som der blev bedt til som et mellemlid i helbredelsen af uhelbredelige sygdomme mm.² Hvis rejsende skulle drage et sted hen, plejede de at bede til skytshelgenen Kristoffer, men i 1969 blev han officielt fjernet fra listen af helgener ved pavens beslutning efter, at det blev bekræftet, at han var opdigtet.³ Et andet eksempel på dette er de kristnes forhold til profeten Jesus, som de tror er inkarneret af Gud. De fleste kristne beder til Jesus i stedet for Gud. Der findes desuden mange muslimer, der retter deres bønner til profeten Muhammad (saws) på samme måde.

Begge disse måder forkastes totalt af Islâms grundprincipper og lære. Disse fortæller os, at når man dør, træder man ind i en dimension kaldet *Barzakh*, hvori ens handlinger kommer til kort. Man er ikke i stand til at gøre noget som helst for de levende, selvom resultatet af ens handlinger kan påvirke de levende og fortsætte med at tjene belønning eller straf til én. Abu Hurayrah berettede, at Allâhs budbringer sagde: "*Når en menneske dør, slutter dets (gode) dyder undtagen i tre tilfælde: fortløbende almisser; viden, der er fordelagtig for mennesket og et retskaffent barn, der beder for det.*"⁴ Profeten (saws) gjorde også meget ud af understrege, at han ikke ville kunne gavne

---

¹ *The World Book Encyclopedia* (Chicago: World Book, inc., 1987), bind 1, s. 509.

² *Ibid*, bind 11, s. 146.

³ *Ibid*, bind 3, s. 417.

⁴ Samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 867, nr. 4005).

nogen i dette liv, uanset hvor tæt på de pågældende måtte være på ham. Allâh befalede ham i al-Qur'ân til at sige til *Sahâbah* (profetens ledsagere):

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبَ
لَأَسْكَنْتُ مِنْ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

"Jeg har ingen magt til at bringe godt eller afværge ondt selv ikke mod mig selv, det er kun som Allâh vil. Hvis jeg havde viden om det ukendte, ville jeg sandelig have opsamlet kun godt, og intet ondt ville have ramt mig. Men jeg er kun en advarer og én, der bringer glade tidender til de, som tror."¹

En af hans ledsagere, Abu Hurayrah, berettede, at da verset "**Advar din nærmeste slægt**"² blev åbenbaret til profeten (saws) sagde han: "*Oh folk fra Quraish, sikr jer selv befrielse og forløsning fra Allâh (ved at udføre gode dyder). Jeg kan ikke hjælpe jer mod Allâh overhovedet; Oh sønner af `Abdul-Muttalib, jeg kan ikke hjælpe jer det mindste mod Allâh; Oh (min onkel) `Abbâs ibn `Abdul-Muttalib; Oh (min tante) Safiyah, jeg kan ikke hjælpe jer det mindste mod Allâh; Oh Fâtimah, datter af Muhammad, spørg om hvad som helst du ønsker, men jeg har intet, der vil kunne hjælpe dig mod Allâh.*"³

Ved et andet tilfælde afsluttede en af profetens ledsagere sin udtalelse til profeten (saws) med sætningen: "Det er som Allâh vil, og du vil." Profeten (saws) rettede ham med det samme og spurgte: "Gør du mig til Allâhs ligeværdige? Sig: 'Det er som Allâh alene vil.'"⁴ På trods af dette klare påbud mod at bede til profeten (saws), fortsætter mange muslimer ikke kun dette, men de beder også til et hierarki af helgener. Denne kætterske skik er bygget på mystikernes (*sufiernes*) påstand om, at den kosmiske orden opretholdes af et bestemt antal helgener kaldet *Rijâl al-Ghaib* (mændene fra den useete verden). Når en hellig mand blandt dem dør, erstattes hans plads straks af en anden. I toppen af hierarkiet findes *Qutb* (polen eller denne verdens mystiker-akse), eller *Ghawth* (Undsætningen/Hjælpen). Der refereres typisk til `Abdul-Qâdir al-Jîlânî (d. 1166 CE) som værende "*al-Ghawth al-A`dHam (Ghaus-e-Azam): Den største, hjælpende kilde*". Når ulykker indtræder vender mange sig mod ham for at bede om hjælp

¹ Sûrah al-`Arâf, 7:188.

² Sûrah ash-Shu`arâ, 26:214.

³ Samlet af Muslim og al-Bukhârî. Se *Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 1, s. 136, nr. 402, og *Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 4, s. 478-479, nr. 727 og 728.

⁴ Samlet af Ahmad.

Gravtilbedelse

sigende "Yâ `Abdal-Qâdir Aghitnî (Oh `Abdul-Qâdir, red mig)". Sådanne umiskendelige udtalelser af *Shirk* er almindelige, på trods af at praktiserende muslimer i deres bønner gentager følgende sætning mindst 17 gange dagligt: "Iyyâka na`budu wa iyyâka nasta`in - Dig alene tilbeder vi, og Dig alene beder vi om hjælp."

Begge af disse metoder involverer den alvorlige synd *Shirk*, som Islâm vagtsomt modsætter sig. Dog har begge metoder formået at snige sig ind i de religiøse handlinger hos de muslimske masser i dag på den ene eller anden måde. Ved at gøre dette bekræfter de uforvarende sandfærdigheden af Allâhs ildevarslen udtalelse i al-Qur`ân:

وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ

"De fleste af dem (påstår at de) tror på Allâh, mens de begår *Shirk*."¹

Desuden berettede Abu Sa`id al-Khudrî om profetens advarsel: "I vil følge jeres forfædres skikke, centimeter for centimeter og meter for meter så meget, at hvis de ville træde ind i en øgles hul, så ville I også følge dem." Da han blev spurgt, om han mente jøderne og de kristne, svarede han: "Hvis ikke dem, hvem ellers da?"²

Thawbân berettede også, at profeten (saws) sagde: "Den Sidste Time vil ikke indtræde, førend nogle grupper fra min nation tilbeder afguder"³. En anden *hadîth* berettet af Abu Hurayrah lyder, at profeten (saws) sagde: "Den Sidste Time vil ikke indtræde, førend kvinder fra Daws-stammen vrækker deres bagdele (idet de går rundt) omkring templet af idolet⁴ al-Khalasha⁵. Det er derfor essentielt, at muslimerne har en klar opfattelse og forståelse af deres Islâm, dets oprindelse og dets historiske udvikling set fra et islamisk perspektiv. Efter at have opnået en sådan forståelse, vil disse skikke kunne sættes i den rette sammenhæng, og den islamiske kendelse over dem vil blive ganske klar.

¹ Sûrah Yûsuf, 12:106.

² Samlet af al-Bukhârî (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 9, s. 314-315, nr. 422) og Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 4, s. 1403, nr. 6448).

³ Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1180-1181, nr. 4239), Ibn Mâjah og at-Tirmidhî.

⁴ Ibn Athîr, *An-Nihâyah fî Gharîb al-Hadîth wa al-Athar* (Beirut: al-Maktabah al-Islâmîyah, 1963), bind 1, s. 64.

⁵ Samlet af al-Bukhârî og Muslim. Se *Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 9, s. 178, nr. 232 og *Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 4, s. 1506, nr. 6944.

Religionen som en udviklende model

Under påvirkning af Darwins evolutionsteori konkluderede de fleste sociologer og antropologer, at religionen startede med det tidlige menneskes panteistiske guddommeliggørelse af naturens kræfter.¹ Ifølge dem blev det tidlige menneske forbløffet over de mere voldsomme og ødelæggende kræfter i naturen. Det drejede sig bl.a. om lynnedslag, torden, vulkanoer, jordskælv etc., hvilke de, som antaget af sociologerne og antropologerne, opfattede som overnaturlige væsener. Følgelig søgte de måder, hvorpå de kunne formilde disse; meget lig dén måde, hvorpå de søgte hjælp fra deres ledere og mere magtfulde stammer. Ifølge antropologerne udvikledes på denne måde en form for tidlige tilbedelsesritualer, som bøn og ofring.

Nordamerikanske indianere bliver typisk fremhævet som et eksempel på denne tidlige fase kendt som animisme.² De troede bl.a. på, at floder, skove mm. havde sjæle. I denne fase hævdes det, at enhver havde en række personlige guder. Som familierne udviklede sig, erstattede familie-guderne de personlige guder. Den polyteistiske situation blandt hinduerne i Indien, hvor hver familie har deres egne personlige guder, benyttes som eksempel på denne fase. Økonomiske nødvendigheder og kampen for at overleve, tvang sluttelig familiebåndene til at udvides, og dermed udvikledes stammerne.

Gradvist erstattede stamme-guderne de gamle familie-guder og med hver efterfølgende generation blev stammerne større og større, og antallet af idoler samt afguder blev mindre og mindre. Følgelig opstod diteismen (dualismen), hvori alle de overnaturlige kræfter blev begrænset til to hovedguder, en god og en ond gud. Ifølge tilhængere af evolutionslæren kan et eksempel på dette ses i Zoroastrernes religion i Persien. Før fremkomsten af den persiske "reformator", Zarathustra (græsk: Zoroaster), antog man, at perserne troede på naturånder, klanguder og familieguder. I henhold til indsamlede data, der er analyseret og fortolket af antropologerne, blev stammeguderne i Zoroastrernes tid reduceret til to: *Ahura Mazda*, der ifølge dem skabte alt det gode i verden, og *Angra Manyu*, der skabte alt ondt.³ Da stammer blev til nationer, havde stammeguderne

---

¹ David Hume (1711-1776) efterfulgte Thomas Hobbes (1588-1679) i at fremme denne teori i *The Natural History of Religion* (1757). Se *Dictionary of Religions*, s. 258.

² *Dictionary of Philosophy and Religion*, s. 16 og 193.

³ *Dictionary of Religions*, s. 28 og 42.

Gravtilbedelse

banet vej for den nationale gud, og monoteismen blev født ifølge tilhængere af evolutionslæren. Gud af Israel, som portrætteret i det Gamle Testamente, er en national størrelse, der kæmper på jødernes vegne mod deres fjender. Israelitterne betegnes til gengæld som Hans udvalgte børn. Den ægyptiske hersker, Akhenaten fra det 14. århundrede BC også kendt som Amenhotep IV, fremhæves også som et bevis på det udviklingsmæssige koncept af religionen. På det tidspunkt, hvor den fremherskende tro var polyteisme, introducerede han den monoteistiske tilbedelse af én gud kaldet *Ra*, som han symboliserede ved solens runde form.

Ifølge sociologer og antropologer har religionen dermed ingen guddommelig oprindelse. Det hævdes, at det ikke er andet end et bi-produkt af udviklingen af det tidlige menneskes overtro, der var bygget på dets mangel på videnskabelig viden. De tror, at videnskaben vil være i stand til at afsløre alle naturens gåder og livets mysterier. Og på dette tidspunkt antager de, at religionen vil forsvinde. Men som vi skal se i næste afsnit, tager de alvorligt fejl.

Religionen som en degenererende model

Det islamiske religions-koncept og dets udvikling er lige nøjagtig det modsatte af det foregående synspunkt. Dets koncept er en proces af degeneration og regeneration og ikke én af udvikling. Dette skal forstås på den måde, at mennesket begyndte som monoteist men blev med tiden vildledt ind i forskellige former for polyteisme. Nogle gange var det diteisme, nogle gange var det triteisme og andre gange var det panteisme. Profeter blev sendt af Gud til alle nationer og stammer på jorden for at vejlede dem tilbage til den rette og sande, monoteistiske vej. Men som tiden passerede blev de vildledt og profeternes lære enten ændret eller tabt. Beviset for denne realitet består i det faktum, at de såkaldte primitive stammer er blevet fundet med en tro på et Øverste Væsen. Uanset hvad deres religiøse udviklingstrin end måtte have været, ifølge tilhængere af evolutionslæren, tror de fleste på en Øverste Gud, der er hersker over alle andre guder og ånder. Eksempler på sådan en Øverste Gud findes mange steder: *Itzamna* (skaberguden) hos de Central-Amerikanske Maya-indianere¹, *Ngewo* (universets og åndernes skaber) hos Sierra Leone Mende², hinduismens *Brahman* (den upersonlige Absolutte)¹, *Marduk*

---

¹ *Dictionary of Religions*, s. 93.

² *Ibid*, s. 210.

(bygud fra gammel tid) over Babylon og Øverste Gud af Pantheon. Selv i zoroastrernes diteisme er den Gode Gud, *Ahura Mazda*, større end den onde Gud *Angru Manyu*. Og ifølge deres tro opstår Dommedagen dén dag, hvor *Ahura Mazda* bekæmper *Angra Manyu*! Så *Angra Manyu* er i virkeligheden deres øverste Gud². Ifølge evolutionslæren burde dette ikke kunne ske, idet denne siger, at troen på en Øverste Gud opstod ud af en begrænset form for polyteisme og kan dermed ikke co-eksistere med animisme. Dog vedbliver konceptet af en Øverste Gud i de fleste religioner og er et bevis på, at masserne kom på afveje fra profeternes monoteistiske lære ved at tilskrive elementer fra skabelsen nogle af Guds egenskaber. Disse nu guddommeliggjorte elementer blev derefter anset som mindre guder i nogle tilfælde og mellemlid i andre.

Et andet bevis for sandfærdigheden i den degenererede model ses i den historiske overgang fra monoteistisk jødedom til polyteistisk kristendom. Dén monoteisme, som profeten Jesus fortalte om, degenererede først til diteisme ifølge de, som påstod, at Jesus ikke var Gud men en guddommelig søn, der var skabt. Det samme gjorde sig også gældende hos grækerne, der kendetegnede Jesus som *Logos*, som beskrevet i filosofiværkerne fra Anaxagoras og helt op til Aristoteles.³ Senere degenererede det til triteisme blandt romerne, der officielt opretholdt treenheds-konceptet.⁴ Sluttelig endte det i en færdigudviklet polyteisme hos den romersk-katolske kirke, hvori Maria og en række såkaldte helgener er blevet tilskrevet kræfterne til at gå i forbøn og give beskyttelse. Ligeledes hvis vi ser på det rene og uforfalskede budskab i Islâm, som profeten Muhammad (saws) kom med, så finder vi også, at der er fundet en degeneration af tro og handlinger sted hos muslimerne i dag. Den rene monoteisme af den tidlige Islâm er degenereret med tiden. Blandt de forskellige sekter, der er opstået, er Allâhs egenskaber blevet tilskrevet profeten (saws), hans efterfølgere såvel som fromme og ufromme individer udpeget som helgener af de senere generationer.

---

¹ Ibid, s. 68.

² Ibid, s. 204.

³ Ifølge denne gruppe af filosoffer var *Nous* det ulegemlige, drivende princip af universet, mens *Logos* var dets legemlige manifestation. Se *Dictionary of Philosophy and Religion*, s. 314.

⁴ Det endeligt accepterede treenheds-koncept blev udarbejdet af Cappadocenerne og godkendt af det romerske råd i Konstantinopel i 381. Dette koncept gik ud på, at Gud er ét væsen, der eksisterer eksternt i tre personer: Faderen, Sønnen og Helligånden. Se *Dictionary of Philosophy and Religion*, s. 586.

Gravtilbedelse

Det darwinistiske koncept af organismens udvikling foreslår, at alle livsformer i dag blev udviklet fra enkeltcellede, amøbelignende organismer. Disse livsformer udviklede sig senere til komplekse livsformer pga. deres kamp for overlevelse. Hvis denne teori blev direkte anvendt på udviklingen af religionen, ville den faktisk støtte den degenererede model, som foreslår, at religionen begyndte i dens simpleste form, monoteismen. Og med tiden ændrede den sig til stadig mere komplekse former for afgudsdyrkelse, og simpelheden gik tabt¹. Diteisme, triteisme, polyteisme og panteisme opstod forskellige steder afhængig af de fremherskende socio-økonomiske forhold.

Begyndelsen til *Shirk*

Profeten Muhammad (saws) beskrev detaljeret nøjagtigt, hvordan polyteisme fandt dets vej frem blandt menneskeheden efter en lang periode med monoteisme, der begyndte med profeten Adam. Profetens ledsagere fortæller os om dette i deres forklaring (*Tasîr*) af âyah 23 fra Sûrah Nûh, hvori Allâh beskriver reaktionen af profeten Nûhs folk, da han kaldte dem til tilbedelsen af Den Ene Gud:

”Og de sagde til hinanden: ’Forlad ikke jeres guder! Opgiv ikke Wadd og Suwâ’, ej heller Yaghûth, Ya`ûq og Nasr!’”

Ibn `Abbâs sagde i sin forklaring af dette Qur`ân-vers: ”Disse var idoler fra Nûhs nation, og med tiden endte de hos araberne. *Wadd* blev stammeguden for Kalb-stammen i Dawmatul-Jandal-regionen, *Suwâ`* blev taget i brug af Hudhayl-stammen, *Yaghûth* af Ghutayf-stammen ved Jurf nær Saba, *Ya`ûq* af Handân-stammen og *Nasr* blev gud for klanen af Dhul-

---

¹ I denne sammenligning mellem den degenererede model af religionen og Darwins evolutionsteori finder oversætteren eksemplet fra Sheikh Abu Ameenah (må Allâh belønne ham mange gange) for at lidt misvisende. Ingen tvivl hersker om at selve evolutionsteorien er direkte i strid med Islâm og som følge af dette også med videnskaben (som det er blevet påpeget af diverse uafhængige forskere og anseete tidsskrifter gn. de sidste to årtier). Som sådan er det derfor misvisende at drage en parallel mellem nogle elementer fra denne teori og den historiske udvikling af Islâm. Hvis der dog ses bort fra dette, er teorien stadig uholdbar, da evolutionsteorien er et udtryk for kontinuérlig udvikling, mens der i Islâm er både udvikling (dvs. mange såkaldte guder tilbedes) og degeneration (man vender tilbage til den sande tilbedelse af den Ene Allâh). Dette er netop årsagen til, at Allâh (swt) har sendt profeter gennem tiden og senere hen diverse reformere (*mujaddidîn*) af Islâm, som havde til opgave at lede menneskeheden væk fra *Shirk* (udviklingen af de mange guder) og til *Tawhîd* (”degenerationen”, dvs. i ordets positive forstand, hen til Den Ene Gud) [Oversætterens kommentar].

Kalâ¹ fra Himyar-stammen. Disse afguder var navngivet efter nogle retskafne mænd fra profeten Nûhs folk. Da disse mænd døde, inspirerede Satan deres folk til at opføre statuer af dem og navngive dem. Disse statuer blev opstillet på de mest populære samlingssteder til påmindelse om deres retskaffenhed, og ingen fra denne generation tilbad dem. Dog da denne generation døde, og formålet med statuerne blev glemt, (kom Satan til deres efterkommere og fortalte dem, at deres forfædre plejede at tilbede statuerne, fordi det var på grund af disse, at det regnede. Efterkommerne lod sig narre og begyndte at tilbede dem som idoler.)² De efterfølgende generationer (fortsatte) med at tilbede dem.”³

Tafsîr af dette vers givet af disse to berømte *Sahâbah* viser tydeligt, hvordan afgudsdyrkelse og polyteisme fandt dets vej frem til den rene tro og det monoteistiske system, som vores forfædre havde. Det bekræfter degenerations-modellen, identificerer den historiske opstandelse for forfædre-tilbedelse og forklarer også, hvorfor Islâm er så fast en modstander af opstillingen af menneske- og dyreformer i statuer og malerier. Forbuddet mod billeder kan også findes blandt de ti bud, som blev givet til profeten Moses i det Gamle Testamente:

”**v4** Du må ikke lave dig noget gudebillede i form af noget som helst oppe i himlen eller nede på jorden eller i vandet under jorden.”⁴

Den tidlige kristendom opretholdt dette forbud, indtil de græsk-romerske tanker påvirkede og forvrængede profeten Jesus’ lære. Denne ændring førte til en hel epidemi, hvori statuer af martyrer, helgener, disciple, Maria, Jesus og selv af Gud blev opstillet.⁵

Derimod advarede den sidste profet (saws) de, som malede billeder og statuer såvel som de, der havde dem hængende hjemme. Han advarede dem om, at Allâh ville give dem en alvorlig straf i det næste liv. Profetens kone, `Â`ishah bint Abî Bakr, sagde: ”*Engang kom profeten (saws) for at se*

¹ En Himyarit-konge fra Yemen. Se Muhammad ibn MandHûr, *Lisân al-`Arab* (Beirut: Dâr Sâdir, n.d.), bind 8, s. 313.

² Fra beretningen af Muhâmad ibn Qays, samlet af at-Tabarî.

³ Samlet af al-Bukhârî (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 6, s. 414-415, nr. 442).

⁴ Anden Mosebog, 20:4.

⁵ Det andet Nikæiske råd (787 CE) anerkendte officielt, at ærbødighed af ikoner (symbolsk hellige billeder) var et tegn på, at man troede på inkarnationen. Ifølge dem blev den guddommelige *Lagos* et komplet menneske som Jesus og kunne derfor afbildes. Se *Dictionary of Religions*, s. 159.

Gravtilbedelse

*mig, og jeg havde mit skab dækket af et uldgardin, hvorpå der var billeder af vingede heste. Da han så gardinet, ændrede farven på hans ansigt sig, og han sagde: 'Oh `Â`ishah de, som modtager den alvorligste straf på Dommagedag er de, som konkurrerer med Allâh i at skabe. De vil blive straffet og befalet at bringe liv i dét, som de har skabt.' Profeten (saws) fortsatte med at sige: 'Sandelig, engle træder ikke ind i huse, hvor billeder og statuer er tilstede.' `Â`ishah sagde derefter: 'Så vi klippede det (gardenet) i mindre stykker og lavede en eller to puder ud af det.'*¹

Overdreven lovprisning af de retskafne

Den fornævnte beretning, om hvordan *Shirk* opstod i løbet af profeten Nûhs tid, fortæller os også, at overdreven kærlighed til og lovprisning af retskafne mennesker giver et grundlag, hvormed afgudsdyrkelse kan etableres.² Afbildninger og tilbedelse af statuer som Buddha og Jesus repræsenterer nogle klare eksempler på nutidig afgudsdyrkelse, der er baseret på overdreven kærlig og lovprisning af de retskafne. Som følge af de underliggende farer ved overdreven lovprisning beordrede profeten (saws) sine ledsagere og muslimerne i helhed til ikke at lovprise ham udover hans reelle status. `Umar ibn al-Khattâb berettede, at profeten (saws) sagde: "*Lovpris mig ikke overdrevent, som de kristne gjorde mod Marias søn. Sandelig, jeg er kun en slave, så (kald mig) i stedet for `Abdullâh wa Rasûluh (Allâhs tjener og Hans budbringer).*"³

Eftersom det var jødernes og de kristnes daværende skik at bygge helligdomme og tilbedelsessteder over, hvad man troede var gravene af profeter og helgener, så forbandede profeten Muhammad (saws) denne tradition. Han forbandede også enhver, der i fremtiden ville gøre det samme for at understrege, at Islâm var totalt modstander af sådanne handlinger af afgudsdyrkelse og for at advare folk om den store fare ved overdreven lovprisning af de retskafne.

---

¹ Samlet af al-Bukhâri og Muslim. Se *Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 7, s. 542, nr. 838 og s. 545-546, nr. 844 og *Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 3, s. 1158, nr. 5254.

² *Taysîr al-`Azîz al-Hamîd*, s. 311.

³ Samlet af både al-Bukhâri og Muslim. Se *Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 4, s. 435, nr. 654.

Ved en begivenhed fortalte profetens hustru, Umm Salamah¹, ham om en kirke med afbildninger (på dets vægge), som hun havde set i Etiopien. Han sagde: "Hvis en retskaffen mand dør blandt disse mennesker, bygger de et tilbedelsessted over hans grav og maler forskellige afbildninger heri. De er de mest dårlige fra skabelsen i Allâhs syn."²

Det bør bemærkes, at da Umm Salamah nævnedes kirken for profeten, da beskrev han, mens han var på sit dødsleje, dets bygmestre som "de dårligste fra skabelsen". Dette indikerer, at deres skikke er totalt forbudte, uden undtagelse, at efterligne. Årsagen, til at de blev taget så alvorligt af profeten (saws), var som følge af det faktum, at denne tradition kombinerede to store årsager til afgudsdyrkelse:

1. Opbyggelse af mausolæer og
2. Lave afbildninger.³

Begge af disse handlinger fører uværgeligt til *Shirk*, som det tydeligt ses fra historien om idolerne fra profetens Nûhs tid.

Begrænsninger vedr. besøg af grave

Det faktum, at profeten (saws) advarede mod gravtilbedelse som noget af det sidste, før han forlod denne verden, fortæller os, at denne tradition ville blive en svær prøvelse for denne Ummah. I de tidlige år af Islâm forbød han muslimerne totalt at besøge grave, og det var ikke før, at *Tawhîd* (troen på Allâhs enhed) var dybt forankret i de troendes hjerter, at dette forbud blev ophævet. Det er berettet, at profeten (saws) sagde: "Jeg plejede at forbyde jer at besøge grave, men nu bør I besøge dem, for sandelig de er påmindelser om det næste liv."⁴

¹ Umm Salamahs rigtige navn var Hind Abî Umayyah, og hun var fra Quraysh-stammen. Hun søgte tilflugt i Etiopien sammen sin mand Abu Salamah fra de hedenske Quraysh-menneskers forfølgelse. Efter at profeten (saws) havde migreret til Madînah, gjorde de det samme. Da hendes mand døde i det 4. år efter migreringen, ægtede profeten (saws) hende. Umm Salamah var blandt de mest lærde kvinder i sin tid, og hun fortsatte med at undervise i Islamisk Lov efter profetens død, indtil hun selv døde i 684 CE (62 AH). Se Ibn al-Jawzî, *Sifah as-Safwah* (Kairo: Dâr al-Wa'î, 1.udg., 1970), bind 2, s. 40-42.

² Berettet af 'Â'ishah og samlet af både al-Bukhârî (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 1, s. 251, nr. 419 og bind 2, s. 238, nr. 426) og Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 1, s. 268, nr. 1076).

³ Ibn Taymîyah er citeret fra *Taysîr al-'Azîz al-Hamîd*, s. 321.

⁴ Berettet af Buraidah ibn al-Husaib og samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 2, s. 463-464, nr. 2131), Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 2, s. 919, nr. 3229), an-Nasâ'î, Ahmad og al-Bayhaqî.

Gravtilbedelse

På trods af denne tilladelse nedlagde profeten (saws) bestemte begrænsninger vedrørende besøg af gravpladser for at undgå, at gravbesøgene skulle forfalde til gravtilbedelse i de senere generationer.

- a. Formel bøn (*Salâh*) blev totalt forbudt på gravpladser uanset intentionen bag. Abu Sa`îd al-Khudrî berettede fra profeten (saws), at han sagde: "Hele jorden er en masjid (et bedested) undtagen gravsteder og toiletter."<sup>1</sup> Ibn `Umar berettede også, at profeten (saws) sagde: "Bed i jeres hjem, gør dem ikke til gravsteder."² Det anbefales at udføre frivillige (nawâfil) bønner i hjemmet og dermed være et eksempel for familien. Hvis ingen bøn finder sted hjemme, da er hjemmet ligesom et gravsted i den henseende, at det ikke er tilladt at bede dette sted. Selvom dét at bede til Allâh på et gravsted ikke i sig selv er *Shirk*, kan den ignorante, under påvirkning af Satan, komme til at tro, at bøn på gravsteder er **til** de døde og ikke **for** de døde. Følgelig blev denne vej til afgudsdyrkelse blokeret. En gang bemærkede den anden Khalif `Umar ibn al-Khattâb, at én af profetens ledsagere, Anas ibn Mâlik, bad tæt ved en grav og kaldte derefter ud til ham: "Graven! Graven!"³
- b. Profeten (saws) forbød også, at man intentionelt bad i retning af gravene, fordi sådan en handling ville senere kunne forstås af den ignorante som værende bøn rettet mod selve de døde. Abu Marthad al-Ghanawî berettede, at profeten (saws) sagde: "Bed ikke i retning af grave, sid ej heller på dem."⁴

---

¹ Samlet af at-Tirmidhî, Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 1, s. 125, nr. 492) og Ibn Mâjah.

² Samlet af al-Bukhârî (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 2, s. 156, nr. 280) og Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 1, s. 376, nr. 1704).

³ Samlet af al-Bukhârî (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 1, s. 251, nr. 48). Disse *ahadith* bekræfter også, at profetens forbud mod bøn på gravsteder ikke skyldtes selve området, da dette ikke anses for at være urent (*Najis*) rituelt set. Profeternes grave er rene, fordi ifølge profeten (saws) har Allâh ikke tilladt jorden at fordærve deres kroppe. Profetens modstand imod og kritik af jødernes og de kristnes skik med at tage deres profeters grave som tilbedelsessteder, skyldtes dermed ikke områdets urenhed men pga. den *Shirk*, som var involveret (*Taysîr al-`Azîz al-Hamîd*, s. 328).

⁴ Samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 2, s. 460, nr. 2122), Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 2, s. 917, nr. 3223), an-Nasâ`î og Ibn Mâjah. Dette inkluderer endda *Du`â* (uformel bøn) i retning mod gravene, fordi profeten (saws) sagde, at *Du`â* er tilbedelse (samlet af al-Bukhârî i al-Adab al-Mufrad), Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 1, s. 387, nr. 1474), at-Tirmidhî og Ibn Mâjah. *Du`â* skal foretages i samme retning som *Salâh* (formel bøn) mod Qiblah (Makkah)).

- c. Recitation af al-Qur'ân på gravsteder er ej heller tilladt, eftersom det er velkendt, at hverken profeten (saws) eller hans ledsagere gjorde dette. I særdeleshed eftersom profetens hustru `Â'ishah spurgte ham, hvad man burde sige ved besøg af gravpladser, og han fortalte hende, at hun burde give *Salâm* (fredshilsener) og lave *du`â* for dem. Han fortalte hende ikke, at hun skulle recitere al-Fâtihah eller noget andet kapitel fra al-Qur'ân.¹ Abu Hurayrah berettede også, at profeten (saws) sagde: "Gør ikke jeres hjem til gravpladser, for sandelig Satan flygter fra dét hjem, hvori *Sûrah al-Baqarah* reciteres."² Denne beretning og andre lignede angiver, at al-Qur'ân ikke må læses på gravpladser. Det opfordres at recitere al-Qur'ân i hjemmet. Men at gøre det til en gravplads, ved at der ingen recitation må finde sted, er forbudt.³
- d. Profeten (saws) forbød at renavaske gravene, at bygge strukturer over dem⁴, skrive på dem⁵ og at bygge dem højere end jordens

---

Note:

Det bør også bemærkes, at i Islâm afholdes begravelsesprocessen **ikke** på selve gravpladsen men på et område afsat for større bønforamlinger eller i en moské. Ved begravelsesbønnen (*Salâtul Janâzah*) placeres den afdødes krop foran forsamlingen, direkte foran Imâm'en (bønlederen), og der vil ikke være nogen buk (*Rukû'*) eller prostrering (*Sujûd*). På denne måde får ingen det indtryk, at bønnen er **til** den døde men snarere **for** den døde, som bønnens ord tydeligt gengiver.

¹ Nâsir ad-Dîn al-Albânî, *Ahkâm al-Janâ'iz* (Beirut: al-Maktab al-Islâmî, 1. udg., 1969), s. 191. Denne *Du`âs* ordlyd er som følger:

"*As-salâmu `alâ ahlid-diyâri minal-mu`minîn wal-muslimîn wa yarhamullâhu al-mustaqdimîna minnâ wal-musta`khirîn wa innâ inshâ Allâhu bikum lâhiqûn.*" (Fred være med de troende og muslimerne blandt menneskene i disse beboelser. Må Allâh have barmhjertighed med dem, som er gået før os, og dem som følger efter os. Og vi vil – om Allâh vil – tilslutte os jer.) (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 2, s. 461-462, nr. 2127).

² Samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 1, s. 377, nr. 1707), at-Tirmidhî og Ahmad.

³ Der eksisterer ingen beretning angående recitation af *Sûrah Yasîn* på gravpladser, og dén beretning, der omhandler recitation af denne *Sûrah* over den døende, er inautentisk (*Da`îf*). Se *Ahkâm al-Janâ'iz*, s. 11 og s. 192 (fodnote 2).

⁴ Berettet af Jâbir og samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 2, s. 459, nr. 2116) og Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 2, s. 216-217, nr. 3219 og 3220).

⁵ Berettet af Jâbir og samlet af Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 2, s. 216, nr. 3219) og an-Nasâ'î.

Gravtilbedelse

overflade.¹ Han lærte også muslimerne, at enhver af disse strukturer skulle nedrives og gravene nivelleres med jorden. `Alî ibn Abî Tâlib berettede, at profeten (saws) beordrede ham til at ødelægge alle idoler, han ville komme forbi og nivellere alle grave, med omgivende jord, der var højere end en **håndslængde**.²

- e. Det blev udtrykkeligt forbudt af profeten (saws) at bygge moskéer ovenover grave. Profetens kone `Â'ishah berettede, at da døden var ved at indtræde for Allâhs budbringer, trak han sin stribede kappe over sit ansigt og sagde: "*Må Allâhs forbandelse komme over jøderne og de kristne for at have taget deres profeters grave som steder af tilbedelse.*"³
- f. For at stoppe gravtilbedelse forbød profeten (saws) også årlige og sæsonmæssige forsamlinger selv ved sin egen grav. Abu Hurayrah berettede, at han sagde: "*Gør ikke min grav til en `Îd (sted hvor festival finder sted), ej heller jeres hjem til gravsteder og bed om (Allâhs) velsignelser til mig, hvor I end må være, da de vil nå mig.*"⁴

---

¹ Berettet af Jâbir og samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 2, s. 459-460, nr. 2116), Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 2, s. 216, nr. 3219), og an-Nasâ'î.

² Samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 2, s. 459, nr. 2115), Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 2, s. 914-915, nr. 3212), an-Nasâ'î, og at-Tirmidhî. *Hadîth'en* er berettet af Abu al-Hayyâj al-Asadî, hvori han sagde, at `Alî ibn Abî Tâlib fortalte ham: "*Skal jeg sende dig, som Allâhs budbringer sendte mig? At slå ansigtet af hver statue og billede i hjemmene og nivellere alle grave.*"

Note:

Disse *ahadîth* er blevet glemt i mange muslimske lande, hvori gravpladser er blevet fyldt med en række forskellige strukturer, der er bygget over gravene som en efterligning af andre nationer. I nogle lande, f.eks. Ægypten, ligner gravsteder byer med velafgrænsede gader. De dodes gravmæler har så stor en lighed med huse, at nogle steder har fattige familier brudt ind i dem for at tage permanent ophold dér. Baseret på denne samt andre *ahadîth* bør ikke kun disse gravmæler nedrives men også mausolæer som Taj Mahal i Indien; mausolæet i Karachi bygget over Pakistans grundlægger, Muhammad Ali Jinnah; gravmælet bygget over den såkaldte Mahdi i Sudan, og dén af Sayyid al-Badawî i Ægypten etc. Sådant et træk ville også sætte en stopper for arbejdet af de *Sadanah* (opsynsmænd af grave), der lever af de store donationer, de får af de gravbesøgende, der tror, at hvis de giver mange penge til opsynsmændene, så kan disse facilitere deres bønner til helgenerne og garantere resultater.

³ Samlet af al-Bukhârî (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 1, s. 255, nr. 427), Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 1, s. 269, nr. 1082), Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 2, s. 914-915, nr. 3221) og ad-Dârimî.

⁴ Samlet af Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 2, s. 542-543, nr. 2037) og Ahmad. Hvis årlige forsamlinger omkring profetens grav (saws) er forbudte, da er store forsamlinger og fejring, som afholdes ved forskellige lejligheder, såsom fødseldage ved helgengrave, helt udenfor Islâms lære. Ikke blot bør disse helgengrave ødelægges, som

- g. At taget afsted på en rejse for at besøge grave blev også forbudt af profeten (saws). Denne skik udgør grundlaget for afgudsdyrkende pilgrimsfærd i andre religioner. Abu Hurayrah og Abu Sa`îd al-Khudrî berettede begge, at Allâhs budbringer sagde: "Tag ikke af sted på rejse (i religiøs henseende) undtagen til tre moskéer, Masjid Haram (Ka`bah i Makkah), profetens moské og al-Aqsa-moskéen."¹ Da Abu Basrah al-Ghifârî på vej hjem efter en rejse mødte Abu Hurayrah og blev spurgt om, hvor han var på vej hjem fra, svarede Abu Basrah, at han var på vej hjem fra at-Tûr, hvor han havde bedt. Abu Hurayrah sagde: "Hvis blot jeg havde fået fat i dig, før du tog af sted, for jeg hørte Allâhs budbringer sige: 'Rejs ikke til andre steder (i religiøs henseende) end tre moskéer...'"²

At gøre gravpladser til tilbedelsessteder

Ibn Mas`ûd berettede, at profeten (saws) sagde: "De mest slette personer fra menneskeheden vil være de, som er levende og gør gravsteder til steder af tilbedelse, når Den Yderste Dag kommer."<sup>3</sup> Jundub ibn `Abdillâh berettede, at fem dage før profetens død hørte han ham sige: "De før jer gjorde deres profeters grave til steder af tilbedelse. Gør ikke gravene til steder af tilbedelse, for sandelig jeg forbyder jer at gøre dette."⁴ Efter at have set på disse *ahadîth*, der klart og entydigt forbyder at gøre gravpladser til steder af tilbedelse, er det nødvendigt at definere hvad, der nøjagtigt menes med sætningen "At gøre gravene til steder af tilbedelse". Der er tre mulige meninger, der kan afledes fra den arabiske sætning:

1. At bede eller udføre *Sujûd* (prostrering) på eller mod en grav. At bede på gravsteder er udtrykkeligt forbudt os i den *hadîth*, der er berettet af Ibn `Abbâs, hvori profeten (saws) sagde: "Bed ikke i retning af gravene ej heller på dem"⁵, såvel som førnævnte *hadîth* berettet af Abu Marthad.

---

indikeret ved profetens befaling berettet af den fjerde retledede khalif `Alî, men disse religiøse fejring er bør også stoppes.

¹ Samlet af al-Bukhârî (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 2, s. 157, nr. 281), Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 2, s. 699, nr. 3218), Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 2, s. 540, nr. 2028), at-Tirmidhî, an-Nasâ`î og Ibn Mâjah.

² Samlet af Ahmad og at-Tayâlasî og graderet *Sahih* (autentisk) af al-Albânî. Se *Ahkâm al-Janâ`iz*, s. 226.

³ Samlet af Ahmad.

⁴ Samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 1, s. 269, nr. 1083).

⁵ Samlet af at-Tabarânî.

Gravtilbedelse

2. *At bygge en moske over en grav eller at sætte en grav inde i en moské.* At bygge moskéer over grave er forbudt i den *hadîth* af Umm Salamah, hvori profeten (saws) forklarede, at de, som bygger tilbedelsessteder over gravene er de mest dårlige fra skabelsen i Allâhs syn. At placere en grav inde i moskéen er også forbudt ifølge `Â`ishahs fortolkning af profetens sidste udtalelse: "*Må Allâh forbande de mennesker, som gør deres profeters grave til moskéer.*"¹ Da det blev foreslået at begrave profeten (saws) i hans moské, modsatte hun sig dét, baseret på profetens (saws) sidste sætninger.
3. *At bede i en moské indeholdende en grav.* At bede i en moské bygget ovenpå en grav er forbudt, fordi det er en naturlig konsekvens af forbuddet lagt på at bygge moskéer over gravstederne. Når en bestemt vej forbydes, er dét, som findes forenden af vejen, også forbudt. F.eks. forbød profeten (saws) blæse- og strenginstrumenter (*Ma`âzif*). Abu Mâlik al-Ash`arî berettede, at han hørte profeten (saws) sige: "*Der vil blandt mine følgere være de, som gør utugt, hor, at bære silke, indtage berusende midler og musikinstrumenter (Ma`âzif) tilladt (Halâl).*"² Både dét at spille på disse instrumenter og at lytte til dem er automatisk forbudt, idet de er årsagen til, at musikinstrumenter laves. Ligeledes gør sig gældende med dette emne. Hverken forbuddet mod at bygge moskéer ovenpå grave eller befalingen til at bygge dem andre steder er rettet mod dét at opføre bygninger. Selve dét at bygge er i sig selv tilladt. Men det er rettet mod udførelsen af *Salâh* i disse, hvilket er årsagen til, hvorfor de bygges. Dermed indbefatter forbuddet mod at bygge moskéer ovenpå grave automatisk også forbuddet mod at udføre *Salâh* i disse moskéer.

Moskéer med grave

Sådanne moskéer kan være af to typer, hvad angår deres oprindelse:

- a. Der kan være tale om en moské, der er bygget ovenpå en grav.
- b. Eller om en moské, hvori en grav er blevet placeret nogen tid efter selve moskéens opførelse.

---

¹ Samlet af af al-Bukhâri (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 1, s. 255, nr. 427) og bind 2, s. 232, nr. 414), Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 1, s. 269, nr. 1082), Abu Dâwûd (*Sunan Abu Dawud* (engelsk oversættelse), bind 2, s. 917, nr. 3221) og Ahmad.

² Samlet af af al-Bukhâri (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 7, s. 345, nr. 494 [b]).

Naturligvis er der ingen forskel med hensyn til udførelse af *Salâh* i dem. I begge tilfælde er det foragtet og uønsket at udføre *Salâh* disse steder, selvom man ingen intention har om at bede dér pga. graven. Og hvis intentionen er at bede dér pga. graven, så bliver det direkte *Harâm*. Dog er der forskel på, hvordan sådanne moskéer bør rettes på alt afhængig af, hvilken type der er tale om (a. eller b.):

1. En moské bygget ovenpå en grav bør nedrives og graven nivelleres, hvis der er en struktur/bygning ovenpå denne. Fordi sådan en moske oprindeligt var en grav, skal den returneres til dens oprindelse form.
2. En moské, hvori en grav er placeret, bør forblive intakt, men graven skal fjernes. I dette tilfælde var moskéen oprindelig en moské og ikke en grav. Derfor skal den returneres til dens oprindelige form.

Profetens grav

Tilstedeværelsen af profetens grav i sin moske i Madînah kan hverken bruges til at retfærdiggøre placeringen af døde mennesker i andre moskéer eller at bygge moskéer ovenpå grave. Profeten (saws) befalede ikke, at han skulle begraves i sin moske, ej heller blev hans grav lagt dér af profetens ledsagere. De undgik nemlig forstandigt at begrave profeten (saws) på den lokale gravplads for at undgå, at senere generationer skulle blive overknyttet til hans grav. `

Umar, Ghafrahs frigivne slave, berettede, at da *Sahâbah* (profetens ledsagere) samledes for at bestemme, hvor profeten skulle begraves, sagde én: "Lad os begrave ham dér, hvor han plejede at bede." Abu Bakr svarede: "Må Allâh beskytte os fra at gøre ham til et idol, der tilbedes." Andre svarede: "Lad os begrave ham i al-Baqî' (berømt gravplads i Madînah), hvor hans brødre fra *Muhâjirûn* (de emigrerende fra Makkah) er begravet." Abu Bakr svarede: "Sandelig at begrave profeten i al-Baqî' er afskyeligt, fordi nogle folk vil måske søge tilflugt i ham, hvilket er en ret, der tilhører Allâh alene. Så hvis vi tager ham ud (til gravpladsen), vil vi gøre Allâh uret, selv hvis vi opmærksomt vogter budbringerens grav." Derefter spurgte de: "Oh Abu Bakr, hvad er din mening?" Han svarede: "Jeg hørte Allâhs budbringer sige: 'Allâh har ikke taget livet af nogle af Sine profeter, uden at de blev begravet, hvor de døde.'" Nogle af dem sagde: "Ved Allâh, hvad du

Gravtilbedelse

har sagt er tilfredsstillende og overbevisende." Derefter optegnede de en linie rundt om profetens seng (i `Â`ishahs hjem) og forberedte graven dér, hvor hans seng var. `Alí, al-`Abbâs, al-Fadl og profetens familie løftede hans krop og forberedte den til begravelse.¹

`Â`ishahs hjem var adskilt fra moskéen af en væg og havde en adskilt dør, som profeten plejede at bruge for at komme ind i moskéen og lede bønnen. *Sahâbah* forseglede denne dør for helt at adskille profetens grav fra selve moskéen. Følgelig kunne man kun besøge hans grav udefra i denne tidsperiode. Selve graven og moskéen var derfor to helt adskilte størrelser.

Udvidelser af moskéen fandt sted i regeringstiden af den anden og tredje khalif `Umar og `Uthmân. Men begge af dem undgik opmærksomt at indbefatte `Â`ishahs hus og husene af nogle af profetens andre koner. En udvidelse af moskéen i retning mod profetens koners huse ville automatisk have medtaget profetens grav i moskéen. Dog da Allâh havde bestemt, at sjælen fra den daværende, levende *Sahâbi* i Madinah, skulle tages bort², var khalif al-Walíd ibn `Abdil-Malik (herskede fra 705 til 715 CE) dog den første til at udvide moskéen i en østlig retning. Han inkluderede `Â`ishahs hus i moskéen men rev profetens andre koners huse ned. Det er berettet, at udvidelsen blev udført af al-Walíds guvernør `Umar ibn `Abdul-Azíz.

Da `Â`ishahs hus blev inkluderet i moskéen, byggede man en cirkulær væg rundt om det, så huset ikke på nogen måde var synligt indefra moskéen. Der blev bygget yderligere to vægge udgående fra de to nordlige hjørner af huset på sådan en måde, at de mødte hinanden og dannede en trekant. Dette blev gjort for at forhindre folk i at vende sig med ansigt direkte mod graven.³

---

¹ Samlet af Ibn Zanjúyah og citeret fra al-Albânî i *Tahdhîr as-Sâjid* (Beirut: al-Maktab al-Islâmî, 2. udg., 1972), s. 13-14.

² Den sidste *Sahâbi*, der døde i Madînah var Jâbir ibn `Abdillâh. Han døde dér i 699 CE i løbet af khalif `Abdul-Maliks regeringstid, der varede fra 685 til 705 CE.

³ Berettet af al-Qurtubî og citeret fra *Taysîr al-`Azíz al-Hamîd*, s. 324.

Mange år senere blev den kendte grønne kuppel adderet til moskéens loft og blev placeret direkte over profetens (saws) grav. Graven blev senere omgivet af et messinggitter med døre og vinduer, og gravens vægge blev omsvøbt i grønt stof. På trods af de barrierer, der blev placeret omkring profetens grav, så består fejlen stadig og mangler at blive udrettet. Vægge bør igen rejses for at adskille graven fra moskéen, så at ingen kan bede i dens retning eller besøge den inde fra moskéen men udefra.

Salâh i profetens moské

Forbuddet mod *Salâh* i moskéer, der indeholder grave gælder alle moskéer undtaget profetens moské. Dette skyldes de mange specielle fortrin, der hænger sammen med at bede i denne. Ingen anden moské indeholder en grav, hvor samme fortrin kan findes. Profeten (saws) fremhævede selv denne specielle egenskab: "*Tag ikke af sted på rejse (i religiøs henseende) undtagen til tre moskéer: al-Masjid al-Haram, al-Masjid al-Aqsa og min moské.*" Han sagde også: "*En enkelt Salâh i min moské er bedre end 1000 Salâh et hvilket som helst andet sted, undtagen al-Masjid al-Haram.*" Han gav endda en del af sin moské en speciel plads og betydning: "*Området mellem mit hjem og min prædikestol er en have fra Paradisets haver.*"¹

Hvis *Salâh* i profetens moske blev anset for at være *makrûh* (uønsket), så ville hans moskes specielle fortrin blive negeret, og moskéen ville være ligesom enhver anden moské. Men dette er ikke tilfældet. På samme måde som *Salâh* generelt er blevet forbudt på bestemte tidspunkter af døgnet, så er det blevet gjort tilladt, hvis der er et defineret formål (f.eks. *Janâzah*) andet end frivillig bøn. Ligeledes er *Salâh* i profetens moské ønskværdigt pga. dens exceptionelle og unikke natur.² Og hvis der skulle blive placeret en grav i enten al-Masjid al-Harâm eller al-Masjid al-Aqsa, må Allâh forbyde det, så ville *Salâh* stadigvæk være ønskværdigt disse steder som følge af deres specielle fortrin og æresplads i Guds Syn.

¹ Samlet af al-Bukhâri (*Sahih al-Bukhari* (arabisk-engelsk), bind 3, s. 61-62, nr. 112) og Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 2, s. 696, nr. 3204).

² *Tahdhîr as-Sâjid*, s. 196-200.

12 Konklusion

Sand tro på et niveau, der er acceptabelt i Allâhs øjne, skal være baseret på *Tawhîd*, fri for *Shirk* som diskuteret detaljeret i de foregående kapitler. Alt andet mindre end dette repræsenterer et aspekt af afgudsdyrkelse og/eller vantro, uanset hvor bestemte disse *mushrikûn*¹ end erklærer deres tro på Allâh, og uanset hvor dygtigt de end rationaliserer deres ikke-godkendte handlinger. Allâhs enhed skal opretholdes spirituelt, intellektuelt og praktisk i alle facetter af menneskets liv, indenfor hvilke Guds Behagelse bør søges. Monoteismen, som blev bragt successivt af alle profeter fra Allâh, var ikke blot en teori, der skulle værdsættes filosofisk eller gennemtrumfes emotionelt men en pragmatisk rettesnor og plan for menneskets eksistens i total underkastelse til Den Almægtige Guds Vilje. Vigtigheden af dette faktum består i formålet med menneskets skabelse. Allâh sagde:

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

"Jeg skabte ikke *Djinn* og mennesket for andet end tilbedelse af mig"²

Dog er skabelsen af mennesket i sig selv en manifestation af Allâhs Perfekte Egenskaber. Han er Skaberen (*al-Khâliq*), og dermed blev mennesket bragt til eksistens fra ikke-eksistens. Han er Den Mest Barmhjertige (*ar-Rahmân*), og dermed skyldes denne verdens behageligheder Ham alene. Han er Den Mest Vise (*al-Hakîm*), og dermed forbød Han de elementer og handlinger, der er skadelige for mennesket og tillod dem, som ikke er. Han er Den Mest Tilgivende (*al-Ghafûr*), og dermed tilgiver Han de, som vender sig til Ham i oprigtig angren. Abu Ayyûb og Abu Hurayrah berettede begge, at profeten (saws) sagde: "Hvis I ikke begik synder, så ville Allâh have fjernet jer fra eksistensen (jordens overflade) og erstattet jer med et andet folk, der ville begå synder, spørge Allâh om tilgivelse, og Han ville tilgive dem."³ Ligeledes er alle

---

¹ Udøvere af *Shirk*.

² Sûrah adh-Dhâriyât, 51:56.

³ Samlet af Muslim (*Sahih Muslim* (engelsk oversættelse), bind 4, s. 1436-1437, nr. 6620-6622).

andre af de guddommelige egenskaber manifesterede og tydelige i skabelsen af mennesket, ved Guds vilje. På den anden side er menneskets tilbedelse af Gud kun for dets egen fordel, idet Allâh ikke har noget behov for menneskets tilbedelse. I tilbedelsen af Gud indser mennesket både dets materielle og spirituelle potentiale i alle aspekter af godhed og tjener derved det evigtvarende hvilested af lyksalighed, der kommer efter slutningen af dette korte, jordlige liv. Følgelig forsyner den Gudsgivne livsmåde, Islâm, os med måder, hvorpå hver eneste menneskelige handling, uanset hvor trivial og ubetydelig den end måtte synes, kan blive til handlinger af tilbedelse. Så længe følgende to grundlæggende betingelser er opfyldt:

1. Handlingen skal bevidst udføres for at behage Gud alene.
2. Handlingen skal også udføres i henhold til *Sunnah* af Allâhs budbringer (saws).

Så kan hele menneskets liv træde ind i tjeneste af Allâh, som Han foreskrev:

قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

”Sig: Sandelig, min bøn, min ofring, mit liv og min død er for Allâh, Herren over alt og alle.”¹

Dog kan sådan en tilstand kun opnås gennem viden om *Tawhîd* og en opmærksom, bevidst implementering af denne i henhold til dén metodologi, som den sidste profet fra Gud, Muhammad ibn `Abdillâh (saws), har lært os alle; inkl. de generationer, der kom før os og vil komme efter vores tid.

Dermed er det en pligt for enhver oprigtig troende at tilsidesætte sine kulturelle oplevelser og emotionelle forbindelser til familien, stammen eller nationen og opnå en praktiserende viden om *Tawhîd*, fundamentet for tro. For det er kun ved anvendelsen af denne viden, at mennesket kan opnå frelse.

---

¹ Sûrah al-An`âm, 6:162.